

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puolue toimikunnan kokouksesta, joka pidettiin eduskunnassa helmikuun 27 päivänä 1968 alkaen kello 19.20.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puolue toimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Olavi Lindblom, Erkki Raatikainen, Vilho Halme, Veikko Helle, Sylvi Siltanen, Pentti Viita ja Väinö Vilponiemi sekä sisäministeri Antero Väyrynen, puolue toimiston toimihenkilöt Anssi Kärkinen, Pentti Ketola, Pekka J. Korvenheimo, Keijo Laine, Yrjö J. Virtanen ja Martti Åberg. Suomen Sosialidemokraattia edusti Pauli Burman ja Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa Eino Kalkkinen.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Pekka J. Korvenheimo.

1 §. (92 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksen laillisuus

2 §. (93 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Vilho Halme ja Veikko Helle. Pöytäkirjan tarkista.!at

3 §. (94 §.)

Paasio selosti päivän kuluessa käytyjä neuvotteluja uuden hallituksen muodostajan henkilökysymyksessä. Hallituspoliittinen tilanne
Sen jälkeen kun puolue toimikunta ja eduskuntaryhmän työvaliokunta olivat päätyneet tri Mauno Koivistoon, sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä asettui myös yksimielisesti hänen kannalleen.

Paasio ehdotti, että puolue toimikunta nimeäisi Suomen Pankin johtokunnan puheenjohtajan, filosofian tohtori Mauno Henrik Koiviston Sosialidemokraattisen Puolueen

• n hallituksen muodostajana.
ehdokkaaksi uuden hali”

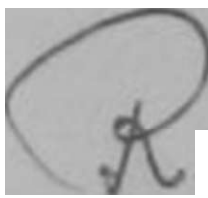
Puoluetoimikunta yhtyi yksimielisesti puheenjohtaja P_£
sion ehdotukseen.

Päätöksen johdosta Viita pyysi merkitsemään pöytäkir-
jan seuraavan eriävän mielipiteen: ”Kannatan kauppa- ja f
lisuusministeri Salosen valintaa nimenomaan ekspansiivisen
kasvu- ja työllisyyspolitiikan vuoksi.

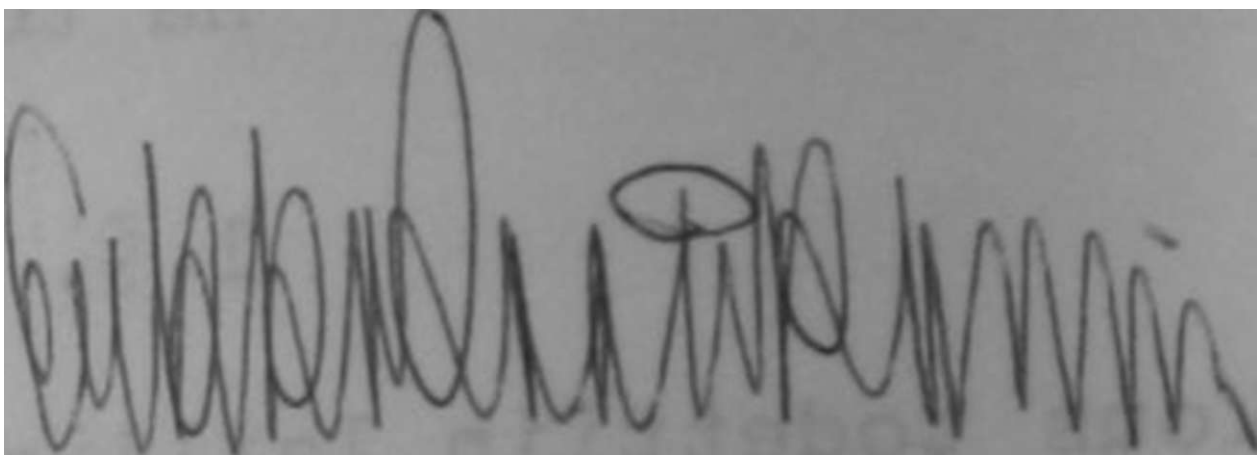
k 5. (95 §.)

Koska muita asioita ei o^{ei} otettu käsiteltäväksi, puheenjoh-
taja päätti kokouksen kello 18.30.

Vakuudeksi:

Rafael P a a s i o

Erkki R a a t i k a i n e n

Pekka J. / korvenheimo

Pöytäkirja tarkistettu.

(
A
/ i u i a o - b U < J L
Vilho Halme Veikko Helle

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puoluetoimiston kokoushuoneessa maaliskuun 4 päivänä 1968 alkaen kello 8.30.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puoluetoimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Olavi Lindblom, Erkki Raatikainen, K.-A. Fagerholm, Vilho Halme, Veikko Helle, Valde Nevalainen, Sylvi Silta-nen, Paavo Tiilikainen, Pentti Viita ja Väinö Vilponiemi sekä valtiovarainministeri Eino Raunio, pääjohtaja Mauno Koivisto, puoluenevoston varapuheenjohtaja Johannes Koikkalainen, puoluetoimiston toimihenkilöt Anssi Kärkinen, Pentti Ketola, Pekka J. Korvenheimo, Keijo Laine, Unto Niemi, Yrjö J. Virtanen sekä pääministerin sihteeri Jaakko Turkka. Suomen Sosialidemokraattia edusti Pauli Burman ja Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa Eino Kalkkinen.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Pekka J. Korvenheimo.

1 §. (96 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen
laillisuus

2 §. (97 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin K.-A. Fagerholm ja Vilho Halme.

Pöytäkirjan
tarkistajat

3 §. (98 §.)

Raatikainen esitteli lyhyesti toimiston laatiman puolueen toimintakertomuksen vuodelta **1967** (liite n:o **36**). Ketola totesi puolestaan, että tilikertomus on jo aikaisemmin käsitelty ja hyväksytty puoluetoimikunnan osalta; nyt olisi vain käsiteltävä tilintarkastajien lausunto. Siihen liittyy kirjelmä, joka koskee Aikamme Ku-vastinta. Ehkä asia voitaisiin käsitellä siinä yhtey-

Toiminta-
kertomus ja
tilintarkas-
ta] ien lau-
sunto

Kuvastin on esillä puolue toimikunnas-
dessä, kun Aikamme Kuvasti

sitti - yhtyen taloudenhoitajan ehdotukseen -
Paasio
ett^{4v,mta} puolue toimikunta mer*

tilintarkastajien^v kirjelmän ja käsittelisi sitä myöhemmäs-

sä heessa

Puolue toimikunta yhtyi puheenjohtajan ehdotukseen j_a
merkitsi tiedoksi tilintarkastajien lausunnon sekä heidän
kirjelmänsä Aikamme Kuvastimen johdosta.

Tämän jälkeen puolue toimikunta käsitteli puolueen toi-
mintakertomuksen kohta kohdalta. Toimintakertomukseen pää-
tettiin lisätä seuraavat seikat: maininta siitä, että jul-
kiset investoinnit vähenivät vuonna 1967 2 f, että puolue-
en puheenjohtaja ja Pauli Burman osallistuivat Roomassa
pidettyyn Internationaalin kokoukseen vuonna 1967 ja että
puolueen vieraana vieraili Jugoslavian puoluevaltuuskunta.
Puolue toimikunta hyväksyi em. lisäyksiin puolueen toiminta-
kertomuksen vuodelta 1967.

4 §. (99 §.)

Eduskunta-
ryhmän toi-
mintakerto-
mus

Puolue toimikunta merkitsi tiedoksi eduskuntaryhmän toi-
mintakertomuksen valmistumisen ja päätti jättää sen sellai-
senaan puolue neuvoston käsiteltäväksi (liite n:o 37).

5 §. (100 §.)

tus' puolue=

ic ilausu=
lausumaksi (liite

maksi

38). Hän totesi sen rakentuvan edelli"

sen puolue neuvoston kokouksen päätösten pohjalle. Siinä

kiinnitetään huomiota mm. työttömyyden poistamiseen, ta-

loudellisen toiminnan vilkastuttamiseen, rahan hinnan alen-

tamiseen j_a pitkäjänteisen tulopolitiikan aikaansaamisen

tärkeyteen. Niin ikään siinä ilmaistaan s o s i a l i d e m o k r a a t -

tisen puolueen ulkopoliittinen pyrkimys edistää rauhan ja turvallisuuden asiaa.

Burman tiedusteli, miksi julkilausumaluonnoksessa ei mainita rahapolitiikan löysentämistä. Tähän Raatikainen totesi, että hän on jättänyt sen pois, koska hän oletti, että Koivisto haluaa jatkaa kireän rahan politiikkaa.

Koivisto huomautti, että jos hän muodostaa hallituksen, ei rahapolitiikka kuulu hänelle. Mitä aikaisempaan rahapolitiikkaan tulee, on todettava, ettei sos.-dem. puolue ole ollut siitä viime vuoden loppuun mennessä vastuussa. Vastuu on ollut lähinnä minulla ja Suomen Pankilla.

Vilponiemi ehdotti, että julkilausumassa viitattaisiin myös kasvupolitiikan välttämättömyyteen. Niin ikään pitäisi asuntopolitiikkaa julkilausumassa korostaa. Nevalainen totesi puolestaan, että jos ei mainita rahapolitiikan löysentämistä, niin ajatellaan, että puolue on luopunut viime puolueeneuvoston kokouksen omaksumasta kannatosta. On myös paikallaan puhua kasvupolitiikasta.

Viita totesi Koivistolle, että kyllä kai on lähdettävä siitä että Suomen Pankki on hallituksen ja eduskunnan valvonnassa. Näin ollen vastuu noudatetusta rahapolitiikasta on muillakin kuin Suomen Pankilla. Helle kiinnitti huomiota siihen, että työttömyydestä on sanottu julkilausumassa varsin lievästi. Raunio ei pitänyt hyvänä sanontaa "tulopolitiikan julkisella valvonnalla". Siitä saattaa saada sen käsityksen, että hallitus pyrkisi kahlehtimaan talouspolitiikkaa.

Lindblom sanoi puheenvuorossaan, että julkilausuman eräs lähtökohta on puolueeneuvoston käsitys talouspolitiikasta. Toinen on se, mitä olemme hallitusneuvotteluissa esittäneet. Mikäli tämä julkilausumaluonnos sellaisenaan hyväksytään, se merkitsee puolueen vaatimusten mitätöimistä. Lindblom kiinnitti niin ikään

· nflaatiokehityksen haitallisuuteen, mihin indeksi-
huomiota lni-L*

n olennaisena syynä. Investointeja ovat vaikeut
sidonnaisuus on olennai

t eräät **viivästymiset** nun. ratkaisut verotuksen puolel-

_{1 a}. **julkilausuman neljättä** kappaletta Lindblom piti vain

(мичепа. Sillä vain ruokimme nykyistä epävar-
luurangon **liottamisena**.

^Hriä Niin ikään on kysyttävä, tarvitaanko jul-
muuden ilmapiiriä.

kilausumassa näin paljon ulkopolitiikkaa, koska kuitenkin si-
säpoliittiset ongelmat ovat nyt oleellisesti etualalla.

Koivisto huomautti, että riittää, kun julkilausumassa an

netaan tuki hallituksen muodostajalle; ei tarvita viittauksia

siihen, että hän edustaa sosialidemokraattista työväenliiket-

tä. Rahapolitiikan löysentäminen kyllä voidaan mainita. Niin

ikään voidaan todeta indeksisidonnaisuuden poistamisen myön-

teinen vaikutus talouselämällemme.

Burman katsoi, että jos puoluenevosto hyväksyy tämän

julkilausuman, se merkitsee melko avointa valtakirjaa uudel-

le hallitukselle. Tietenkin periaatteessa väljä linja tässä

suhteessa on paikallaan. Tulopolitiikasta Lindblom huomautti,

että se on sanottu negatiivisesti; sanonta kohdistuu nyt pal-

kansaajiin. Halme ehdotti, että toisessa kappaleessa sanottai-

siin: "Ajankohdan vaikein kysymys on lamasta johtuva työttö-

myys. Sen voittamiseksi on ponnistettava kaikki voimat. Kes-

keinen huomio on kiinnitettävä rahapolitiikan löysentämiseen.

Koivisto totesi Halmeelle, ettei meillä voida puhua ta-

loudellisesta lamasta, vaan tavallista hitaammasta kasvusta.

Miile sanoi, että jos puoluenevosto tyytyy olemaan vähä-

sanainen, se helpottaa hallituspoliittista ratkaisua. On kui-

tenkin epäiltävä, tyytyykö puoluenevosto tähän. On joka **ta-**

pauksessa luultavaa, että Kepu ja SKDL tulevat ottamaan yksi-

tyiskohtaisemmin kantaa uuden hallituksen ohjelmaan.

0•1_a

PUi Julkilausumaluonnosta kauttaitaan liian

I

kilttinä. Erityisesti olisi syytä korostaa määrätietoaisella tavalla taloudellista kasvua.

Paasio ehdotti, että puoluesihteerin saisi tehtäväkseen käydyn keskustelun perusteella korjata luonnosta. Viidan mielestä ei ollut välttämätöntä, että julkilausuma tulee puolueeneuvostolle puoluetoimikunnan nimenomaisesti hyväksymänä esityksenä.

Puoluetoimikunta nimesi Paasion, Lindblomin, Raatikaisen ja Helteen muokkaamaan julkilausumaluonnosta puolueeneuvostoa varten.

6 §. (101 §.)

Koivisto selosti hallitusneuvottelujen nykyistä vaihetta. Työryhmä on keskustellut myönteisessä hengessä asioista. Kolmen päivän kuluttua kokoontuvat hallitusneuvottelijat uudestaan. On aihetta olettaa, että ohjelmakysymyksistä voidaan päästä sopimukseen ilman suurempaa riitaa. Virolainen on ollut varsin positiivisessa hengessä neuvotteluissa mukana. Tosin maatalous ei ole vielä ollut neuvotteluissa esillä. Sosialidemokraattisella puolueella ei ole niin suuria intressejä kuin muilla saada ohjelmaan yksityiskohtia.

Paasio totesi hallitusneuvotteluissa sovitun, että varsinainen hallitusohjelma on varsin ylimalkainen, mutta sen ohessa valmistetaan yksityiskohtainen toimenpideohjelma.

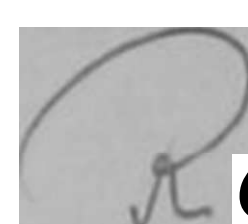
Koska muita puheenvuoroja ei hallituksen muodostamiskysymyksestä pyydetty, puheenjohtaja Paasio lopetti keskustelun. Puoluetoimikunta merkitsi tiedoksi pääjohtaja

Koiviston lyhyen selonteon.

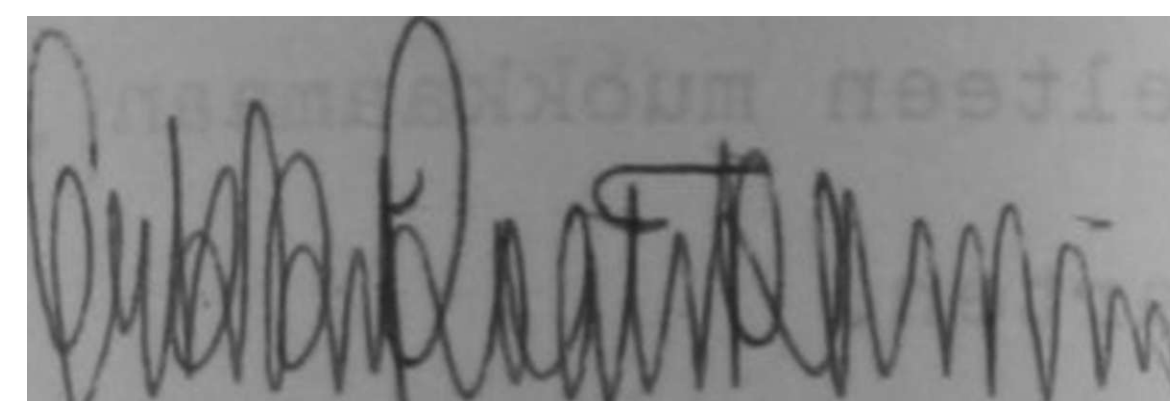
7 §. (102 §.)

Koska muita asioita ei otettu käsiteltäväksi, ^{puhe}1
johtaja päätti puoluetoimikunnan kokouksen kello 9.45.

Vakuudeksi:

OjQAI i *an+m*
Rafael P a a s i o

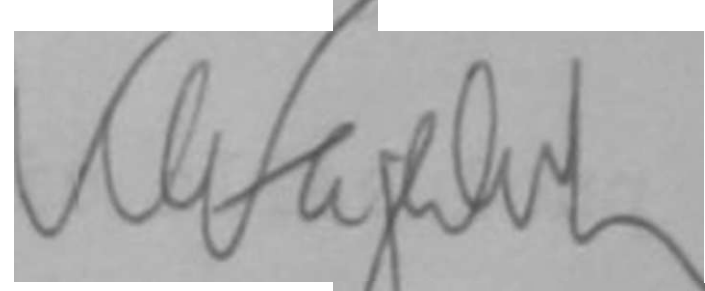

Erkki R a a t i k a i n e n

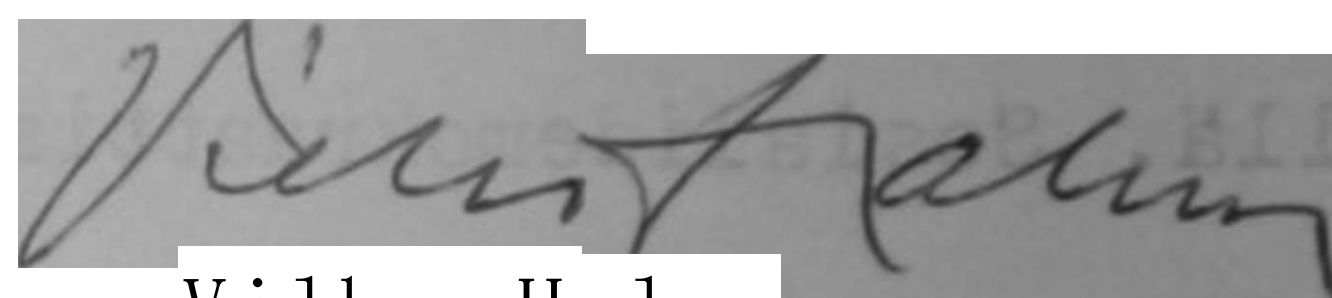

Pekka J. Korvenheimo

Pöytäkirja tarkistettu.

K.-A. Fagerholm

Vilho Halme

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puoluetoimiston kokoushuoneessa torstaina maaliskuun 7 päivänä 1968 alkaen kello 9.30.

Kokouksessa olivat läsnä puoluetoimikunnan jäsenet Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen, K.-A. Fagerholm, Veikko Helle, Vilho Halme ja Pentti Viita, puoluetoimiston toimihenkilöt Anssi Kärkinen, Pentti Ketola, Unto Niemi, Yrjö J. Virtanen ja Maunu Ihalainen. Lisäksi olivat läsnä valtioneuvoston jäsenet Antero Väyrynen, Eino Raunio ja Lars Lindeman sekä pääministerin sihteeri Jaakko Turkka ja pääjohtaja Mauno Koivisto. Suomen Sosialidemokratia edusti Pauli Burman ja Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa Eino Kalkkinen. Lisäksi oli läsnä prof. L.A. Puntila.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Unto Niemi.

1 §. (103 §.)

Kokous todettiin sääntöjen mukaan koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksen avaus

2 §. (104 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Sylvi Siltanen ja Veikko Helle. Pöytäkirjan tarkistajat

3 §. (105 §.)

Anomuksesta myönnettiin Pihtiputaan Sos.-dem. Kunnallisjärjestölle 1.000 markan suuruinen avustus useamman kunnan alueella työskentelevän toimitsijan palkkaukseen. (Anomuskirjelmä seuraa liitteenä n:o 39). Pihtiputaan Sd. Kj:n anomus

4 §. (106 §.)

Suostuttiin Viialan Työväenyhdistys r.y:n anomukseen saada myydä omistamansa Viialan Vuolteen kylässä sijaitseva Myllyluhta-niminen tila RN:o 4¹. (Anomuskirjelmä Viialan Ty:n anomus)

seuraa liitteenä n:o 40 ja P

teenä n:o 41.) 5 §. (110 §.);

Suostuttiin Laitikkalan Työväenyhdistys ry:n anomuk-

TLL^anomus seen saada myydä omistamansa rai

sijaitseva kiinteistö RN:o 13.

6 §. (108 §.)

Siirtoväen- Lauri Taskisen ym.^anomukseen, jossa puoluetoimikuntaa

J f l g g pyydettiin **myöntämään** Sos.-dem. Siirtoväenasiainjaoston va-

lisvaali-” roista 4.300 markkaa käytettäväksi luovutetun alueen toi-

puoiueyhdistysten kunnallisvaaliehdokkaiden mainon-

taan tulevissa kunnallisvaaleissa, ei päätetty suostua. Va-

roja päätettiin myöntää tulevaisuudessa näiden yhdistysten

toiminnan muunlaiseen tukemiseen kutakin tapausta yksittäin

harkiten (liitteet n:ot **42-46**).

7 §. (109 §.)

Apuraha- Työväen Akatemian oppilaskunnalle myönnettiin anomuk-
anomuksia

sesta 1.500 markkaa jaettavaksi apurahatoimikunnan toimesta

eniten taloudellista tukea tarvitseville Akatemian oppilail-

le.

8 5. (H0 §.)

• 1 SM- Sosialidemokraattisen Puolueen kolmanteen avoimeksi ju-
siina va- listettuun naistoimitsijan II toimeen valittiin Eleonora Rautio

Valkeakoskelta.

9 §. (115 §.)

SaksL^ky=* Puoluesihteeri Raatikainen esitteli puoluetoimikunnalle

symyks n saksan kysymystä käsittelevän työryhmän luonnoksen puolueen

kannanotoksi Saksan kysymykseen. Tämän lisäksi professori

L.A. Puntila antoi sulli sen raportin tiedotussihteeri **Pekka**

Korvenheimon kanssa tekemältään Saksan matkalta.

Raatikainen ehdotti, että asiasta ei tehtäisi mitään pää

töstä tässä kokouksessa, vaan että se siirrettäisiin seuraavaan kokoukseen. Asiasta käydyssä keskustelussa esitti K.-A. Fagerholm kysymyksen, kuinka Willy Brandt ja Herbert Wehner suhtautuvat näihin kannanottoihin?

Raatikainen sanoi, että me emme luonnollisestikaan kysy heidän lupaansa kannanotoillemme, mutta arveli heidän olevan näistä ainakin jossain määrin tietoisia ja mainitsi, että SPD:n politiikka' kulkee ns. pienten askelten kautta kohti tätä samaa päämäärää, eikä uskonut, että heillä olisi mitään erityistä tätä vastaan.

Koivisto esitti, että jos tällainen julkilausuma julkaistaan erikseen, se herättää tarpeetonta huomiota ja sen sijaan Moskovan matkan yhteydessä esiin tulleet menisi ehkä huomaamattomammin. Asiasta olisi myöskin syytä keskustella ulkoministeri Karjalaisen kanssa, sillä on olemassa herrasmiessopimus, että kumpikaan puolue, Kepu ja SDP eivät ajaisi vasemmalta ohi maan virallisen ulkopolitiikan.

K.-A. Fagerholm oli sitä mieltä, että näiden kannanottojen omaksuminen ja julkaiseminen johtaa siihen, että hyvin pian seuraa diplomaattisen tunnustamisen vaihe.

Raatikainen oli sitä mieltä, että tarvitaan tämäntapaista linjanmäärittelyä ja kannanottojen selvittelyä aivan riippumatta siitä, julkaistaanko sitä tai ei. Tarvitsemme sitä myös puolueen sisäisessä toiminnassa ohjeenluonteisena asiakirjana.

Raunio esitti kantanaan, että emme saisi toimia siten, että joudumme ristiriitaan virallisen ulkopoliittisen linjan kanssa.

Kärkinen piti tarpeellisena kannanmäärittelyämme tässä kysymyksessä ja arveli sen tulevan esille varapuheenjohtaja Lindblomin ja hänen Saksaan piakkoin tekemän matkan aikana.

Niemi korosti, että kehitys Saksan kysymyksessä näyttää käy-

, luonnoksessa on määritelty, ja piti tärkeä-
 Vän suuntaan, J^{o k ka} n ajankohtaa. Sen olisi tapahtut-
 nä kannanottojen julkistamisen aj^{o m i s e}
 «nP-n valtuuskunnan Moskovan matkaa, koska, jos se
 tava ennen SDP.n vdxu
 . n« laaditussa kommuniqueassa tai sen matkan yh-
 julkaistaan siellä laaaiu
 teydessä, yleinen mielipide tulee reagoimaan siten, että me
 olemme joutuneet siellä painu^{-iP}ilä oainostuksen kohteeksi, ja se ei olisi
 hyvä asia.

Turkka ilmoitti olevansa periaatteellisesti eri mieltä kuin
 Koivisto ja Raunio ja sanoi, ettei meidän pitäisi mennä vapaaeh-
 HOLöcöii x wj. *^{Fiikkumatiilaamme}
 Puolueen johdon olisi tässä asiassa tehtävä pian ratkaisu julkis-
 tamisen puolesta. Muuten tulee käymään niin, että Kepu ja kokoo-
 mus tulevat sen tekemään ennen meitä ja ottavat siten edistyk-
 sellisenhän puolueen maineen.

K.-A. Fagerholm sanoi yhtyvänsä täysin luonnoksessa esitet-
 tyihin kannanottoihin, mutta katsoi tarpeelliseksi, että tule-
 va hallituksen muodostaja saisi sanoa asiasta sanansa ja hänen
 olisi myös keskusteltava asiasta Kekkosen kanssa.

Nevalainen oli sitä mieltä, että kun emme itsekään tiedä,
 milloin ja miten saatamme tämän julkisuuteen tai miten sen kans-
 sa menettelisimme, ja kun kerran on olemassa Kepun kanssa tä-
 mänlaatuisista asioista gentlemannisopimus, että olisi asialle
 hyväksi keskustella siitä muitten kanssa. Keskustelut olisi käy-
 tävä suoraan Kekkosen kanssa sivuuttaen Karjalaisen.

Burman arveli, että tätä voidaan tulkita niin, että puolue
 on valmis solmimaan diplomaattisuhteet Saksojen kanssa. Paine tu-
 1^{ko}hdistumaan^{o m i s e}
 Ja s l J - i o i n silta piv«"-*¹
 levän pääministerin voida sanoa sanansa. Kehitys on k i e l t ä m ä t t ä
 kulkemassa tunnustamisen suuntaan, mistä selvimpänä merkkinä on
 Tanskan uuden pääministerin melko selvä kannanilmaisu. Asiasta
 olisi hyvä keskustella Kekkosen kanssa, ja asiakirja olisi saa-

tettava julkisuuteen ennen Moskovan matkaa.

Kalkkinen arveli, että asian julkitulon kannalta saattai-
olla hyödyllistä, jos sitä ei annettaisi virallisluontöi-
senä julkilausumana, vaan esim. puolueen puheenjohtajan pu-
heen yhteydessä hänen lausumanaan.

Kärkinen korosti, että olisi tarpeellista selvittää näi-
tä kysymyksiä, että ne todella olisivat meille selviä, sil-
lä niin Moskovassa kuin Bonnissakin joudutan altavastaajan
asemaan, ja silloin olisi välttämätöntä olla selvät kannan-
otot.

Viita tiedusteli, olisiko ehkä tarpeellista täsmentää
monisteessa käytettyä sanontaa yhteistyö, koska se näin yli-
malkaan sanottuna saattaa pitää sisällään jopa sotilaallisen
yhteistyön.

Puntila vastasi, että meitä sitovat sopimukset estävät
sotilaallisen yhteistyön eikä se sitä tarkoita. Sen sijaan
kaupallisen yhteistyön kehittäminen ja puoluetason suhteet
SED:hen ovat kehittämisen tarpeessa.

K.-A. Fagerholm tiedusteli, oliko Puntila informoinut
SPD:n johtoa aikomuksistamme julkaista näitä kannanottoja.

Puntila sanoi tehneensä sen vain viittauksenomaisesti
erään puheensa yhteydessä.

Asiasta päättäminen jätettiin myöhemmin tapahtuvaksi.

10 §. (112 §.)

Koivisto selosti hallitusneuvottelujen nykyvaihetta ja totesi siinä tämän päivän ratkaisevaksi. Pulmia on.

Poliittinen
tilanne

Keskustelut ovat olleet rasittavia, mutta hengeltään suo-
peita. Suuren neuvottelukunnan asettaman työryhmän työ
alkaa olla valmis. Ohjelmavalmisteluissa on tarkoitus me-
netellä niin, että lyödään lukkoon suuret linjat ja laadi-
taan erikseen pöytäkirja, jossa ovat pikkutarkat asiat ja

V., i» SKDL ovat saaneet ohjeet puolue-elimistötoivomukset. Kun Kepu

1 nyt viikonvaihteessa, niin sen jälkeen as. a p. tä. s, ^{r u v e t a}ään ja **hallituksen** ^{s e l v i ä m}ostamiseen toden teolla ^{p ä ä s t ä i}.
 n Piiei nyt mitään erityistä tapahtuiksi. Libe-
 siin ensi viikolla, ellei nyt
 raalinen kansanpuoluehan on aikaisemmin tehnyt päätöksen, ettei
 se osallistu hallitukseen. He harkitsevat nyt, mikä olisi kau-
 nein tapa ja tiedonannonmuoto sanoa ei. Ruotsalaisten asettama
 kielikysymyso on vaikea. He eivät ole muuten osoittaneet mi-
 tään harrastusta hallitukseen tuloon nähden. Kanta kielikysymyk-
 seen on toinen kuin hallituksen ja sivistysvaliokunnan. Ruotsa-
 laisten esittämällä tavalla asian kehittäminen ei käy, olisi
 löydettävä jokin muu ratkaisu. Tästä kielikysymyksestä on tullut
 poliittinen, se ei ole enää pedagoginen kysymys. Me emme edes
 tiedä, mitä kansakunnalle tulisi maksamaan toisen pakollisen
 kielen ottaminen peruskouluun. , , v

Mitä Liinamaan työhön tulee, niin siinä on hallituksen **muo-**
 dostajalla vaikeuksia, kun se välillä aittaa toiveita ja sitten
 taas ei anna. Siihen pitäisi voida viitata ja kuitenkin ei **voi**,
 kun ay-liikekin pitäisi huomioda. Ay-liike ottanee asioihin kan-
 taa vasta, kun hallitus on muodostettu, ei vielä tässä vaiheessa.

Burman kysyi, onko Kepu ottanut perhe-eläkekysymyksen **esille**

Koivisto selosti siinä esiintyviä vaikeuksia hallituksen
 muodostajan kannalta ja ilmoitti, että Kepu ei ole siinä ollut **mi-**
 tenkään kovana eivätkä asiat tule siihen takertumaan.

Burman oli sitä mieltä, että tämä perhe-eläkekysymys **olisi**
 nyt syytä jättää rauhaan, jotta ei ärsytettäisi **ay**-liikettä, jon-

Liinamaan

Häime tiedusteli, onko hallituksen paikkajaosta ja nimistä
 keskusteltu.

Mvisto vastasi, ettei hän ole uskaltanut vielä **uneksiakaan**

salkkujen jaosta, ja se jää siksi, kunnes hallituspohja ja ohjelma on ratkaistu. Burmanin ajatus eläkekysymyksen siirtämiseksi ja rauhoittamiseksi on kannatettava toimenpide.

Raatikainen luki Oulun Ty:n kirjelmän, jossa esitetään Antero Väyrysen nimeämistä tulevaan ministeristöön, ja Tampereen Sos.-dem. Yhdistyksen kirjelmän, jossa vaaditaan Oittisen jäämitä tulevaankin hallitukseen opetusministerin paikalle. Kolmantena luettiin SNK:n kirjelmä, jossa esitetään hallituksen muodostajalle viiden kohdat, ohjelma. (Kirjelmät seuraavat liitteinä n:ot 47-50.)

He ile kertoi Aitio sanoneen, että hän tulee SKDL:n eduskuntaryhmässä jo tänään esittelemään työryhmän työn tuloksia, ja oli sitä mieltä, että jos ne viedään jonkun toimesta johonkin ryhmään, niin silloin myös sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän olisi ne saatava käsittelyyn jo tänään.

Koivisto kertoi hallitusneuvottelijoiden olleen nyrpeitä, kun hän on aina koonnut paperit kassakaappiin neuvottelujen päätyttyä. Aitio voi ehkä informoida ryhmäänsä muistiinpanojensa pohjalta, mutta on tärkeätä ottaa Aitioon nyt yhteys ja sopia yhteisestä menettelystä.

Burman esittij että jos SKDL:n ryhmässä esitetään näitä asioita, niin silloin Raatikainen voisi omassa ryhmässä esitellä niitä niin ikään muistiinpanojen pohjalta.

Helle arveli, että ryhmä haluaa saada työryhmän esitykset eteensä myös paperilla. Ellei se tänään ole mahdollista, olisi ryhmä otettava kokoon huomenna aamulla. Ryhmälle täytyy varata tilaisuus sanoa sanansa asiasta niin pian kuin mahdollista.

Raatikainen ehdotti, että Koivisto olisi mukana ryhmäkokouksessa .

Koivisto oli sitä mieltä, että asiaa ei tänään käsiteltäisi missään ryhmässä, vaan vasta huomenna

töksiä.

11 §. (113 §.)

Vappu-
juhlat

Päätettiin, että vappujuhlat järjestetään entisen käy-
tännön шил» р - ш н і m
socialidemokraattisin tunnuksin i_a
socialidemokraattisin voimin. Yhteistyötarjouksiin, tuli-
vatpa ne SKDL:n, TPSL:n tai SAK:n ammatillisten pai-
järjestöjen taholta, ei suostuta.

12 §. (114 §.)

Forssan
Työno-
mus

Forssan Työväenyhdistyksen tiedusteluun saada järjestää
kansalaissodan 50-vuotisjuhlailaisuus päätettiin suhtau-
tua myönteisesti, mutta sillä ehdolla, että sitä ei järjes-
tetä yhteistyössä muiden poliittisten järjestöjen kanssa.
(Kirjelmä seuraa liitteenä n:o 50o/)

13 §. (115 §.)

Väinö Tan-
nerin hauta-
muistomerkki

Päätettiin yhtyä Osuusliike Elannon tekemään ehdotukseen
hautamuistomerkkin pystyttämiseksi yhteistoiminnassa puolueen ja
Osuusliike Elannon toimesta Väinö Tannerin haudalle.

Hautamuistomerkkitoimikuntaan nimettiin puolueen edus-
tajiksi Unto Niemi ja Pekka Korvenheimo. (Kirjelmä seuraa
liitteenä n:o 51.)

14 §. (116 §.)

Kuntoliikun-
Keskusliiton
edustaja-
kokous

Nimettiin Kuntoliikunnan Keskusliiton edustajakokoukseen
9.4. puolueen edustajiksi Taimi Rinne-Virolainen, Matti Mar-
sikka, Reino Kanerva, Maunu Ihalainen, Pekka Korvenheimo ja
Yrjö Virtanen.

15 §. (117 §.)

Kirjelmä
Asutushal-
mukselle

Päätettiin lähettää asutushallitukselle maaseututoimi-
kunnan laatima kirjelmä, jossa esitetään muutettavaksi asu-

tustilojen metsätalouden harjoittamista koskevat säännök-
set. (Kirjelmä seuraa liitteenä n:o 52.)

Vakuudeksi:

Rafael P a a s i o

Erkki R a a t i k a i n e n

Unto Niemi
'/Aiu-l

Pöytäkirja tarkistettu.

IF*
Sylvi Siltanen

uMMJ-A^c
Veikko Helle

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen toimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puolue toimiston maaliskuun 14 päivänä 1968 alkaen kello 9.30.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puolue toimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, K.-A. Fagerholm, Veikko Helle, Sylvi Siltanen, Pentti Viita, Väinö Vilponiemi sekä valtiovarainministeri Eino Raunio ja sisäasiainministeri Antero Väyrynen, puolue neuvoston puheenjohtaja Martti Viitanen, puolue toimiston toimihenkilöt Anssi Kärkinen, Maunu Ihalainen, Pentti Ketola, Pekka J. Korvenheimo, Unto Niemi ja Yrjö J. Virtanen. Suomen Sosialidemokraattia edusti Pauli Burman ja Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa Eino Kalkkinen.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Pekka J. Korvenheimo.

1 §. (118 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksen laillisuus

2 §. (119 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Pentti Viita ja Väinö Vilponiemi. Pöytäkirjan tarkistajat

3 §. (120 §.)

Raatikainen esitteli Tanskan Sos.-dem. Puolueelta saapuneen kutsun Kööpenhaminassa pidettävään pohjoismaiseen yhteistyökomitean kokoukseen, joka oli jouduttu heikentyä peruuttamaan. Hän ehdotti, että puolueen edustajiksi nimettäisiin Rafael Paasio, Olavi Lindblom, K.-A. Fagerholm, Sylvi Siltanen, Antti Fredriksson, distysliikettä edustaisi Jaakko Rantanen SAJ:stä ja Niilo Hämäläinen. SAK:sta. Lisäksi Hämäläisen tulkkina seuraisi Ahti Fredriksson. Pohjoismaisen yhteistyökomitean kokous

Puoluet^{oimikunta} yhtyi Raatikaisen ehdotukseen puolueen edustuksen ^{csältä.} ^{Am} ^{mat} ^{tiyhdistys} ^{liikkeen} edustus jätettiin vielä pöydälle

4 §. (121 §.)

[^][^] ^{ti} ^{kai} ^{nen} ^{es} ^{it} ^{teli} Unkarin isänmaalliselta kansanrin-
Kutsu Isän-
maallisen t a m a i d e n kutsun **lähettää** SDP:n edustaja kansanrinta-
Kansanrin-
taman kon man **kongressiin Budapestiin** 17.-19.4.1968. Raatikainen ker-
ressiin Bu
dapestisTä”toi, että Kepu on **saanut** samanlaisen kutsun ja **päättänyt** vas-
tat! **siihen myöntävästi.** Hän ehdotti, että puolue lähettäi-
si edustajansa Budapestiin

^{io} ^{Paas}io katsoi, ettei puolueen ole syytä osallistua mui-
den kuin sosialidemokraattisten puolueiden kokouksiin. Hän
ehdotti, että kiitetään ystävällisestä kutsusta, mutta **vasta-**
taan kieltävästi.

Puoluetoimikunta päätti olla lähettämättä edustajaansa
Isänmaallisen Kansanrintaman kongressiin.

5 §. (122 §.)

Reisjärven Ty:n anomus Raatikainen esitteli Reisjärven Ty:n anomuksen vaaliliit-
ton solmimisesta kunnallisvaaleissa SKDL:n kanssa (liitteet
n:ot 53 ja 54). Hän huomautti, että ao. piirin piirisihtee-
ri vastustaa luvan myöntämistä. Niin ikään puoluetoimisto **vas-**
tustaa lupa-anomusta.

Burman huomautti, että tätä vaaliliittoa, mikäli sellai-
seen suostuttaisiin, tultaisiin käyttämään yleisemmin puolue-
etta vastaan. Sen vuoksi siihen ei ole syytä suostua.

Puoluetoimikunta päätti - viitaten puolueeneuvoston ja
puoluetoimikunnan aikaisempiin päätöksiin - ettei **Reisjärven**
^j
kohdalla ole tarkoituksenmukaista tehdä poikkeusta **omaksutus-**
ta linjasta. Näin ollen puoluetoimikunnan päätös oli lupa-
anomukseen nähden kielteinen.

6 §. (123 §.)

Raatikainen esitteli puoluetoimikunnalle Koitsanlahden Ty:n lähettämän lupa-anomuksen vaaliliiton solmimisesta SKDL:n ja TPSL:n kanssa Parikkalan kunnassa (liite n:o 55). Raatikainen totesi, että ao. piirin piirisihteerin vastustaa ko. anomusta. Niin ikään puoluetoimisto esittää sitä hylättäväksi.

Koitsanlahden Ty:n anomus

Puoluetoimikunta päätti - viitaten puolueneuvoston ja puoluetoimikunnan aikaisempiin päätöksiin - olla suostumatta Koitsanlahden Ty:n anomukseen.

7 §. (124 §.)

Raatikainen esitteli puoluetoimikunnalle Lohjan Sos.-dem. Kunnallisjärjestön anomuksen ottaa sosialidemokratistiseen vaaliliittoon kaksi TPSL:ään lukeutuvaa ehdokasta Lohjan maalaiskunnassa (liite n:o 56). Raatikainen ehdotti puoluetoimiston kannan mukaisesti, ettei anomukseen suostuttaisi.

Lohjan Sos.-dem. Kunnallisjärjestön anomus

Siltanen huomautti, että täseä tapauksessa asiaa on mahdollista harkita, koska kysymyksessä on sosialidemokratistisen vaaliliiton täydentäminen. Sitä paitsi toinen näistä skogilaisehdokkaista on viime valtuustokauden kuulunut sos.-dem. valtuustoryhmään. Kärkinen piti suostumista arveluttavana sen vuoksi, että siitä saattaisi muodostua ennakkotapaus, johon myöhemmin voitaisiin vedota.

Helle totesi, että Uudenmaan piirin piirisihteerin ja hänen vastustavat Lohjan Kunnallisjärjestön tekemää anomusta. Olisi hieman arveluttavaa ottaa puolueen vaaliliittoon sellaisia ehdokkaita, jotka eivät edes ole puolueen jäseniä. Eikö tämä ole sääntöjenkin vastaista?

Virtanen huomautti puolestaan, että valtuuston voima-

suhteet Lohjan **maalaiskunnassa** ovat nykyisin seuraavat: SDP 12, SKDL 5, Porvarit 12 ja TPSL 2. Kun voimasuhteet ovat tällaiset, puolue ei voi laskea hyötyvänsä tällaisesta ehdotuksesta mitään. Bu » S s ^{a n o i} > ^{e t t ä} P ^{u o l u} * ° n Pai-
nistanut SKDL:ää, jotta se ei menisi vaaliliittoon TPSL:n
Kanssa. On jo aika jyrätä TPSL poliittisesta kuvasta. Rau-
nio kertoi, että Forssassa otimme viime vaaleissa sos.-
dem. listoille joitakin skogilaisia. Ehdokkaista tuli va-
lituksi kaksi, joista toinen liittyi pian puolueeseen. Ai-
nakaan Forssassa ei tällainen menettely haitannut puoluet-
ta.

Paasio katsoi, ettei hänen mielestään ole esitetty perusteltua aihetta suostua Lohjan kunnallisjärjestön anomukseen.

Puoluetoimikunta päätti olla suostumatta Lohjan kunnallisjärjestön lupa-anomukseen.

8 §. (125 §.)

R< Poliittinen Raatikainen selosti ajankohtaista hallituspoliittista
i tilanne
tilannetta. Hän huomautti, että Koivistolla oli aikomus tulla puoluetoimikunnan kokoukseen, mutta että hän joutui tästä kuitenkin luopumaan. Koivisto saa tänään raportin Liina-
maalta, joka selvittänee, kuinka pitkälle tulo- ja hintapoliittisessa selvitystyössä on päästy.

Raatikainen kertoi tavanneensa eilen Niilo **Hämäläisen** ja Sulo Penttilän. Heidän käsityksensä mukaan otettu aikalisä hallitusneuvotteluissa saattaa helpottaa pääsyä tulopoliittiseen ratkaisuun. Tässä suhteessa on siis havaittavissa ilmeistä optimismia. Näyttää siltä, ettei Koivisto **tarkoi-**
tuksellisesti pidä kiirettä tässä vaiheessa. Tämä onkin paidallaan, koska edellytykset myönteisen lopputuloksen kannalta
ta S i t e n
kattavat lisääntyä.

On ilmeistä, että hallitusyhteistyötä tullaan jatkamaan nykyisellä pohjalla. Vasemmistohallitus ei ole todennäköinen. Niin ikään vähemmistöhallituksen mahdollisuus lienee pois kuvasta. Nykyisen hallituspohjan jatkamisen kannalta on aika-lisä myös tervetullut. Mitä vientimaksukysymykseen tulee, niin on todettava, että Koivisto pyrkii siihen, että vientimaksu olisi ensi vuonna 300 milj. markkaa, kun taas keskustapuolue vaatii kokonaan sen poistamista.

Burman kysyi, missä Yhteessä puoluetolimikunnalle kerrotaan yksityiskohtaisemmin tulevan hallituksen ohjelmasta. Tähän Raatikainen vastasi, että koska Koivisto on hallituksen muodostaja, niin Koiviston tehtävänä on huolehtia informaatiosta tässä suhteessa. Itse hän sanoi pidättäytyneensä julkisuudessa kommentoimasta hallitusneuvottelulta.

Vilponiemi esitti käsityksensä, että neuvotteluissa on voitu havaita jossain määrin jakkailua. SDP:n olisi sitä pait-si jo korkea aika esittää selvä kanta noudatettavaan tulopoliitiikkaan, koska se saattaisi helpottaa myös ammattiyhdistysliikkeen asemaa. Niin ikään hän kysyi, pitääkö paikkansa, etteivät eturyhmät ole täysin selvillä siitä, kenen kanssa niiden tulisi keskustella tulopoliittisista ratkaisuista.

Paasio ilmoitti käsityksensä, että Liinamaan onnistuminen edellyttää yhteistä keskustelua kaikkien eturyhmien kanssa. Tähän asti hän on yrittänyt etsiä pohjaa yksityisten keskusteluiden avulla. Jo helmikuun puolella oli ollut puhetta yhteiskeskustelun järjestämisestä. Tuloksia ei ole vielä voitu panna paperille, koska ei tiedetä, mikä on Liinamaan lopputulos. Ei myöskään tiedetä täsmällisesti, kuinka eri osapuolet tulevat lopullisen suhtautumisensa määrittelymään. On mahdollista, että työmarkkinajärjestöt kyllä löytävät yhteisen linjan; sen sijaan muiden intressiryhmien - esim. virkamiesten -

asennoituminen on täysin epäselvä.

Helle piti toivottavana, että eduskuntaryhmä ja puolue-toimikunta tukisivat riittävän painokkaasti Koivistoa tässä tilanteessa, jolloin hän on pyytänyt rauhoitusaikaa. Paasio katsoi, ettei ajan suhteen ole vielä mitään ihmeitä tapahtunut. Esimerkiksi keväällä 1966 neuvottelut hallituksen muodos-tamisesta kestivät useita viikkoja.

Raatikainen huomautti, että hallitusneuvotteluiden ydin on tulopolitiikka. On alunperin lähdetty siitä, että Liinamaan tulisi pyrkiä kaikkien osapuolten yhteiseen julkilausumaan. Tässä ei kuitenkaan ole vielä onnistuttu. Sen vuoksi Liinamaa antoi julkisuuteen varsin pyöreän lausunnon. Nyt Liinamaa pyr-kii uudelleen yhteiseen julkilausumaan. Kuinka hän tässä on-nistuu, siitä on toistaiseksi vaikea sanoa mitään varmaa. Vai-keuksia on tuottanut erityisesti pankkien asennoituminen indek-sisidonnaisuuden purkamiseen, koska pankit ovat suuresti hyö-tyneet nykyisestä järjestelmästä.

Koska muita puheenvuoroja ei pyydetty, Paasio totesi kes-kustelun poliittisesta tilanteesta päättyneeksi.

9 §. (126 §.)

Sairaanhoi-
tajien
lakko

Väyrynen selosti käynnissä olevan sairaanhoitohenkilökun-nan lakon nykyistä vaihetta. Hän piti tilannetta, joka kiris-tyi eilen, varsin vakavana, sillä sairaanhoitajat ovat huomis-illasta alkaen päättäneet poistaa asteettain kolmella paikka-kunnalla £2£9H I , ,^{£1}
-uiioaxiba. väyrynen ky^a. RaatiKaisex
ta, onko radio ja televisio ollenkaan hallituksen käytössä. Ainakaan siltä 61 vaik . >f , \$£11**.
oJL «tä, koska eilisissä uutislähetyksissä
se.vä Pääpaino sairaanhoitajien näkökantojen selvittelys-
S a ; 3 e n S i j a a n t y ö n a n
tajapuolen esityksistä mainittiin varsin vähän. Jopa lääkintöhallituksen pääjohtajalta oli evätty esiin-tyminen televisiossa ja_arad iossa. Kun sain tästä tietää, soi-

tin pääjohtaja Revolle, ja ilmeisesti tämän vaikutuksesta oli pääjohtaja Pesoselta sitten pyydetty lausunto. Valitettavasti vain se tuli liian myöhään, jotta sillä olisi ollut vaikutusta tilanteeseen. Mikäli sairaanhoitajat toteuttavat uhkauksensa lakon kiristämisestä, joutuvat ihmishenget vaaraan. Tällöin pitäisi lääkintöhallituksen pääjohtajan saada esittää radiossa ja televisiossa vakava vetoamus lakossa olevalle henkilökunnalle.

Burman tiedusteli Väyryseltä, onko lakon vastuusuhteita selvitetty. Kuka on vastuussa, jos esimerkiksi potilas menehtyy hoidon laiminlyönnin johdosta? Tähän Paasio huomautti, että oikeuskanslerin antaman lausunnon mukaan vastuussa on se, joka jättää tehtävänsä hoitamatta, tässä tapauksessa siis sairaanhoitaja.

Raunio oli sitä mieltä, ettei riitä, jos lääkintöhallituksen pääjohtaja esiintyy radiossa ja televisiossa. Myös Väyrysen olisi sisäministerinä puhuttava ihmisille. Olisi selvitettävä, mistä lakossa on kysymys, ja tuotava selvästi esiin, että myöntyminen sairaanhoitajien viimeiseenkin vaatimukseen merkitsee noin 17 %:n palkankorotusta. Olisi myös ehdottomasti kerrottava, että tämä johtaisi sairaalamaksujen korotuksiin. Tärkeintä on, ettei valtiovaltaa pidettäisi yleisessä mielipiteessä syyllisenä nykyiseen lakkotilanteeseen, kuten valitettavasti laajoissa piireissä aiheettomasti tehdään.

Raatikainen totesi Väyryselle, että radio ja televisio ovat aina tarvittaessa valtiovallan käytössä. Valtioneuvoston jäsenet ja arkkipiispa saavat koska tahansa, ilman ennakkosensuuria esiintyä.

Vilponiemi katsoi, että nyt pitäisi valtiovallan taholta antaa positiivinen, rakentava kuva siitä, että todella valtion taholta pyritään sovintoon. Sairaanhoitajat ovat epäilemättä läheneet soitellen sotahan. Kannatan lisäksi sitä, että Väyrynen pi

tää puheen radiossa ja televisiossa. Niin ikään olisi paikallaan, että pääministeri käyttäisi arvovaltaansa lakon lopettamiseksi ja keskustelisi lakon eri osapuolten kanssa.

Viitanen huomautti, ettei ole oikein, jos lääkintöhallituksen pääjohtajalta, joka on vastuussa maamme terveydenhoidosta, on evätty esiintymisoikeus näin vakavassa asiassa.. Nyt on tärkeintä, että tilanne järjestyy. On myös tehtävä julkisesti selväksi, kuka on vastuussa, jos kuolemantapauksia sattuu. Viitanen asettui myös kannattamaan sisäministerin esiintymistä radiossa ja televisiossa.

Paasio korosti, että lakon poistamisessa on otettava huomioon, ettei työnantajapuoli operoi ainoastaan 10.000 vaan itse asiassa 40.000 henkilöllä. Kaikki nämä tulivat vaatimaan vastaavia korotuksia, mikä ei ole enää valtion taloudellisten mahdollisuuksien rajoissa.

Helle sanoi - yhtyen Raatikaiseen - että valtioneuvoston jäsenillä on esteetön oikeus esiintyä radiossa ja televisiossa. Lakon selvittämistä vaikeuttaa se, että työnantajapuoli on niin hajanainen. Raunio katsoi, että lakkotilannetta on syytä käsitellä tänään valtioneuvoston istunnossa. On niin ikään paikallaan, että Väyrynen esiintyy radiossa ja televisiossa.

Väyrynen huomautti, ettei myöntyminen sairaanhoitajien vaatimukseen aiheuta palkkavyöryä ainoastaan 40.000 vaan 260.000 valtion viran- ja toimenhaltijan keskuudessa. **Tällöin** näet katsotaan, että palkkasuhteet menevät sekaisin, ellei vastaaviin korotuksiin suostuta kaikkien kohdalla. On totta, että lääkintöhallitus ja viime kädessä sisäasiainministeriö ovat vastuussa siitä, että maamme **terveydenhuoltojärjestelmä** toimii. Mutta valtiovallan käytettävissä ei ole minkäänlaisia voimakeinoja. Jokin vastuu olisi kyllä työntekijäpuolellakin nyt tunnettava. Viitataan vain siihen, että esimerkiksi yi*-

lakon aikana sairaalat pidettiin käynnissä.

Raatikainen kertoi kokouksen aikana soittaneensa yleisradioon ja pyytäneensä kirjallisesti itselleen kaiken sen, mitä radiossa ja televisiossa on sairaanhoitajien lakosta sanottu. Niemi ehdotti, että Väyrysen lisäksi myös Alenius esiintyisi, koska muutoin sairaanhoitajien tyytymättömyys valtiovaltaa kohtaan purkaantuisi yksistään sosialidemokratien päälle. On vaara, että kommunistit yrittävät ainakin välillisesti kosiskella sairaanhoitajia. On nimittäin todettava, etteivät suinkaan kaikki sairaanhoitajat lukeudu porvarillisiin puolueisiin. Myös sosialidemokraateilla on kannatus ta heidän keskuudessaan.

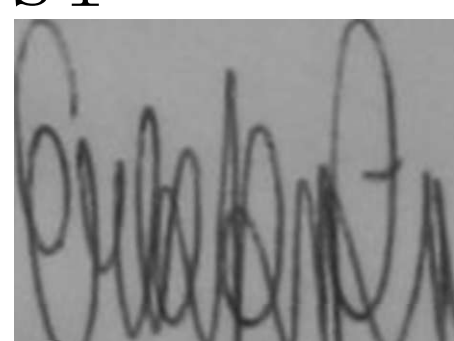
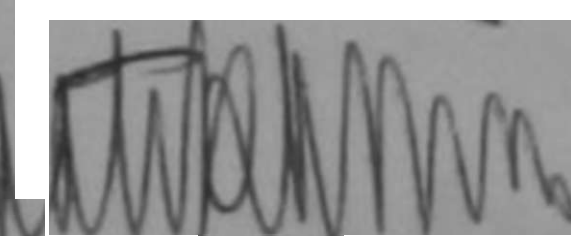
Koska muita puheenvuoroja ei pyydetty, Paasio päätti keskustelun todeten, että asia otetaan valtioneuvoston istunnossa tänään esille.

10 §. (127 §.)

Koska muita asioita ei otettu käsiteltäväksi, puheen- Kokouksen
johtaja päätti kokouksen kello **10.55** päättäminen

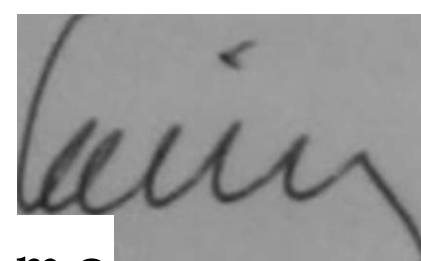
Vakuudeksi:

Rafael P a a s i o

Erkki'

R a a t i k ä i n e n

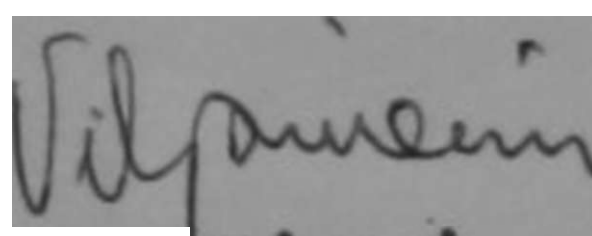
elcka⁴ J/.^h mi-
Korvenheimo

Pöytäkirja tarkistettu.

Is*-*. J/1&t
Pentti Viita

S ^ r

Väinö Vilpöniemi

POYTAKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puoluetoimiston kokoushuoneessa maaliskuun 28 päivänä 1968 alkaen kello 9.30.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puoluetoimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Olavi Lindblom, Erkki Raatikainen, K.-A. Fagerholm, Vilho Halme, Veikko Helle, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen, Paavo Tiilikainen, Pentti Viita ja Väinö Vilponiemi sekä pääministeri Mauno Koivisto ja ministerit Jussi Linnamo, Eino Raunio, Viljo Virtanen ja Antero Väyrynen, puoluetoimiston toimihenkilöt Maunu Ihalainen, Anssi Kärkinen, Pentti Ketola, Pekka J. Korvenheimo, Keijo Laine, Unto Niemi, Jaakko Turkka ja Yrjö J. Virtanen sekä pääministerin sihteeri Seppo Lindblom. Suomen Sosialidemokraattia edusti Pauli Burman ja Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa Eino Kalkinen.

Puhetta johti Olavi Lindblom (§§ 1-3 ja 12-15) ja Rafael Paasio (§§ 3-11). Sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 §. (128 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksen laillisuus

2 §. (129 §.)

an tarkistajiksi valittiin K.-A. Fagerholm ja Valde Nevalainen. täkirjan tarkistajat

3 §. (130 §.)

Pöytäkirjaan otettiin liitteeksi muistio puoluetoimikunnan ja eduskuntaryhmän toimikunnan yhteisestä kokouksesta 21.3. (liite n:o 57). Muistio ed. kokouksesta

t §. (131 S.)

Koivisto tarkasteli Liinamaan valmisteleman vakauttamissopimuksen syhtyä ja totesi allekirjoittamisen siir- Poliittinen tilanne

tyneen viikon SAK:n epäröinnin vuoksi. Hän oli sitä mieltä, että puolueen taholta ei tulisi puuttua SAJ:n kantaan. Hän piti toivottavana, ettei SAJ ainakaan ryhtyisi hyökkäilevän sopimusta vastaan. Valtalaista Koivisto kertoi aloittavansa välittömästi neuvottelut poliittisen opposition kanssa. PS:n kirjoittelu on saanut suoran sopimusta vastaan suunnatun hyökkäyksen muodon. Koivisto korosti tulevan kehityksen kaikessa o = vakauttaminen

dyksi läpi. Linja on kiinnilyöty, ja jos se kaatuu, niin silloin kaatuu paljon muuta siinä mukana. Hän kertoi, että tällä viikolla oli enää kysymys siitä, otetaanko tämä vai ei mitään. Enää tämän purkaminen tai muuttaminen ei käy.

Lindblom myös käsitteli tämän PS:n "orjasopimukseksi" kutsuman

kaan SAJ:n piirissä ei nyt sentään ole ajatuksena ryhtyä suoraan hyökkäämään

sihteeriltä, katsooko tämä Keskustapuoluetta vastaan kohdistamansa hyökkäilyn palvelevan sosialidemokraattien etua?

Nevalainen kertoi eilen Virtasen kanssa tavanneensa Järvelän ja Nevalainen katsoi SAJ:n vastuuntuntoisesti suhtautuneen asiaan, mutta epäröivän. Hän piti hyvänä yhteydenottoa poliittiseen oppositioon, jonka piirissä ei haluttaisi sitoa asiaa talouselämän edustajien kautta.

Raatikainen vastasi Lindblomille todenneensa, että Kepun keskuudessa on vanhoillinen siipi vahvistunut, mikä **heijastuu** Virolaisen mukaantulossa ja muissakin ministerivalinnoissa. Hän ei nähnyt syytä vaieta tästä Keskustapuolueessa **tapahtuvasta** kehityksestä. - Raatikainen luki luonnoksen kokouksesta annettavaksi julkilausumaksi.

Fagerholm ei pitänyt julkilausuman antamista tarpeellisena todeten, että tärkeintähän on hallituksen tukeminen, mikä ei

liene erityinen uutinen.

Lindblom pyysi Raatikaisen vastauksen johdosta merkittäväksi pöytäkirjaan, että hän ei pidä tarkoituksenmukaisena eikä sopivana tämänlaatuista sanailua hallituspuolueista ja varsinkin henkilöihin kohdistuvana.

Koivisto ei pitänyt suotavana julkilausumaan sisältynyttä SAJ-kappaletta.

Paasio puuttui Lindblomin esille ottamaan sanailuun ”takametsien miehistä” eikä pitänyt oikeistosta puhumista aivan paikalleen osuneena. Hänen mielestään tässä Kepussa tapahtuneessa kehityksessä on ensi sijassa kysymys konservatismin voimistumisesta. Maalaispiirissä ei ole syntynyt eikä synny radikalismia, vaan se on sitä vanhoillista omistamiseen, nimenomaan maan omistamiseen liittyvää paikoillaan pysymisen ja entisellään olon ihannetta, koska kaikkien muutosten nähdään muuttavan perittyjä maanomistussuhteita ja kaikkea siihen liittyvää. Hän myös totesi, että pitkän päälle ei meidän maassamme ole mitään voimaryhmittymää, jossa tultaisiin toimeen ilman Kepua. Oikeistolla, Kokoomuksella ja Kepulla on kyllä yhtymäkohtia, mutta lähinnä tulisi puhua vanhoillisuudesta.

Vilponiemi kysyi pääministeriltä hänen tietojaan niistä väitteistä, että SAJ:ta ei laisinkaan ollut kutsuttu sopimuksen allekirjoitustilaisuuteen.

Koivisto totesi, että tiistaina 16-19 välillä hän Liinamaan kanssa oli keskusteluissa Rantasen ja Alppisen kanssa, jolloin nämä puistelivat päätään kuultuaan, että keskiviikkona on tarkoitus allekirjoittaa, joten he kyllä olivat asiasta tietoisia. Hän lupasi tarkistaa, oliko Liinamaa mahdollisesti jättänyt kt[^]-sumatta kuultuaan tästä kielteisestä kannasta.

Kalkkinen esitti, että puoluetoimikunnan tulisi vakauttamis sopimuksen johdosta antaa julkilausuma, jossa erityinen huomio

kiinnitettäisiin hintarintaman kurissapitämiseen

Puoluetoimikunta päätti hyväksyä Liinamaan **vakauttamia** suunnitelman ja kokouksesta annettavaan tiedotukseen päätettiin **sisällyttää** viittaus hintojen hillitsemiseen. Tiedotte^{een} sanamuoto tuli seuraavaksi:

”Pääministeri Mauno Koivisto selosti torstaina pidety^{ssä} sos.-dem. puoluetoimikunnan kokouksessa keskiviikkona työmarkkina- ja etujärjestöjen kesken tehtyä vakauttamissopimusta ja siihen liittyviä valtiovallan velvoitteita.

Puoluetoimikunta piti välttämättömänä taloudellisen kasvunopeuttamista, inflaation pysäyttämistä ja työllisyyden parantamista. Vakauttamissopimus on hyvä lähtökohta, mikäli vielä avoinna olevissa jatkoneuvotteluissa päästään myönteisiin ratkaisuihin. Puoluetoimikunta korosti erityisesti hintojen **nou-**sun hillitsemistä.” -**ъяжшшш** p s

(Koivisto poistui)

5 §. (132 §.)

Puoluetoimikunta hyväksyi julkilausumaehdotuksen, jonka työvoimapolitiittinen toimikunta oli tehnyt kokoukse^{ssaan} 27.3. käsitellessään ajankohtaisia työllisyyskysymyksiä. Hyväksytty julkilausuma kuuluu seuraavasti: Sosialidemokraattinen puoluetoimikunta kehoittaa hallituksen toista kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriä neuvottelemaan asianomaisten **aur-**matiliisten järjetöjen kanssa viisipäiväisen työviikon soveltamisesta aiheutuvien ^{hain-~}haintöjen poistamisesta majoitustyömaila. (Halme tuli)

6

(133 §.)

Ilmoitusasioita:

- Piirisihteerien neuvottelukokous järjestetään 8.4.1968 ja kokouksessa loka- joku hallituksen sos.-dem. ministeri antaa se-

lostuksen vakauttamistoimenpiteistä.

- Joensuun Sos.-dem. Toveriseura on anonut ja hyväksytty takaisin puolueen jäsenyyteen (liite n:o 58).

Joensuun
Sos.-dem.
Toveriseura

7 §. (134 §.)

Ruotsalaisen Työväenliiton esitys pantiin pöydälle.

Ruots. Työv.
Liiton esitys

8 §. (135 §.)

Puoluetoimikunta hylkäsi Vaulammin Ty:n avustusanomuksen taloudenhoitajan esityksen mukaisesti.

Vaulammin Ty

9 §. (136 §.)

Etelä-Hämeen Sos.-dem. Piirin maaseututoimitsijan pal-
kasta puoluetoimikunta päätti edelleen maksaa puolet, samoin Ellen Mattilan eläkkeestä.

Et.-Hämeen
piirin
anonus

10 §. (137 §.)

Taloudenhoitajan esityksestä puoluetoimikunta päätti tänäkin vuonna anoa puoluetukea täysimääräisenä.

Puoluetuki

11 §. (138 §.)

Kun talousjohtaja Aarne Paananen oli toimipaikan vaihdoksen johdosta pyytänyt eroa Työväen Arkiston Säätiön hallituksen jäsenyydestä, hyväksyttiin eronpyyntö ja hänen tilalleen valittiin säätiön hallituksen uudeksi jäseneksi viisivuotiskautena 1967-71 jäljellä olevaksi ajaksi taloudenhoitaja Pentti Ketola.

Puolueen
talouden-
hoitaja

Tämä pykälä luettiin ja hyväksyttiin heti.

12 §. (139 §.)

Kuopion Sos.-dem. Piirin kunnallisasiainjaoston kuntauudistusta koskeva kirje (liite n:o 59). Kirjeessä esitettiin, että "puoluetoimikunta ryhtyisi kiireellisesti toimenpiteisiin kuntauudistusasiassa niin, että läänien kuntauudis-

Kunta-
uudistus

tustoimikuntien määräaika siirrettäisiin 6-12 kuukaudeksi.

Laine selosti puolueen kunnallisasiaainjaoston kokouksessaan päätyneen siihen, että tätä ensimmäistä, kesäkuun lopussa olevaa määräaika ei lykättäisi, mutta toinen eli neuvottelut kuntien kanssa siirrettäisiin, jotta ratelukierros saataisiin yli kunnallisvaalien.

Kärkinen kertoi systemaattisesti olleensa eri mielisessä jaoston kokouksessa siitä, että ensimmäinen määräaika pitäisi välttämättä siirtää puhtaasti poliittisin perustein.

Väyrynen kertoi eilen keskustelleensa kansliapäällikkön kanssa, mutta yksikään lääninhallitus ei toistaiseksi ole pyytänyt ensimmäisen määräajan lykkäämistä. Hän totesi kuitenkin, että jos sitä pyydetttäisiin, niin lainmuutosesitys voitaisiin tehdä.

Tiilikainen oli Kärkisen kannalla. Laine totesi, että kunnat jo nyt ovat tietoisia suunnitelmista. Kepu tulisi vastustamaan 1. määräajan siirtämistä, ja paikalliset kysymykset vaaleissa ovat kuitenkin ratkaisevia.

Väyrynen kertoi myös olleensa eilen Kärkisen kannalla todeten, että kyllä muut kysymykset jäävät vaaleissa taustalle. Jos on kyse siitä, jatkaako «tämä kunta olemassaoloaan

Vai Määräaika * olisi lääninhallitusten pyynnöstä saatava siirretyksi.

Vilponiemi vaati, »ff« sos.-dem. valistustyö tässä asiassa tulisi muuttaa nu . , Olisi lopetettava pakkoliitoksista Puhminen ja otettava Dörsitz . a positiivisesti aloite valistustyön merkeissä, i i i i , . . **III** jolloin ei jouduttaisi pakkoliitoksiin.

ISEffien kertoi esiTM_{S 1 m < 0 n 1 u} ja Lapin läänien kaikkien kuntien vastustavan liitoksi . Ja olevan yhteistoimintaim-

jan kannalla. Hän ei ymmärtänyt, miten kepulaisten läänintoi-
mikuntien ja lääninhallitusten esityksiä voitaisiin panna so-
sialidemokraattien syyksi.

Lindblom kertoi Koiviston hallitusneuvottelujen aikana
sopineen, että Helsingin maalaiskuntaa ja Espoota ei tämän
hallituksen aikana liitetä. Hän tiedusteli, miten siirtoyri-
tys poliittisesti tultaisiin tulkitsemaan.

Paasio totesi kuntauudistusta vastustavan rintaman ole-
van sikäli vahva, että kaikkien puolueiden edustajat pelkää-
vät valtuustopaikkojensa puolesta. Kärkinen puolestaan sanoi
pelkäävänsä sitä, että näitä määräaikoja käytetään meitä
vastaan.

Laine korosti, että läänintoimikuntien näkökantoja ei
vielä tiedetä. Missään toimikunnassa ei liene enempää kuin
2-3 sos.-dem. edustajaa. Kärkinen esitti, että lääninhalli-
tuksilta pyritäisiin saamaan lykkäämispyyntöjä.

Puoluetoimikunta hyväksyi kunnallisasiainjaoston kannan
ja antoi poikkeuksellisesti Kärkiselle valtuudet lykkäys-
pyyntöjen hyväksi tehtävään mielipiteen muokkaukseen.

(Paasio poistui)

13 §. (140 §.)

Puoluetoimikunta hylkäsi kaikki esillä olleet vaali- Vaaliliitto-
anomuksia
liittoanomukset:

- Valkeakosken Sos.-dem. Kunnallisjärjestön vaali-
liittoanomus TPSL:n kanssa (liite n:o 60)
- SDP:n Mikkelin Kunnallisjärjestön vaaliliittoano-
mus TPSL:n kanssa (liite n:o 61)
- Sippolan Sos.-dem. Kunnallisjärjestön vaaliliitto-
anomus TPSL:n kanssa (liite n:o 62)
- Rautalammin Sos.-dem. Kunnallisjärjestön vaaliliit-

toanomus TPSL:n kanssa (liitekö 6J)

- Suomenniemen **Työväenyhdistyksen** vaaliliittoanomus

SKDL:n kanssa (liite n:o 64)

- Sammatin Työväenyhdistyksen vaaliliittoanomus SKDL:n

kanssa (liite n:o 65) g

- Parikkalan Sos.-dem. Kunnallisjärjestön vaaliliittoanomus SKDL:n ja TPSL:n kanssa (liite n:o 66).

14 §. (141 §.)

Raatikainen esitteli luonnoksen vappujulistukseksi (liite n:o 67), joka on näin hyvissä ajoin esillä, jotta saataisiin painokuntoon suunnitellun 200.000 kappaleen painoksen ottamiseksi.

Lindblom halusi, että yhdessä kappaleessa tulisi käsitellä tänään esillä ollutta vakauttamista. Halme piti epätarkoituksenmukaisena enää viitata 8-kohdan ohjelmaan. Nevalainen kysyi, eikö julistus kaipaasi viittauksia kansainväliseen yhteyteen, kun vappu nyt kuitenkin on ennen kaikkea perinteellisesti kansainvälinen juhla.

Puoluetoimikunta velvoitti puoluetoimiston valmistamaan uuden ehdotuksen keskustelun pohjalta ja toimittamaan sen puoluetoimikunnan jäsenille, jotka ensi tiistaihin mennessä tekevät korjausesityksensä puhelimitse.

15 §. (142 §.)

SDP:n kanta Saksan-kysymykseen (liite n:o 68) pantiin pöydälle.

^{1 6} 5. (143 §.)

referoi puoluetoimikunnalle osoitetut, po-

Hittista tilannetta sivunneet kirjeet (liitteet n:ot **69-73**)

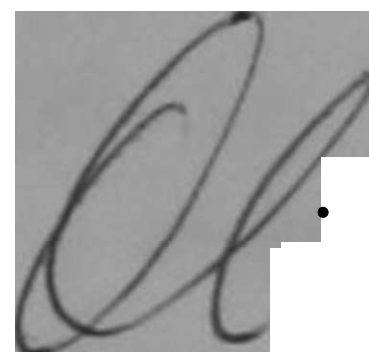
17 §. (144 §.)

Muut asiat. Kärkinen kertoi, että huomenna vaalilakikomitea jättää mietintönsä, johon hän kertoi jättäneensä vastalauseen ehdokasmäärän kaksinkertaistamisen sallivaan kohtaan, joka komiteassa ratkaistiin virkamiesten äänin.

Vaalilaki-
komitean työ

Kokous päättyi kello 11.05.

Vakuudeksi:

Olavi

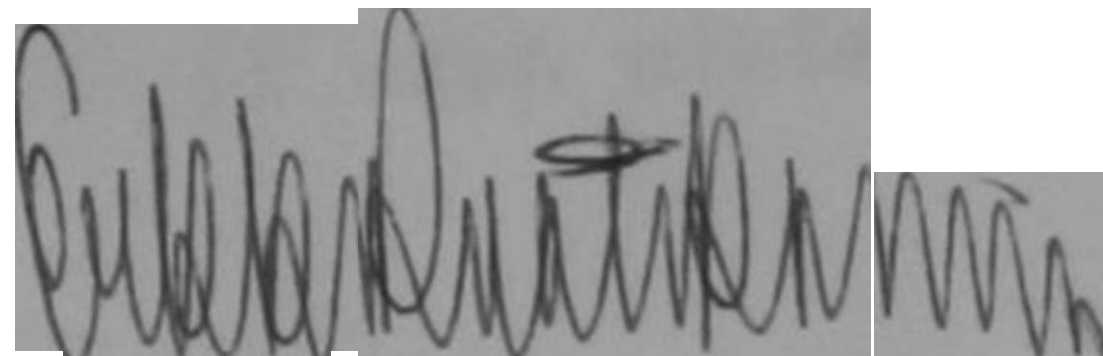
c

/ (

L i n d b l o m

Rafael P a a s i o

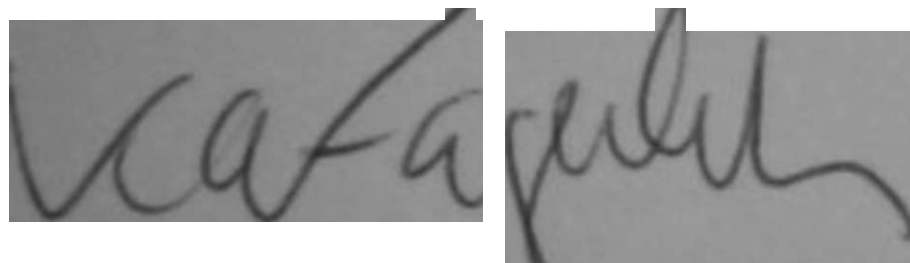

Erkki

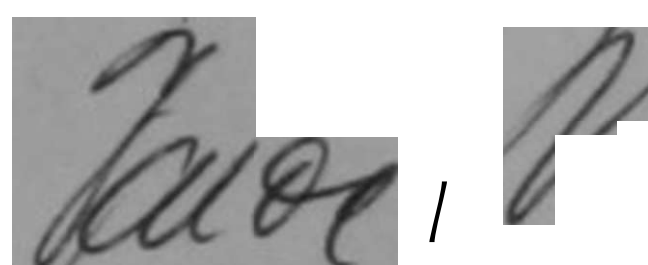
R a a t i k a i n e n

aakko Turkka

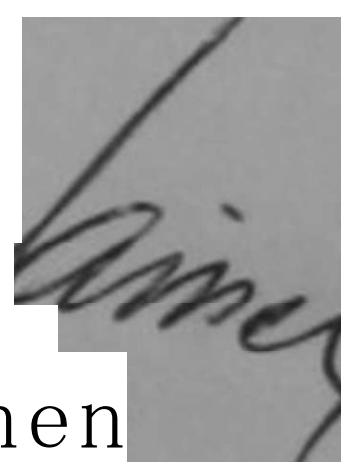
Pöytäkirja tarkistettu

K.-A. Pagörholm

Valde Nevalainen

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puoluetoimiston kokoushuoneessa huhtikuun A päivänä 1968 alkaen kello 9.30.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puoluetoimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, K.-A. Fagerholm, Veikko Helle, Valde Nevalainen, S&Lvi Siltanen ja Väinö Vilponiemi, puolueenvoston toimiva puheenjohtaja Johannes Koikkalainen, pääministeri Mauno Koivisto, ministerit Jussi Linna ja Viljo Virtanen, pääministerin sihteeri Seppo Lindblom, puoluetoimiston toimihenkilöt Maunu Ihalainen, Pentti Ketola, Keijo Laine, Unto Niemi, Jaakko Turkka ja Yrjö J. Virtanen. Suomen Sosialidemokraattia edusti Sulo Manninen ja Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa Eino Kalkkinen.

Puhetta johti Rafael Paasio 6 § - ja K.-A. Fagerholm 1-5: §§ sekä sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 §. (145 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi Paasion saavuttua.

Kokouksen
päättösvaltaisuus

2 §. (146 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Valde Nevalainen ja Sylvi Siltanen.

täkir. i an
tarkistajat

3 §. (147 §.)

Piirisihteerien neuvottelukokous on siirretty päivämäärälle 17.4.1968.

Piirisiht.
neuvottelu

4 §. (148 §.) -

Keskijärven Työväenyhdistyksen kiinteistökauppa. Puoluetoimikunta puolsi yhdistyksen kiinteistömyyntiä.

Keskijärven
Ty

5 §. (149 §.)

Leppälahden Työväenyhdistyksen avustusanomus

Puo-

Leppälahden
Ty

luetoimikunta hylkäsi yhdistyksen anomuksen 5.000 mk:n avustuksen saamiseksi. (Paasio saapui)

6 §. (150 §.)

Poliittinen Koivisto selosti viimeisiä keskusteluja ja neuvottelutilanne ja vakauttamislain säätämisestä, viimeisin tunnin mittainen neuvottelu tänä aamuna. Eilen alkaneessa keskustelussa järjestöjen kanssa riideltiin viime vaheessa kolme tuntia muit-ten valtion antamien obliigaatioiden indeksiehdosta ja kes-kustelut päättyivät vasta kello 5 aamulla. Näyttää siltä, että oppositio ei hyväksy lakiehdotuksen saamaa sisältöä.

Keskustelussa todettiin, että esitys on joka tapaukses-sa annettava ja kello 13 asti on vielä tilaisuus opposition kanssa käydä kauppaa muista kysymyksistä. (Ministerit ja pääministerin sihteeri poistuivat)

7 §. (151 S.)

Rovaniemen, Lahden ja Puoluetoimikunta hylkäsi taloudenhoitajan esityksestä Porin kunn.-Rovaniemen Sos.-dem. Kunnallisjärjestön avustusanomuksen JäPJS t/Q mukset 3 B5 o o T K : П s a a m i s e s t a k u n nallisvaalitoimitsijan palkkaamis ta varten.

Lahden Sos.-dem. Kunnallisjärjestön ja Porin Sos.-dem. Kunnallisjärjestön avustusanomukset käsiteltiin ja hylät-tiin samalla kertaa.

8 S. (152 §.)

takunnan S a ~ T ” Г и П 6 t , ja S a t akunnan sos.-dem. piirijärjestöjen toi mitsija-avustukset. Taloudenhoitaja Ketola ilmoitti käyneen S H H sä keskusteluja todeten, että tällä alueella on **yksi** yli-määräinen toimitsija (Latva), eikä pitänyt avustuksen myön-tämistä tällä hetkellä mahdollisena. (Burman saapui)

Më^aШпeп ymmärsi Ketolan kannan, mutta korosti si-tä, että Latva on osuuskauppatoimitsijana jo perehtynyt

alueeseen, joten hänen irroittamisensa kunnallisvaalityöhön aiheuttaisi vaikean tilanteen syksyllä osuuskauppavaaleissa. Vilponiemi esitti puolen toimitsijapaikan myöntämistä Satakunnalle, jolloin Latva voisi keskittyä Turun puoleen. Nevalainen piti Vilponiemen esitystä hyvänä kompromissina ja harkitsemisen arvoisena korostaen Turun piirin olevan erikoisasemassa kunnallisvaaleissa, koska alueeseen kuuluu yli 70 kuntaa.

Puoluetoimikunta hyväksyi Latvan sijoittamisen Turkuun ja puoli toimitsijapaikkaa Satakuntaan.

9 S. (153 §.)

Ruotsalaisen Työväenliiton toimitsija-avustus. Hyväksyttiin 1.5. alkaen toimitsijan palkkaaminen siten, että Svenska Demokraten osallistuu palkkaukseen 2.500 markalla.

Ruots. Työv. Liiton toimitsijakysymys | J-

10 §. (154 §.)

Opiskelijain YK-liiton avustusanomus hylättiin.

Opiskelijain YK-liiton anomus

11 §. (155 §.)

Puoluetoimikunta päätti tehdä ehdotuksen Pohjoismaiden yhteistyökomitean kokouksen siirtämisestä vuoden loppupuolelle. Vaihtoehtoisena harkittavana oli ajan- kohta 4.-5.5.

Pohjoism.yht. työkomitean kokous

1

12 §. (156 §.)

Raatikainen kertoi Koiviston keskustelleen kannanotosta Saksan kysymykseen presidentin kanssa, mutta ei sen sijaan Karjalaisen kanssa. Kekkonen oli tällöin katsonut sanan ”edellyttää” liian sitovaksi ja esittänyt muotoa ”on sitä mieltä”. Raatikainen luki rajakysymyksestä oman esityksensä: ”Puolue on sitä mieltä, että Sak-

SDP:n kanta Saksan kysymykseen

san molempien valtioiden rajojen, mukaan luettuna Oder-Neissen linja, tunnustaminen vastaa vallitsevia tosiasioita.”

Fagerholm esitti luonnoksesta (liite n:o 74) jätettiin koko kolmas kappale pois. Burman piti tärkeänä mainintarajakysymyksestä, eikä hänen mielestään tulisi odottaa oikeistolaisen hallituksen kannanottoa, kun muuten dinaviassa kanta rajakysymyksessä on jo kiteytynyt.

Puoluetoimikunta hyväksyi kannanottoluonnoksen muilta osin, mutta liitti rajakysymystä koskevan lauseen Raatikaisen esittämässä muodossa toisen kappaleen loppuun ja poisti kolmannen kappaleen.

13 §. (157 S.)

~~dem~~ Killan esitys esitykseen (liite n:o 75) yritysten ja työpaikkademokratiaa selvittelevän käännöskirjallisuuden aikaansaamisesta puoluetoimikunta suhtautui myönteisesti.

14 S. (158 §.)

~~dem~~ Killan esitys Oulun Sos. dem. - Killan kirje Oulun yliopiston ja Oulun yliopistollisen keskussairaalan rakennustöiden kiireellisyydestä päätettiin saattaa erityisesti ministeri Väyrysen tietoon.

§. (159 §.)

T-lehtien kehittäminen, Mikkelin q« --dem. Piirin piirikokouksen T-fehdistöä kosk^{k 6 V a P ä ä t ö S} Hitteet n:ot 6 ja 77) lähetettiin Raatikaisen esityksestä T-lehrii,«-x, iehaiston kannatusyhdistykselle tiedoksi. Mai^U .” , d l o t y s o n Jo aikaisemmin tehnyt päätöksen rationali” sointitutkimuksesta. Turkan tiedusteltua, onko tutkimuksessa edetty päätöstä pitemmälle, Raatikainen kertoi, että pääsiäisen jälkeen voidaan ryhtyä numeroaineiston analysointiin.

16 §. (160 s.)

Esiteltiin Hattulan Sos.-dem. Kunnallisjärjestön kirje (liite n:o 78) piirilehti Hämeen Kansan toimitustavasta. Todettiin, että saman sisältöinen kirje on lähetetty myös Oy Hämeen Kansan johtokunnalle ja Etelä-Hämeen sos.-dem. piirikokoukselle 30.-31.3.68, joka on asiaa käsitellyt, joten kirje ei antanut aiheutta toimenpiteisiin.

Arvostelu
Hämeen Kansan
toimitus"[^]
tavasta

17 S. (161 S.)

Mikkelin Sos.-dem. Piiritoimikunnan kirje (liite n:o 79) erilaisten tehtävien hajakeskittämisestä merkittiin tiedoksi.

Tehtävien
hajakeskittys

18 S. (162 §.)

Otanmäen Sos.-dem. Työväenyhdistyksen vaaliliittoanomus SKDL:n kanssa Vuolijoen kunnassa (liite n:o 80).
ia SDP:n Nurmijärven Kunnallisjärjestön vaaliliittoanomus TPSL:n kanssa (liite n:o 81) hylättiin.

Vaaliliitto-
anomuksia

19 §. (163 §.)

Kokoukselle jaettiin luettelo v. 1966 puoluekokouspäätöksistä aiheutuvista toimenpiteistä (liite n:o 82).
Puoluetoimikunta päätti ryhtyä seuraaviin toimenpiteisiin liitteessä esitettyjen puoluekokouspäätösten johdosta:

Puoluekokouksen päätökset

Esitys 11, päätettiin asettaa toimikunta tutkimaan maassamme harjoitettavaa vakuutustoimintaa.

Esitys 12, lähetettiin maaseutuvaltuuskuntaan toteutettavaksi.

Esitys 39 on jo toteutumassa, **sosiaalipoliittinen** toimikunta on jo aikaisemmin asetettu.

Esitys 70 demokraattisen sosialismin tutkimuksen lisäämisestä sekä ideologisen keskustelun tehostamisesta on

jo yksityisten jäsenten toimesta toteutumassa, kuten Raatikainen huomautti.

Esitys **71.** SDP:n **osuuskauppaohjelman** laatiminen. Nevalaisen ilmoituksen mukaan o-jaostossa on luonnos jo valmistumassa, joten myös tämä on meneillä.

Esitys 73, huomion kiinnittäminen puolueen nuorisotyöhön. Puoluetoimikunta antoi puoluetoimistolle tehtäväksi asiaa käsittelevän pysyvän nuorisotyöelimen muodostamisen.

Esitysten 76-77 edellyttämä puolueen organisaatiotutkimus on Raili Ruusalan tehtävänä.

Esitys 79, joka käsitteli Ruotsin suomalaisten organisoimista, lähetettiin kansainvälisten asioiden toimikunnan pohjoismaiselle työryhmälle.

Esitys 81 velvoitti puoluetoimikunnan laatimaan esityksen pienyrittäjäkunnan organisoimiseksi. Päätettiin perustaa yrittäjäjaosto.

(Siltanen ja Ketola poistuivat, ja Helle valittiin pöytäkirjan tarkistajaksi.)

Esitys 106 Nuorten Kotkain toiminnan tukemisesta lähetetään patistettavaan nuorisotyöelimeen.

Esitykseen 91 suhtauduttiin kielteisesti.

Esitykset 102-103, päätettiin asettaa sääntötoimikunta.

Esitys 52 Väinö Tannerin muistomerkin hankkimisesta aiheutti puoluetoimikunnassa keskustelua. Nevalainen totesi, että oikeastaan on kysymys kolmesta asiasta, hautamuistomerkki, yleinen muistomerkki tai .patsas ja muistomitali. Helle toi esille sen, että 50 vuotta puolueen jäsenenä olleet on kutsuttu piirin kunniajäseniksi, mutta sen osoitukseksi heille ei ole ollut antaa mitään konkreettista. Hän tiedusteli, eikö Tannerin merkeissä voitaisi kehittää jotain diplomia tai vastaavaa tähän tarkoitukseen. Burman kysyi, eikö voitaisi asettaa

toimikunta pohtimaan näitä diploomikysymyksiä.

Puoluetoimikunta päätti asettaa toimikunnan laatimaan sekä mitalleja että diploomeja koskevat esitykset.

Esitys 53 televisiomainonnan lopettamisesta sekä kuluttajavalistuksesta todettiin ohjeeksi puolueen kansanedustajille ja Yleisradion hallintoneuvoston jäsenille.

Esitys 115 mainonnasta vaalitaisteluvälineenä sekä tähän liittyvä vaalijärjestelmän uudistamismahdollisuuksien tutkiminen jätettiin selvitettäväksi.

Esitykset 116-117 oikeusturvasta, poliisien koulutuksesta ja alueellisesta oikeusasiamiehestä lähetettiin kriminaalipoliittiseen työryhmään.

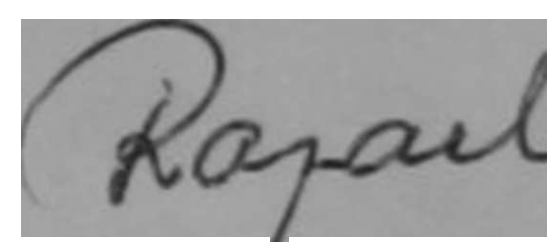
20 §. (164 §.)

Muut asiat. **Vappujulistuksen** sanamuoto (liite n:o 83), lisäämällä toisen kappaleen ensimmäiseen lauseeseen sanan "hallitusvastuussa" eteen sana "mukana", hyväksyttiin.

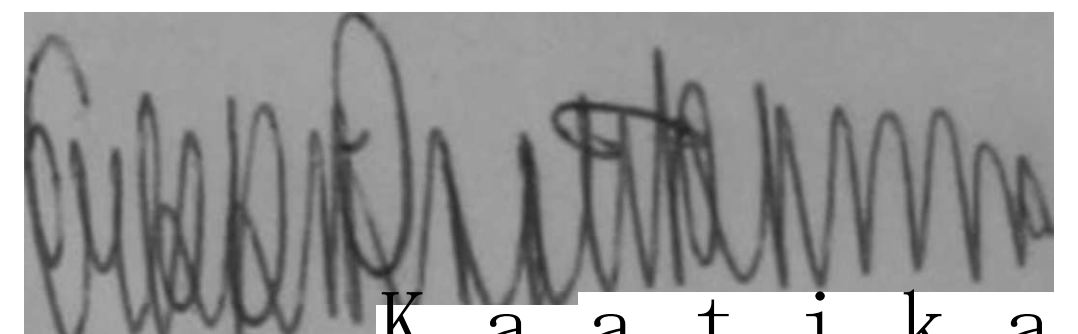
Kokous päättyi kello 11.20.

Vakuudeksi:

K.-A. F a g e r h o l m

Rafael P a a s i o

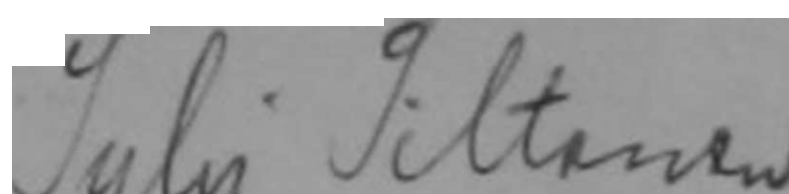

Erkki K a a t i k a i n

aakko Turkka

Pöytäkirja tarkistettu.

h t c u A i

Veikko Helle

Afaide Nevalainen 7 Sylvi Siltanen

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolue-
puoluetoimikunnan kokouksesta inira n`off`-«
toukokuun 9 päivänä
1968 alkaen kello 9.30.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puolue-
toimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Olavi Lindblom,
K.-A. Fagerholm, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen,
Paavo Tiilikainen, Väinö Vilponiemi sekä pääminis-
teri Mauno Koivisto ja puoluetoimiston toimihenkilöt
Maunu Ihalainen, Pentti Ketola, Pekka J. Korvenhei-
mo, Unto Niemi sekä pääministerin sihteeri Seppo
Lindblom. Suomen Sosialidemokraattia edusti Sulo
Manninen ja Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa
Eino Kalkkinen.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä
toimi Pekka J.-Korvenheimo.

1 §. (165 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja pää-Kokouksen
laillisuus
tösvaltaiseksi.

2 §. (166 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Sylvi Siltanen täkir.ian
tarkist a n
ja Paavo Tiilikainen.

3 §. (167 §.)

Ilmoitusasiat.

a) Niemi ilmoitti, että Sosialistisen Internationaa- I`ernation
Iin Neuvoston kokous tullaan pitämään Kööpenhaminassa kokous
21. - 24. 8. 1968. Puoluetoimikunta merkitsi asian tiedoksi.

b) Niemi esitteli Pohjois-Hämeen piirin piirikokouk- P`n`n`n`-
sen esitykset työeläkelakia, kansaneläkelakijärjestelmää, äätöksiä
perhe-eläkelakia ja suurteollisuudelle myönnettäviä val-
tion halpakorkoisia lainoja kokeviksi päätöksiksi (liit-
teet n:ot 84-88).

Lindblom totesi, että työsuhdeasunnoista on olemassa

Kansainvälisen työjärjestön päätös, jonka mukaan ihmisiä j
saa sitoa tämän perusteella. On lähdettävä siitä, että tätä
kansainvälistä sopimusta, jonka myös Suomi on ratifioinut,
noudatetaan maassamme.

Puoluetoimikunta merkitsi tiedoksi Pohjois-Hämeen pii-
rikokouksen esitykset.

Ulkopol.
seminaari

c) Niemi esitteli tutkimusosaston esityksen ulkopoliit-
tisia ja kansainvälisiä kysymyksiä koskevan keskustelutilai-
suuden järjestämisestä. Siihen osallistuisivat puoluetoimi-
kunta, puoluetoimiston toimihenkilöt ja eduskuntaryhmä. \$an-
koldaksi Niemi ehdotti 27.5.1968.

Koska puoluetoimikunnassa pidettiin ao. ajankohtaa vähem-
män soveliaana, puoluetoimikunta päätti, että ko. seminaari
pidetään 30.5.1968 myöhemmin määrättävässä paikassa. Puolue-
toimisto sai valtuudet ryhtyä valmistelemaan ko. seminaaria.

§. (168 §.)

Poliittinen
tilanne

Koivisto selosti ajankohtaista hallituspoliittista tilan-
netta. Hän kertoi, että hallitus on asettanut keskuudestaan
valiokunnan pohtimaan kysymystä yleisestä **perhe**-eläkelaista,
jonka toteuttamisesta on jo olemassa Paasion hallituksen esi-
tys eduskunnalle. Niin ikään hallitus tulee asettamaan eläke-
..

maamme

kepolitiikkaa kokonaisuudessaan, ja tarkoituksena on **pyrkiä**
korjaamaan eläkepoliittisissa järjestelmissä esiintyviä epä-
kohtia. Lähitulevaisuudessa on myös tarkoituksena nimittää
valtalain ja Liinamaan vakauttamissopimuksen edellyttämä
hintä- ja palkkaneuvosto. Nimeäminen on viivästynyt eräiden
työmarkkinajärjestöjen keskinäisten ongelmien johdosta. SAK
on ilmoittanut, ettei se tule osallistumaan ko. **neuvoston**
työhön, mikäli _sii_he, valitaan myös SAJ:n edustajia, koska
~AJ ei ole vielä allekirjoittanut Liinamaan paperia. Koivin

to viittasi edelleen hiljattain Oulussa pitämäänsä puheeseen, jossa hän oli todennut, että jos TPSL aikoo lähteä hallituksesta, niin lähteköön välittömästi. Joka tapauksessa TPSL:n olisi tarkistettava suhtautumistaan, mikäli se aikoo olla hallituksessa; nyt TPSL esiintyy, ikään kuin se olisi oppositioasemassa.

Lindblom viittasi tämän päivän Päivän Sanomien pitkään pääkirjoitukseen, jossa oli hyökätty rajusti hallitusta ja ennen muuta sosialidemokraattista puoluetta vastaan; tällainen asennoituminen on kestämaton, ja siitä olisi tehtävä, jos tyyli ei muutu, selvät johtopäätökset. Lindblom piti Koiviston Oulun puhetta täysin perusteltuna. Paasio huomautti, että jos TPSL lähtee hallituksesta, ei itse asiassa menetetä mitään. TPSL ei ole suinkaan korvaamaton.

Niemi esitteli Ruotsalaisen Työväenliiton kirjelmän, joka koski peruskoulun kielikysymystä (liite n:o 89).

Koivisto totesi, että hallitus on täysin yksimielisesti esityksensä takana. Eilen hallituksen asettama ministerivaliokunta kävi neuvotteluja eduskuntaryhmien edustajien kanssa. Niin ikään Koivisto totesi, että eduskunnalle ei anneta enää tämän viikon pikeen muita asioita kuin lisätalousarvioesitys. Nimitysasioista Koivisto huomautti, että tullihallituksen pääjohtajan paikka täytetään toistaiseksi vt:nä. Ammattikasvatushallituksen, sosiaalihallituksen, budjettipäällikön ja eräät metsähallituksen virat tullaan lähiaikoina täyttämään.

Fagerholm toivoi, että hallitus hoitaisi peruskoulun kielikysymyksen mahdollisimman pian pois päiväjärrjestyksestä. Hän oli tyytyväinen hallituksen omaksumaan kompromissilinjaan tässä asiassa.

Paasio kiinnitti huomiota siihen, että julkisuudessa on verrattain vähän käsitelty tapahtuneita pakkohuutokauppoja. Ne muo-

dos tavat **ongelman**, jonka hyväksi pitäisi pyrkiä tekemään”
tain. Erityisesti tämä koskee Pohjois-Suomea. Koivisto_{8a}—
noi, että hallituksen tekemä matka Ouluun ja Tornioon osoit-
ti, että siellä on kyllä joukko mahdollisuuksia kehittää elin-
keinoelämää.

Lindblom puuttui asutustilallisten asemaan. On tosiasia,
että nämä ovat kehittäneet taitavan ”valittelusysteemin”. On
niin ikään todettava, että Oulun ja sen lähistöllä olevien
alueiden asuntokysymys on kyetty hoitamaan olennaisesti Oulun
pankkien resursseilla. Tämä osoittaa, että kyllä myös sieltä
löytyy rahaa.

Siltanen piti hyvänä hallituksen linjaa peruskoulun kie-
likysymyksessä. On kuitenkin annettava arvoa myös eduskunnan
sivistysvaliokunnan mielipiteille. Valiokunta on tutkinut todel-
la huolellisesti asiaa. On valitettavaa, että Ruotsalaisen kan-
sanpuolueen asema on tarpeettomasti korostunut tässä yhteydes-
sä. Koulunuudistus on sentään suuri yhteiskunnallinen uudis-
tus. RKP on voinut kerätä itselleen siitä liian paljon pis-
teitä. Niin ikään Siltanen alleviivasi, että puolueen olisi pi-
dettävä tiukasti kiinni sosiaalihallituksen pääjohtajan pai-
kasta.

Koska muita puheenvuoroja ei pyydetty, Paasio julisti
keskustelun poliittisesta tilanteesta päättyneeksi.

5 §. (169 §.)

~~ettola~~
- esitteli Porin Sos.-dem. Toveriseuran **anomuksen**
saada puolueelta **500** markan suuruinen avustus **mielipidetut-**
kimuksen suorittamiseksi jäsenistönsä keskuudessa. Koska kysy-
myksessä on ainoastaan jäsenistön keskuudessa suoritettava
mielipidetutkimus ja koska sillä ei ole puolueen kannalta vas-
taavaa merkitystä, Ketola ehdotti anomusta **hylättäväksi.**

Puoluetoimikunta yhtyi taloudenhoitajan esitykseen ja päätti hylätä ko. anomuksen.

F 6 §. (170 §.)

Ketola esitteli Koskioisten Ty:n anomuksen saada 400 Koskioisten
1 - - markan avustus remontin suorittamiseksi omistamassaan Ty:n anomus
kiinteistössä. Hän ehdotti, että anomus hyväksyttäisiin.

Puoluetoimikunta yhtyi taloudenhoitajan esitykseen ja päätti myöntää ko. avustuksen.

7 §. (171 §.)

Ketola esitteli Kokemäen Ty:n anomuksen saada avustus-Kokemäen
Ty:n anomus
ta uuden toimitalonsa rakennustöiden loppuun saattamiseksi. Koska Kokemäen Ty:n rakennustyö perustuu Väcaalle taloudelliselle pohjalle, Ketola ehdotti anomuksen hyväksymistä ja 800 markan myöntämistä.

Puoluetoimikunta yhtyi taloudenhoitajan esitykseen ja päätti myöntää ko. avustuksen.

8 §. (172 §.)

Ketola esitteli Polvijärven Ty:n anomuksen saada Polvijärven
Ty:n anomus
avustusta veloista selviämiseksi, sillä yhdistyksen maksettavaksi lankeavat alkavana kesänä korkolynennykset. Ketola ehdotti, että puoluetoimikunta myöntäisi yhdistykselle 1.000 markan avustuksen.

Puoluetoimikunta yhtyi taloudenhoitajan esitykseen ja päätti myöntää ko. avustuksen.

9 §. (173 §.)

Ketola esitteli Monninkylän Ty:n anomuksen. Posti-Monninkylän
Ty:n anomus
säästöpankki on sanonut irti yhdistyksen 3.200 markan suuruisen lainan. Yhdistyksellä on velkoja talonsa johdosta kaikkiaan 40.000 markkaa. On olemassa uusia, että yh-

yhtiön muodostaminen, joka ottaisi vastatakseen yhdistyk_{sen} veloista ja jolle yhdistys myisi talonsa. Ketola py_{y s i p u o -}luetoimikunnalta valtuuksia kehittää osakeyhtiösuunnitel_{maa} eteenpäin ja valtuuksia neuvotella Postisäästöpankin kans_{sa} laina-asiasta sekä 1.000-1.200 markan myöntämistä PSP_{:n} lainan lyhentämiseksi.

Puoluetoimikunta yhtyi taloudenhoitajan esitykseen ja päätti myöntää hänelle hänen pyytämänsä valtuudet.

10 §. (174 §.)

Ketola esitteli Joutsenon Ty:n anomuksen saada puolue-toimikunnan sopivaksi katsoma määrä avustusta sekä oikeus käyttää haltijavelkakirjoja omistamaansa kiinteistöön saada kseen lainan Joutsenon säästöpankista. Ketola kertoi, että talokysymyksen kohdalta pidetään ensi viikolla kokous, jonne hän aikoo mennä. Hän ehdotti tässä vaiheessa, että yhdistyksen anomus rahallisen avustuksen suhteen hylättäisiin ja että puoluetoimikunta ei vielä myöntäisi lupaa käyttää haltijavelkakirjoja lainan saamiseksi.

Nevalainen ihmetteli, ettei yhdistyksen talo kannata, vaikka puolue on ollut sen hyväksi aktiivisesti mukana. Ehkä toimiston olisi syytä katsoa rahan hankintapuolta.

Puoluetoimikunta päätti yhtyä taloudenhoitajan esitykseen.

^{1 1}

5. (175 §.)

Piippolan Ty:lie myönnetyn luvan vahvistaminen. **Ketola** esitteli Piippolan Ty:n lupa-anomuksen 5.000 markan suuruisen kiinnelainan ottamiseksi. Puoluetoimikunta on aikaisemmin käsitellyt asiaa, mutta ei ollut silloin **päätösvaltainen** Ketola ehdotti, että puoluetoimikunta hyväksyisi ko. lupa-

anomuksen.

» i £ Ii_{fi}л

Puoluetoimikunta päätti yhtyä taloudenhoitajan esitykseen.

J. %

12 §. (176 §.)
lr* t : л · r

K e t o l a

n esitteli Työväenlehdistön Kannatusyhdistyksen Aikamme tekemän päätöksen, jossa esitetään Aikamme Kuvastimen lak-
kauttamista. Saman kannan on omaksunut Nykyjulkaisu ry:n

johtokunta. Tähän asiaan ovat myös puolueen tilintarkastajat kiinnittäneet huomiota puoluetoimikunnalle osoittamassaan kirjelmässä. Siinä todetaan mm. lehden tuottamat tappiot ja että ”lehden toiminnan jatkaminen tuskin vastaa siihen kiinnitettyjä varoja” (liite n:o 90). Ketolan käsityksen mukaan on ilmeistä, että tappio vain lisääntyy. Hän ehdotti, että puoluetoimikunta päättäisi, kuten Työväenlehdistön Kannatusyhdistys on esittänyt, lakkauttaa Aikamme Kuvastimen 30.6.1968 alkaen.

Siltanen totesi olleensa eri mieltä. On kiinnitettävä huomiota siihen, että lehden asiamiehet joutuvat vaikeuksiin, jos lehti lakkautetaan kesken vuotta. Niin ikään tällainen päätös aiheuttaisi tyytymättömyyttä puolueen naisten kentässä, mikä on erittäin valitettavaa jo senkin vuoksi, että edessä ovat puolueelle tärkeät kunnallisvaalit. Siltanen esitti, että lehden lakkauttaminen siirrettäisiin kuluvan vuoden loppuun

Vilponiemi korosti, että tappio on niin suuri, ettei puoluetoimikunta voi jatkuvasti ottaa sellaista vastuulleen.

Ehkä on aihetta pyrkiä kehittämään esitettyä viikkoliiteideaa, I* f л b t ; v il ** JJ J Je u^v» * , W... «i. A * U J - J I J l M to joka palvelisi koko T-lehdistöä. Onko tästä olemassa mitään konkreettisia suunnitelmia?

и

it

Fagerholm huomautti, ettei Aikamme Kuvastimella ole oi-
i . «

lut minkäänlaista poliittista merkitystä. Tiilikainen yhtyi tähän näkemykseen

Ketola kertoi viikkoliiteajatuksen kyllä olleen esillä. Siitä on jo suoritettu alustavia laskelmia. Tämä asia tulee esille T-lehdistön vuosikokouksessa. Tässä yhteydessä se ei kuitenkaan ole kypsä päätettäväksi. Kustannukset ovat arviolta rotaatiomenetelmällä 600.000 markkaa vuodessa ja syväpainomenetelmällä noin 1 milj. markkaa vuodessa.

Fagerholm totesi, että lehdistön kehitys johtaa vähitellen sunnuntainumeron lopettamiseen. Sen vuoksi erityinen viikkoliite olisi erinomaisen tärkeä.

Paasio katsoi, että pitäisi olla kaikki mahdollisuudet päästä kannattavaan viikkoliitteeseen, koska T-lehdistön kokonaislevikki on tällä hetkellä 100.000-120.000. Ja tämä on oloissamme sangen varteenotettava levikkimäärä. Jos Helsingin Sanomat menee, kuten saattaa olla, syväpainomenetelmään, on vaikeaa kilpailla rotaatiomenetelmällä. Paasio ilmoitti olevansa tässä vaiheessa alustavasti syväpainomenetelmän kannalla.

Fagerholm ei pitänyt lainkaan varmana, että Helsingin Sanomat ryhtyy julkaisemaan syväpainomenetelmällä painettua viikkoliitettä. Hän epäili, onko puolueen **tarkoituksenmukaista** ryhtyä pohtimaan tätä kalliimpaa vaihtoehtoa.

Paasio totesi, että nyt pitäisi ensisijaisesti ottaa kantaa Aikamme on epäonnistunut.

Utanen korosti epäilevänsä taloudenhoitajan **esittämän** lakkauttamisajan tarkoituksenmukaisuutta. Olen edelleen kiitollinen. Olen edelleen joukossa. Mi - . K U U n 31 P ä i V ä n k a . all , hän sanoi. Myös Sos.-dem. **Naisten** Keskusliiton liittokokouksessa oli i t y valitettavana, jos lehti lakkautetaan kesken vuotta. Sitäpaitsi nyt olisi myös

ratkaistava kysymys lehden henkilökunnasta.

Ketda korosti puolueen tilintarkastajien kirjelmästä tehtävien johtopäätösten tarpeellisuutta. Mitä henkilökuntaan tulee, niin sitä ei voida ainakaan kokonaisuudessaan siirtää puolueen palvelukseen. Sen vuoksi lehdestä olisi tehtävä päätös nopeasti, jotta henkilökuntakysymys voitaisiin ratkaista kunnollisella tavalla.

Siltanen katsoi, että lakkauttamispäätöstä tehtäessä olisi syytä tietää, mitä henkilökunnalle tehdään. Fagerholm oli siitä mieltä, että päätös olisi tehtävä tässä kokouksessa.

Koska muitjbb puheenvuoroja ei pyydetty, puheenjohtaja päätti keskustelun. Puoluetoimikunta päätti lakkauttaa Aikame Kuvastimen 30.6. alkaen. Niin ikään puoluetoimikunta päätti, ettei lehden asiamiehiltä peritä takaisin asiamiespalkkioita ja että lehden tilaajat saavat takaisin suorittamansa tilausmaksun loppuvuoden osalta. Henkilökuntakysymykseen päätettiin palata puoluetoimikunnan seuraavassa kokouksessa.

Siltanen pyysi merkittäväksi pöytäkirjaan eriävän mieliteensä tehdyn päätöksen johdosta. Hän katsoi, että lehden lopettamisen olisi pitänyt tapahtua vasta 31.12.1968.

13 §. (177 §.)

Niemi esitteli Kemin Sosialidemokraattisen Kunnallis- Lapin piirin toimitsija- järjestön anomuksen toimitsijavoimien lisäämiseksi Lapin ~~kysymys~~ piirissä (liite n:o 91). Hän totesi puoluetoimiston kannan olevan, ettei tähän ole tällä hetkellä mahdollisuuksia, ja ehdotti, että anomus hylättäisiin.

Vilponiemi hyväksyi toimiston kannan, mutta katsoi, että asiaan olisi syytä palata myöhemmin. Paasio puolestaan katsoi, että mikäli työvoimaa Lapin piirissä lisätään, on pääpaino pantava Pohjolan Työn puolelle.

Puoluetoimikunta hyväksyi puoluetoimiston esity

14 J. (178 §.)

T-lehdistön Ketola kertoi, että T-lehdistön edustajakokous^d 28.-29.5.1968. Koska kysymyksessä on juhla⁹ kokous⁹ pidetään Birger Jarlilla. »

Puoluetoimikunta nimesi puolueen puheenjohtajan R-Paasion edustajakseen T-lehdistön edustajiston juhla seen.

15 §. (179 §.)

Pohjoism.
Yhteistyö-
komitean
kokous

Niemi ilmoitti, että Pohjoismaisen Yhteistyökomitean kokousta on jälleen jouduttu lykkäämään. Uudeksi ajankohdaksi on esitetty 11.-12.10.1968 ja kokouspaikaksi edelleen Kööpenhaminaa.

Puoluetoimikunta merkitsi ajankohdan tiedoksi todeten, ettei sillä ole sitä vastaan mitään huomauttamista.

16 §. (180 §.)

Ruotsin
Sos.-dem.
Puolueen
luol.kok.

Niemi esitteli Ruotsin Sos.-dem. Puolueen lähettämän kutsun saapua seuraamaan sen puoluekokousta (liite n:o 92).

Puoluetoimikunta nimesi edustajikseen Paasion, Raatikaisen, Siltasen ja Fagerholmin. Lisäksi matkustaa puoluetoimistosta Kärkinen, Ketola, Turkka, Laxen sekä Korvenheimmo tai Lipponen riippuen Romanian puoluevaltuuskunnan vierailusta sekä Turun Sos.-dem. Piirin sihteeri Lindeqvist.

17 §. (181 §.)

Sveitsin
os.-dem.
uolueen
uol.kok.

Hiemi esitteli Sveitsin Sos.-dem. Puolueen lähettämän kutsun saapua seuraamaan puolueen puoluekokousta, joka pidetään Baselissa 15.-16.6.1968.

Puoluetoimikunta päätti lähettää tervehdyssähkeen puoluekokoukselle.

18 §. (182 §.)

Korvenheimo kertoi olleensa yhteydessä Ruotsin puolue- Andreas
toimistoon kreikkalaisen poliitikon Andreas Papandreun kut- Papandreun
sumiseksi Suomeen Sos.-dem. Puolueen vieraaksi. vierailu

Puoluetoimikunta päätti kutsua tri Papandreun Suomeen
elokuussa 1968 hänelle sopivana ajankohtana.

19 §. (183 §.)

Niemi luki K.-A. Fagerholmin puoluetoimikunnalle lä- K.-A. Fager-
hettämän kirjeen, jossa hän pyysi eroa puoluetoimikunnan holmm kirjet.
jäsenyydestä ja esitti tilalleen Ruotsalaisen Työväenlii-
ton edustajana liiton puheenjohtajaa Lars Lindemania (lii-
te n:o 93). Niemi esitti puoluetoimiston kantama, ettei
Fagerholmille myönnettäisi eroa, koska sääntöjen mukaan
puoluetoimikuntaan voidaan puolueeneuvoston toimesta valita
uusi jäsen vain siinä tapauksessa, että ao. puoluetoimi-
kunnan jäsen siirtyy valtioneuvoston jäseneksi. Jos Fager-
holm eroaa, tulee puoluetoimikunnan päätösvaltaisuuden saa-
vuttaminen vaikeutumaan. Sen sijaan puoluetoimisto esittää,
että Lindemanille myönnettäisiin puoluetoimikunnan kokouk-
siin puhe- ja läsnäolo-oikeus.

Paasio sanoi henkilökohtaisesti toivovansa, että Fager-
holm jatkaisi puoluetoimikunnan jäsenenä seuraavaan puolue- t
kokoukseen saakka.

Fagerholm ilmoitti peruuttavansa eroanomuksen sillä
perusteella, ettei hän ollut tietoinen Niemen esi nä-
kökohdista.

Puoluetoimikunta **päätti olla myöntämättä** eroa Fagerhol-
mille ja **myönsi** Lindemanille läsnäolo- ja puheoikeuden puo-
luetoimikunnan kokouksissa.

T-
ec
K

Vaaliliit-
toanomuksia

Puoluetoimikunta päätti vahvistaa edellisen puolue-
toimikunnan kokouksen päätökset seuraavista vaaliliitto-
anomuksista. Vahvistus suoritettiin sen johdosta, ettei
edellinen puoluetoimikunnan kokous ollut asiaa käsiteltä-
essä päätösvaltainen. Puoluetoimikunta hylkäsi seuraavat
vaaliliittoanomukset:

P
Y
k
k

- Iisalmen Sos.-dem. Yhdistyksen vaaliliittoanomus
TPSL:n kanssa (liitteet n:ot 9[^]-96)
- Rautalammin Sos.-dem. Ty:n vaaliliittoanomus **TPSL:n**
kanssa (liite n:o 97)
- Viialan Ty:n vaaliliittoanomus TPSL:n kanssa (lii-
te n:o 98)
- Sippolan Sos.-dem. Kunnallisjärjestön vaaliliitto-
anomus TPSL:n kanssa (liitteet n:ot 99-101)
- Orimattilan Ty:n vaaliliittoanomus **TPSL:n** kanssa
(liite n:o 102)
- Tervolan Sos.-dem. Ty:n vaaliliittoanomus SKDL:n
kanssa (liite n:o 103)
- Jämsänkosken Ty:n ja Koskenpään **Ty:n vaaliliittoano-**
mus TPSL:n kanssa Jämsänkosken kunnassa (liitteet
103a, 103b, 103c ja 103d)
- Joroisten Sos.-dem. Kunnallisjärjestön vaaliliitto-
anomus SKDL:n kanssa (liite n:o 103e).

Lisäksi puoluetoimikunta päätti vahvistaa **aikaisemman**
puoluetoimikunnan myöntämän luvan Ruukinkosken **Sos.-dem.**
Ty:lie solmia vaaliliitto epäpoliittisten palkannauttijain,
yrittäjäin ym. kanssa (liite n:o 104).

Puolangan
Ty:n vaali-
liittoano-

m_u

Niemi **esitteli** Puolangan Ty:n lupa-anomuksen solmia vaa-
liliitto SKDL:n kanssa (liitteet n:ot 105 ja 106). Hän ke[^]

toi, että piiritoimikunta puoltaa tehtyä anomusta ja että puoluetoimisto vastustaa luvan myöntämistä.

Puoluetoimikunta päätti, viitaten puolueeneuvoston omaksumaan kantaan, olla myöntämättä Puolangan Ty:lie lupaa solmia vaaliliitto SKDL:n kanssa.

*^r 22 §. (186 §.) 'i

Niemi esitteli Paltamon Sos.-dem. Kunnallisjärjestön lupa-anomuksen saada solmia vaaliliitto SKDL:n ja TPSL:n kanssa (liite n:o 107). Asiasta ei piiritoimikunta ole ilmoittanut kantaansa, mutta puoluetoimisto vastustaa luvan myöntämistä.

Paltamon Sd.
Kj:n vaali-
liittoanomus i,

Puoluetoimikunta yhtyi, viitaten puolueeneuvoston omaksumaan kantaan, puoluetoimiston vastustavaan kantaan ja päätti olla myöntämättä Paltamon Sos.-dem. Kunnallisjärjestölle lupaa saada solmia vaaliliitto SKDL:n ja TPSL:n kanssa.

23 §. (187 §.)

Niemi esitteli Suomen Rauhanpuolustajien vetoomuksen Vietnamin **pommitusten** lopettamiseksi (liitteet n:ot 108 ja 109). Hän esitti puoluetoimiston kantana, että puoluetoimikunta yhtyisi vetoomukseen, jonka ovat jo allekirjoittaneet muut hallituspuolueet.

Rauhanpuo-
lustajien
kirjelmä

Puoluetoimikunta päätti yhtyä Suomen Rauhanpuolustajien vetoomukseen Vietnamin pommitusten lopettamiseksi todeten samalla, että puolue on jo aikaisemmin useissa eri yhteyksissä korostanut rauhan aikaansaamisen tärkeyttä Vietnamiin.

Puoluetoimikunnan toimikunnan nimeäminen

Niemi esitteli puoluetoimiston ehdotuksen, ^{puo} **että**, luetoimikunta nimeäisi seuraavat toimikunnat: sääntötoimikunta, vakuutusasiain toimikunta, yrittäjätoimikunta ja mitalli- ja diplomitoimikunta.

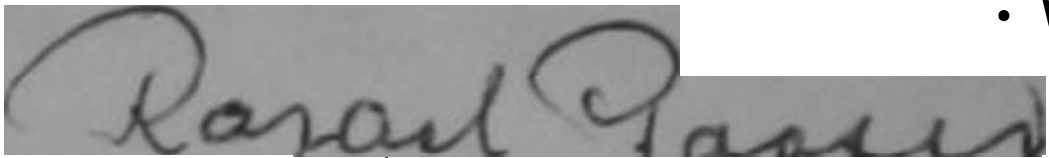
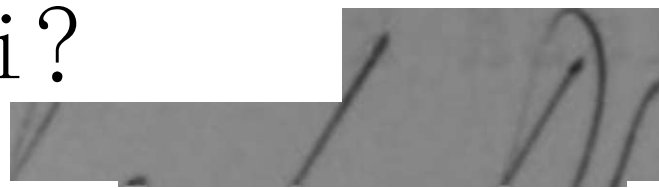
Puoluetoimikunta nimesi sääntötoimikunnan **puheenjohtajaksi** Anssi Kärkisen ja jäseniksi Valde Nevalaisen, Yrjö J. Virtasen, Keijo Laineen ja Ulla Tiilikaisen. Niin ikään päätettiin, että eduskuntaryhmä voi nimetä keskuudessaan yhden jäsenen. Vakuutusasiain toimikunnan **puheenjohtajaksi** nimettiin Altti Aurela ja jäseniksi Kalervo Peitsalo, Kalle Matilainen, Risto Tainio, Ville Ripatti, Helvi Saarinen, Ilkka Sumu ja Heikki Helkavuori. Mitalli- **ja** diplomitoimikunnan kokoonkutsujaksi nimettiin Unto Niemi **ja** muiksi jäseniksi Pentti Ketola, Pauli Burman, ja Severi Parko. Yrittäjätoimikunnan jäseniksi nimettiin Ilmari **Kankkonen**, Veikko Männikkö, Antti Raatikainen, Onni Niskanen, Oiva Eloranta, Reijo Levämäki, Leo Laukkanen, Heikki **Munter**, Veikko Valkama ja sihteeriksi Maunu Ihalainen.

25 §. (189 §.)

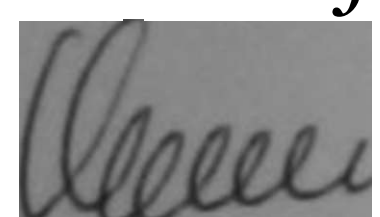
~~pöytäkirja~~ Otettiin pöytäkirjan liitteiksi muistiot 18.4.1968 (liitte n:o 110) ja 25.4.1968 (liite toimikunnan kokouksista, jotka eivät olleet päätösvaltaisia

26 §. (190 §.)

päätttäminen ^{Skamuitas} ioita ei otettu käsiteltäväksi, puheenjohtaja päätti kokouksen kello 11.45.

^A ·Vakuudeksi?

Paasio

^{J^JiVif*},
a **Miii** —
JL Korvenheimo

Pöytäkirja tarkistettu.

ß

Œ Sirlvi Siltanen

y T / V .

V. v *icUJUnJ?*]*
Paavo Tiilikainen

'i

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta puolue-toimiston kokoushuoneessa toukokuun 30 päivänä 1968 alkaen kello 10.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puolue-toimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen K.-A. Fagerholm, Vilho Halme, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen, Paavo Tiilikainen, Pentti Viita ja Väinö Vilponiemi sekä pääministeri Mauno Koivisto ja mimis-terit Väinö Leskinen, Eino Raunio ja Antero Väyrynen, pääministerin sihteeri Seppo Lindblom, puoluetois-ton toimihenkilöt Anssi Kärkinen, Pentti Ketola, Pek-ka J. Korvenheimo, Keijo Laine, Paavo Lipponen, Unto Niemi, Jaakko Turkka ja Yrjö J. Virtanen. Työväen Sa-nomalehtien Tietotoimistoa edusti Eino Kalkkinen. Lisäksi kokouksessa oli läsnä amerikansuomalainen Raivaaja- lehden päätoimittaja Sävele Syrjälä.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 §. (191 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksen laillisuus

2 §. (192 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Sylvi Siltanen ja Paavo Tiilikainen. Pöytäkirjan tarkista. i at

3 §. (193 §.)

Taloudenhoitaja Ketola esitteli Kajaanin Sos.-dem. Piirin anomuksen piirille puoluetuesta myönnetyn avustus- summan palauttamiseksi viimevuotiselle tasolle eli 25.000 mk:sta 30.000 mk:aan. Taloudenhoitaja esitti anomuksen hy- lättäväksi ja perusteli kantaansa sillä, että tänä vuonna juuri korjattiin Kajaanin ja Kuopion piirien välinen epä- suhde. Viime vuonnahan Kuopion piirille oli myönnetty 25.000 mk, Kajaaniin 30.000 mk Kajaanin Sos dem. Piirin anomus

T;
ei
k

iisessä piirissä 1.750 ja äänestäjiä noin 20.000, k u n t a a s

Kajaanin vastaavat lukumäärät ovat ПО ja 6.000. Щориеш!
kertoi piirikokouksen tunnelmista mainiten kokouksen suhtau-
tuneen erittäin kielteisesti tähän avustussumman muuttumi-
seen.

Puoluetoimikunta hylkäsi anomuksen, mutta päätti velvoit-
taa taloudenhoitajan katsomaan muita mahdollisuuksia piirin
talouden vahvistamiseen mm. kunnallisvaalikustannuksiin osal-
listumisen merkeissä.

P
y
k
k

4 §. (194 §.)

Kouvolan Ty

Kouvolan Työväenyhdistyksen kiinteistön, joka käsitti
tanssilavan, myynti hyväksyttiin.

5 §. (195 §.)

Niinilahden
Tji

Niinilahden Työväenyhdistyksen anomus, jossa anottiin
yhdistyksen osuuskunta Työn Voimalta olevan 350 mk:n saata-
van suorittamista, hylättiin, koska ko. osuuskunta yhä edel-
leen on olemassa ja vastaa velvoituksistaan.

6 §. (196 §.)

Posion Sosia-
lidemokraa-

tit

Posion Sosialidemokraatit r.y:n anomus 100 kpl Pohjolan
Työn tilaamisesta Posion kuntaan. Taloudenhoitaja Ketola il-
moitti tiedottaneensa kirjeestä Oulun piirille toimenpiteitä
varten, ja puoluetoimikunta hyväksyi taloudenhoitajan toimen-
piteet riittävinä.

7 §. (197 §.)

Monninkylän
ja Joutse-
non Ty

Kuultiin selostus Monninkylän ja Joutsenon Ty:n tilan-
teesta. Monninkylän asioihin taloudenhoitajan ehdotuksesta
päätettiin palata myöhemmin ja Joutsenon Ty:n johtokunnan ää-
senten omavelkaisten takanen johdosta anoma lisälaina tai
avustus hylättiin sillä perusteella, että yhdistyksellä on jo
YH 20 vuotta ollut puolueen myöntämä 50.000 mk:n suuruinen

koroton laina, joten mihinkään erikoisjärjestelyihin ei enää ole perusteita.

8 §. (198 §.)

Kaukaan Ty:n toiminnan lopettaminen pantiin pöydälle, Kaukaan Ty koska taloudenhoitaja ei vielä ollut saanut sitä koskevia asiakirjoja.

9 §. (199 §.)

Inkeri Airolan anomus 750 mk:n matka-avustuksesta hy- Inkeri Airo
lan anomus lättiin taloudenhoitajan ja puoluesihteerin yksimielisen ehdotuksen pohjalta.

10 §. (200 §.)

Aikamme Kuvastimen henkilöjärjestelyt hyväksyttiin ta- Aikamme Ku-
vastimen hen- loudenhoitajan ehdotuksen mukaisesti seuraavasti: kilökunta

- päätoimittaja Jenny Johansson siirretään TST:n toimittajaksi ja samalla Sos.-dem. Naisten Keskusliiton tiedotussihteeriksi, AK:ssa 31.6. asti.

- konttoriapulainen Laila Kukkonen siirretään 31.6. jälkeen puoluetoimiston postitukseen,

- Nykyjulkaisu ry:n toimitusjohtaja Voitto Järvenky-
lä sanotaan irti 31.6. alkaen, koska hänelle ei ole vas-
taavaa käyttöä löytynyt puolueen piiristä, ja pyritään
järjestämään sitä ennen uusi työpaikka,

- toimittajat Hellin Kangas ja Asko Seppänen sanotaan
irti 15.6. alkaen, Seppäselä mahdollisesti järjestyy toi-
mittajan tehtävä vaasalaiseen Pohjanmaan Kansaan,

- levikinhoitaja Eeva Ojatalo sanotaan irti 15.6.

Ennen päätöstä käydyssä keskustelussa Sylvi Siltanen
piti kohtuuttomana päätoimittaja Johanssonin sijoittamista
toimitsijatehtävään tiedotussihteeriksi ja eatti hänen ni-
meämistään syksyllä ilmestyväksi kaavailtuun viikkoliitte-

seen. Tähän ei puoluetoimikunta kuitenkaan mennyt, koska viikkoliitteestä ei vielä ole tehty päätöksiä. Toisaalta todettiin, ettei päätoimittaja Johanssonin uusi tehtävä suinkaan olisi järjestötoimitsijan tehtävä, vaan hän tulee huolehtimaan naisten keskusliiton kirjallisesta tiedotus-samalla lehdistöä.

11 §. (201 §.)

Vaaliliittoanomukset, joita puoluetoimikunnalle oli tullut neljä, käsiteltiin kaikki samalla kertaa.

Haukiputaan Sos.-dem. Kunnallisjärjestön vaaliliittoanomus vaaliliitosta TPSL:n kanssa hylättiin, koska sen ei katsottu sisältäneen riittäviä perusteita puolueen johdonmuutteisesti noudattaman aikaisemman kielteisen periaatekannan muuttamiseksi (liitteet n:ot 112 ja 113).

Myös Tyrvään-Wammalan Sos.-dem. Yhdistyksen vaaliliittoanomus SKDL:n kanssa hylättiin huolimatta anomukseen sisältyneestä, kuten puoluesihteerin asian ilmaisi, ”arvokkaasta opportunismista”, jonka mukaan vaaliliitto olisi pitänyt hyväksyä, jotta SKDL olisi tukenut puolueen ehdokasta samalla viikolla tapahtuvassa kaupunginjohtajan vaalissa. (Liite n:o 114)

Sippolan kolmannen anomuksen (liite n:o 115) johdosta puoluetoimikunta päätti, että Paavo Tiilikainen menee selostamaan puoluetoimikunnan kielteisen päätöksen perusteluja ao. kunnallisjärjestön kokoukseen ja mahdollisuuksien mukaan puoluetoimistosta myös järjestöosaston päällikkö Kärkinen.

Karkkilasta tulleen Reino Luodon ja Laura Suomisen yhteinen henkilökohtainen vaaliliittoanomus TPSL:n kanssa (liite n:o 116) hylättiin riittäviä perusteita vailla ~~ole~~

vana ja paikalliseen henkilöpolitiikkaan liittyvänä.

12 §. (202 §.)

Puoluetoimikunnalle ilmoitettiin puheenjohtajan ja puoluesihteerin edustaneen puoluetta Sos.-dem. Sanomalehtimiesliiton 60⁻otisjuhlakokouksessa ja vastaanotolla 22.-23.5. Puoluetoimikunta hyväksyi jälkikäteen sen, että ko. liitolle oli puolueen nimissä lahjoitettu 1.000 mk:n shekki käytettäväksi apurahoiksi lehtimiehille mieluiten tämän juhluvuoden aikana.

Sos.-dem. Sanomalehtimiesliiton ko
kous

13 §. (203 §.)

Ptk:n edustajaksi SNK:n III liittouhlassa ja kulttuuriseminaarissa Lahdessa 1.-3.6. nimettiin puoluesihteeriksi Raatikainen.

SNK:n
littouhla

14 §. (204 §.)

Suomen Rauhanpuolustajain järjestämille Itämeren rauhanpäiville Ahvenanmaalla 1.-3.6. ei nimetty edustajaa, koska puolue ei kuulu jäsenenä tähän järjestöön ja koska sosialidemokraatti eli ministeri Väinö Leskinen on ko. päivillä pääjuhlan puhujana.

Rauhanpuolustajain
kutsu

Nevalainen tiedusteli edellisenä päivänä (29.5.) tapahtuneesta rauhanadressin jättämisestä, jossa Turkka on ollut mukana. Nevalainen huomautti edelleen, eikö toinen toimitsija esiintynyt vappuna keräämässä rahaa aseita varten, ja hän ihmetteli, ovatko nämä toimitsijat nyt keskenään tehneet työnjaon siitä, että toinen vaatii rauhaa ja toinen aseita sodan jatkamiseksi?

Turkka ilmoitti havainneensa päivän lehdistä, että vetoimuksen jätöstä on STT:n kautta levitetty hieman puutteellista uutista, josta ei käy ilmi, että kysymys oli nimenomaan puolueen ja sen eduskuntaryhmän allekir

joittaman vetoomuksen jättämisestä. Turkka myönsi, **ettei** hän ole ollut sellaisessa kokouksessa läsnä eikä nähnyt pöytäkirjaa, jonka mukaan puolue todella olisi ko. **rauhan-** vetoomuksen allekirjoittanut, mutta sellaisen tiedon -
 rusteella, hän kuitenkin oli tuota vetoomusta jättämässä.
 Hän kertoi laativansa tapahtumasta selostuksen T-lehdili
 (liite n:o 117). Raunio huomautti, että Junnila tulee tätä-
 kin asiaa kyllä eduskunnassa kysymään.

Paasio totesi tähän liittyvänä päätöksenä, että emme kerää rahaa aseisiin, mutta eilisestä vetoomuksesta on **kyl-**
 lä aikanaan päätökset tehty. Ä **»KÄYHO H ** »** J J i ^ f l y <
 15 §. (205 §.)

Miina Sillan- Puoluetolimikunnan edustajiksi Miina Sillanpään patsaan
pään muisto-
merkin pai- paljastustilaisuuteen 4.6. valittiin puoluesihteerin ehdo-
jastus tuksen mukaisesti Paasio, Helle ja Ketola.
 16 §. (206 §.)

Sos.-dem. Puoluetolimikunnan edustajaksi Sos.-dem. Maaseutuvaltuus-
Maaseutuval-
tuuskunnan kunnan kokoukseen Jyväskylässä 8.-9.6. nimettiin Pentti
kokous Viita ja puoluetolimistosta kokoukseen osallistuu maaseutu-
 asiain sihteeri Maunu Ihalainen.

17 §. (207 §.)
 Puutyöväen- Puutyöväenliiton liittokokoukseen Kiljavalla 15.6. ei
 liiton kokous puoluetolimikunta lähetä edustajaa.

18 §. (208 §.)

ten kesä V U Pä i V ä n N U o r t e n k e s ä ” 6 8 ” Pääjuhlassa Turussa 30.6,
 puoluetolimikuntaa edustaa Sylvi Siltanen.

19 §. (209 §.) III : ..
foi ^ 3 k i n Pohjois-Euroopan ja Itämeren maiden kansanedustajien
 lämän

tavat Väinö Vilponiemi ja puolue toimistosta Anssi Kärkinen,

Sylvi Siltanen kertoi DDR:stä tulleesta henkilökohtaisesta kutsusta vierailla naisliiton puheenjohtajan ominaisuudessa DDR:n vastaavan liiton vieraana. Hän ei ollut voinut kieltäytyä vastaanottamasta kutsua, koska se asiaa ilmoittamatta tuotiin hänelle henkilökohtaisesti, ja hän tiedusteli puolue toimikunnalta menettelytapaohjetta.

Paasio kertoi kansanedustaja Mattilan saamasta henkilökohtaisesta kutsusta osallistua Sosialistisen Yhtenäisyyspuolueen puoluekokoukseen, johon osallistumisesta Mattila oli Paasiolta tiedustellut suhtautumista, ja Paasio kertoi neuvoneensa, ettei Mattila osallistuisi. Siltasen saamaa kutsua Paasio piti samantapaisena. Vilponiemi katsoi, että virallisiin tilaisuuksiin osallistuminen on mahdollista, mutta järjestöjen kokouksiin osallistuminen on vaikeampi kysymys. Raatikainen kannatti Vilponiemen esittämää käsitystä, mutta totesi, että tätä kantaa voisi pitää vahvempana, jos ei aikaisemmin olisi tästä kertaalleen poikettu Nevalaisen ja Kärkisen osallistuessa Jugoslavian Sosialistisen Liiton puoluekongressiin pari vuotta sitten. Nevalainen korosti, että se oli tarkkailijakäynti, jonka isännät halusivat ymmärtää taisin ja jolle puolue toimikunta oli pakottanut menemään. Koivisto korosti, että harkittaessa suhtautumista tällaisiin kutsuihin on aina samalla otettava huomioon, ollaanko valmiita puolestaan kutsumaan isännät tänne vastavierailulle. Raunio kertoi esimerkkinä syntyvistä vaikeuksista sen, miten Alenius oli omin päin kutsunut DDR:n valtiovarainministerin maahamme vierailulle ja koettanut sitten jäl-

kikäteen saada tätä muka valtioneuvoston kutsumaksi, jota Rau-

ulkoministeriöön, joka ei ollut edes tiennyt kutsusta eikä
tä hyväksynyt omakseen. Niinpä todettiin, että **Alenius** oli
tehnyt kutsunsa SKDL:n puheenjohtajan ominaisuudessa eikä
valtioneuvosto myöskään maksanut vierailun kuluja **kuin siltä**
osalta vierailusta, jonka UM oli järjestänyt. Nyt on Aitio
kulkulaitosministerinä **ilmeisesti** yrittämässä **samanlaista**
operaatiota.

Puoluetoimikunta **jätti asian** Siltasen harkintaan pitäen
mahdollisena myös vierailun suorittamista naisliiton pu-
heenjohtajana, kun **kysymyksessä** ei ollut osallistuminen ”emän
tänä” toimivan liiton **kokoukseen**. (Vilho Halme saapui)

20 S. (210 §.)

Sos. Interna= Sosialistisen Internationaalin Neuvoston kokoukseen **Köö-**
He tionaalm
h S ? * ” P enhaminassa 21.-24.8. väittiin puolueen edustajiksi puheen-
johtaja Paasio, **varapuheenjohtaja Lindblom, puoluesihteer**
Raatikainen, naisliikettä **edustamaan** Sylvi Siltanen **tai el-**
B lei hänelle sovi, Helvi **Saarinen sekä** pääministeri Koivisto
s tai hänen estyneenä ollessa **erikseen** nimettävä sos.-dem. mi-
nisteri.

21 S. (211 §.)

g P ^ T 23 -25 g ^ 1. - Norden pohjoiskalottikonferenssiin Luulajassa
U ierenssi
J
niittiin puoluetoimikunnasta **Pent-**
J ^ msteriryhmästä osallistumaan soveltuvin osin
J ussi Linnamo. Keski.-y-oi
K Keskustelussa korostettiin aikaisemmin osal-
ti listuneitten taholta, että muiden puolueiden ja pohjoismaiden
edustus on erittäin .

lee »iirn . sosla lidemokraattinen puolue tu-
vän voimakkaasti edustetuksi.

22 5. (212 §.)

Asunto- ja tonttipoliittiset kunnallisvaaliohjelmat (liit- Asunto
teet n:ot 123 ja 124) pantiin pöydälle seuraavaan kokouk- vaalioh?¹
seen ja lähetettiin lausunnolle kunnallisasiainjaostoon.

23 §. (213 §.)

YK-poliittisen työryhmän esitys (liite n:o 125), jon- YK-pol
ka Paavo Lipponen esitteli, pantiin keskustelun jälkeen ryhmän
pöydälle lisäperehtymistä varten.

Keskustelussa Fagerholm kiinnitti huomiota esityksen sanamuotoon, jonka tarkistamista hän piti välttämättömänä, mutta muutoin katsoi esityksen asiallisesti hyväksi ja tarpeelliseksi. Hän tiedusteli esityksen toisen sivun alkuun viitaten, onko tasavallan presidentti pyytänyt tällaista valtuuskuntaa ja kuka sen nimittäisi? Myös Nevalainen piti esitystä asiallisesti perusteltuna todeten, että nykyisel-
lään YK-valtuuskunnan työhön ei ehditä valmistautua. Lip-
ponen korosti, että tämä on työryhmän esitys eikä esitys puoluetoimikunnan päätökseksi ja että siinä on varsin lievä sanamuoto: "esitetään harkittavaksi..." Paasio huomautti, että valtuuskunta ei tee lainkaan itsenäisiä päätöksiä, vaan toteuttaa ulkoministeriön välittämiä presidentin ohjeita. Raatikainen kannatti esityksestä ilmenevää periaatetta maan YK-politiikan vakinaistamisesta. Hän tiedusteli, onko esityksen valmisteluvaiheessa oltu yhteydessä Yl-
tioneuvoston sos.-dem. jäseniin, ja saatuaan Lipposelta kieltävän vastauksen hän esitti, että ensin keskusteltaisiin pääministerin kanssa ja palattaisiin viikon kuluttua asiaan. Viita oli sitä mieltä, että vähintään silloin, kun edellinen YK:n istunto päättyy, tulisi nimetä valtuuskunta uutta istuntokautta varten, jolloin jäisi vuosi valmistautumisaikaa. Ei esitys tällaisenaan tasavallan presidentin

. . Viidan käsitys. Paasio ei ollut vielä
asemaa muuttaisi, oli . II /
 Jätöksii asiassa, ennen kuin on enemmän ke-
 valmis tekemään päätöksiä -
 Kasteltu. Hän viittasi myös ulkoasiainvaliokunnan valmistau-
 tuvan jälleen ensi syksynä lähettämään oman valtuuskuntansa
seuraamaan YK:n istuntoa. Fagerholm huomautti, ettei tässä
 :ssä ratkaista periaatetta, pitääkö tämän valtuuskunnan ol-
 la parlamentillinen vai ei, ja kannatti puolestaan sitä, et-
 tä se olisi pääasiassa parlamentillinen. ~~Turkka~~ käytti pu-
heenvuoron siitä periaatteesta, voiko puolueen asettama työ-
 ryhmä yleensä saattaa omia kantojaan julkisuuteen keskuste-
 lun virittämiseksi, niin kuin viime vuonna - aloitettaessa
 asiantuntijaelinten nimeäminen - oli eräänä tarkoituksena.
Lipponen kysyi, eikö puoluetoimikunta voisikin tässä asiassa
 tehdä suoraan päätöksen, ilman että tätä esitystä ensin jul-
 kistettaisiin työryhmän nimissä? Raatikainen korosti, että
 tässä asiassa kyllä on hyvä ensin keskustella ministeriryh-
 män ja puolueen johdon piirissä, etteivät asianomaiset sit-
 ten aivan valmistautumatta joutuisi kannanottoihin, kun se
 julkistettaisiin työryhmän nimissä. Paasio katsoi, että **yleen-**
 sä vaikka työryhmäkin virittäisi keskustelua - mikä usein **on**
 aivan paikallaan ja valaisevaa ennen päätöstä - niin asiaan
 on sllt-h-usein syytä laajalti perehtyä puolueen piirissä,
 kuten myös tässä asiassa.

25 J. (214 §.)

Outokummun
UCHU-DEUSUI-

Outokummun

w₀ VAXJwovvu v #

H l g t o n lueen Kuusjärven Kunnallisjärjestö r.y.) kirje **Outokumpu**
 Oy:n malminetsintäosaston siirron **estämisestä** (liite n:o
 12o) merkittiin tiedoksi **puoluetoimikunnalle** ja lähetetään
 tiedoksi myös eduskuntaryhmälle ja ministeri Leskisel-
 oota Pyydetään vastaamaan **outokumpulaisille**.

Keskustelussa Nevalainen huomautti, ettei ole syytä ra-

tionalisointia vastustaa, mutta valtiojohtoiset yhtiöt toimivat usein yksityisiäkin yhtiöitä omapäisemmin etukäteen laisinkaan informoimatta tulossa olevia muutoksia. Hän korosti sen koskevan muitakin kuin Outokumpu Oy:tä. jonka osalta Skog on esiintynyt erittäin taitamattomasti, kun ei ole ker- taakaan Outokummussa käydessään ottanut työntekijöihin yh- teyttä.

25 §. (215 §.)

Paloheinän Sos.-dem. Ty:n kirje sos.-dem. ministerei- Ministerei-
den esiintymisestä radiossa ja televisiossa lähetettiin den radio-
ja tv-
tiedoksi valtioneuvoston sos.-dem. jäsenille. esiintymiset

26 §. (216 §.)

TPSL:n Saksan kysymystä koskeva kirje pantiin pöydäl- TPSL:n kirje
le ja puoluesihteerille annettiin tehtäväksi muotoilla
vastaus, jossa esitys evätään.

27 §. (217 §.)

Rakennustyöläisten Liiton Helsingin maalarien ammat- Rak.työl.
tiosaston rauhanjaoston kirje Vietnam-mielenosoitusten H:gin maala-
rien ao:n
järjestämisestä ym. merkittiin tiedoksi. rauhanjaos-
ton kirje

28 §. (218 §.)

Raatikainen kertoi aikomuksenaan olleen käsitellä Poliittinen
eräitä nimityskysymyksiä, mutta kertoi Koiviston toden- tilanne
neen niiden ”vielä olevan yhtä p-tkiä kuin leveitäkin”,
joten käsittely siirtyy myöhemmäksi. Hän kertoi, että ei-
len informoitiin Tukholmassa Ruotsin sos.-dem. puoluetta
Moskovan matkasta. Tilaisuudessa olivat Paasion ja Raa-
tikaisen lisäksi Erlander, puolustusministeri Sven An-
dersson, Sosiaaliministeri Sven Asplund, puoluesihteer
Sten Andersson sekä Ingvar Karlsson ja Allan Arvidsson.
Ruotsalaisille ilmoitettiin, että tulevassa Sosialisti-

sa informoidaan
sen Internationaalin Neuvoston kokoukses
muita sos.-dem. puolueita. иaxy III

29 §. (219 §.)

Turv.pol.
esitys Raatikainen esitti, että puoluetoimikunnalle aikaisem-
min jaettu turvallisuuspoliittisen työryhmän esitys (liite
n:o 127) Pohjolan turvallisuuspoliittisista keskusteluist
käännettynä jaettaisiin Ruotsin puoluekokouksen yhteydes
muiden puolueiden edustajille. Puoluetoimikunta pani asiar
pöydälle perehtymistään varten.

Seuraava kokous päätettiin pitää keskiviikkona 5.6

Kokous päättyi kello 12.20.

Vakuudeksi:

Л
»
fi
Rafael P a a s i o Erkki R a a t i k a i n e n

^aakko Turkka

4

Pöytäkirja tarkistettu.

* / • ? , (

7

7.1.1

Sylvi Siltanen

Paavo Tiilikainen

C
II
t
S

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puoluetoimiston kokoushuoneessa kesäkuun 5 päivänä 1968 alkaen kello 9.30.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puoluetoimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, K.-A. Fagerholm, Vilho Halme, Veikko Helle, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen ja Väinö Vilponiemi, pääministeri Mauno Koivisto ja ministerit Jussi Linnamo ja Antero Väyrynen, pääministerin sihteeri. Seppo Lindblom, puoluetoimiston toimihenkilöt Maunu Ihalainen, Anssi Kärkinen, Pentti Ketola, Pekka J. Korvenheimo, Keijo Laine, Paavo Lipponen, Unto Niemi, Jaakko Turkka ja Yrjö J. Virtanen. Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa edusti Eino Kalkkinen,

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 s. (220 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksen laillisuus

2 §. (221 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Vilho Halme ja Väinö Vilponiemi. Pöytäkirjan tarkistajat

3 §. (222 §.)

Taloudenhoitaja esitteli suunnitelman puoluetoimiston kesäajaksi, ja puoluetoimikunta hyväksyi työajaksi 30 tuntia viikossa, päivittäinen työaika kello 9-15.30, josta 1/2 tuntia ruokailutaukoa. Puoluetoimiston kesäaika

4 S. (223 §.)

Kaukaan **Työväenyhdistyksen** lopettaessa toimintansa se Kaukaan Työn kokouksessaan 26.4.1968 päättänyt lahjoittaa kaikki varansa, mk 2.400,- ja osake Kausalan Ty:n talossa, Kausalan

ir
it

n i o h o n kaikki yhdistyksen jäsenet ovat Työväenyhdistykselle, jo

jo siirtyneet.

Д И Ш jK

Piiritoimikunta katsoo lausunnossaan, että nämä varat ovat Kausalän Ty.n TV:n toiminnan tukemiseen tarpeelliset, ja so-

Sittel., että puoluetoimikunta hyväksyisi varojen **siirron.**

Puo lueosaston sääntöjen 21 §:n mukaisesti puoluetoimi-
kunta hyväksyi varojen siirron.

5 §. (224 §.)

Esiteltiin Nickey Lambon **kirje** (liite n:o 128), jossa p_yy detään **matka-avustusta,** jotta ao. voisi osallistua Lounais-Afrikan Kansojen Järjestön (SWAPO) kansallisen **työvaliokunnan** kokoukseen (liite n:o 129). **Raatikainen** esitteli **anomuksen** tekijän, joka Helsingin **Yliopistossa** opiskelee hyvin **edistyen** sosiologiaa, on poliittisesti **aktiivinen** ja tämän Lounais-Afrikan vastarintaliikkeen **virallinen** edustaja Pohjoismaissa. Raatikainen esitti 100 mk:n **avustusta,** mutta **puheenjohtajan** ehdotuksen jälkeen **puoluetoimikunta** hyväksyi 150 mk:n avustuk-

6 §. (225 §.)

Pohjoismaiden Puoluetoimikunta hyväksyi Pohjolan turvallisuuskysymystä turvalli- I . -rt:. ai
suuspoli- käsittelevän luonnoksen (liite n:o 130), joka ruotsiksi **kään-**
tukka nettynä jätetään muiden Pohjoismaiden sos.-dem. puolueiden edustajille Tukholmassa SAP:n puiuekokouksen aikana myöhempien keskustelujen pohjaksi. Tässä vaiheessa keskusteluja **ei** julkisteta.

III I

T S. (226 §.)

Mvisto kertoi Karjalaisen tänään eduskunnassa vastaavan **Juvelan kysymykseen** Suomen äänestyskäyttäytymisestä **Maailman** Terveysjärjestön **WHO:n** kokouksessa siten, että **vastaisuudessa** Suomen eaustaja tulee saamaan kunkin kokouksen osalta ohjeet

erikseen. Paasio tiedusteli nimityksistä, ja Fagerholm täsmensi kysyen, tuleeko se tyttölapsi Sosiaalhallitukseen? Koivisto vastasi myöntävästi, ja Fagerholmin jatkokysymykseen, onko hän paras, Koivisto vastasi, ettei hän sitä tiedä, mutta ehdokkaista kai pätevin. Pohjolan turvallisuuspolitiikkaa koskevassa luonnoksessa ei Koiviston mukaan enää ollut särmiä.

Raatikainen toi esille kysymyksen ay-liikkeen eheytymisen nykyvaiheesta. (Kalkkinen toi uutissähkeen, ja Raatikainen luki siitä kokoukselle, että Robert Kennedyä on ammuttu tänä aamuna Los Angelesissa välittömästi Kalifornian esivaalivoiton jälkeen.)

Nevalainen kertoi tavanneensa Jaakko Riikosen, jonka mukaan SAJ saattaa tulla syksyllä uudelleen mukaan eheytyskeskusteluihin. Ketolan tietämän mukaan olisi SAJ:Itä jo vaadittu lopullista kannanottoa, mutta Nevalainen oli sitä mieltä, että molemmin puolin on hänen käsityksensä mukaan pelattu varsin korrektisti, ja tämä oli vaikutelma myös Riikosen puheista.

Paasio viittasi SAJ:n edustajien kanssa käytyihin keskusteluihin todeten, että SAJ:n kannasta on varsin vaikea selvää saada. Heidän myöhemmälle mukaantulolleen on sikäli perustetta, että SAJ:n sääntöjen mukaan ei liittoja sitovia päätöksiä voidakaan tehdä, mutta liittokierrokseen voi kulua kauankin aikaa, mikäli se johdon taholla katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Rinnakkaisliitot vaikein kysymys. Nevalainen korosti, että siinä se pulma onkin, kun on kanennettava SAJ:n pieniä sos.-dem. jontoisia liittoja takaisin kommunistijohtoisiin liittoihin.

Raatikainen kertasi puoluekokouksen päätöslauselman, puoluesuosituksen ja Tyrvännön sopimuksen sisältöä ja viittasi eiliseen muistuttaakseen, että tämä eheytyksen edistäminen on johdonmukaisesti myös puolueen kanta. Paasio korosti, että tulevan toiminnan lähtökohta on Tyrvännön sopimus. Hän piti eräänä ongel-

mana toimitsijoiden sijoittamista
 i keskusteluun kepulaiset pyrkimykset marga-
 riinin korottamiseksi kertoen virkamiestaholta jo esi-
 tetyn 66 pennin korotusta, mutta Linnamon päätyneen siihen,
 että 12 p olisi enin, mihin voitaisiin kohtuudella mennä. Lin-
 namo selosti, että jos ei mitään tehdä margariinin hinnan
 suhteen, niin se merkitsee valtiolle 20 milj. lisämenoa. Jos
 taasen pyrittäisiin säilyttämään se 50,4 %:n hintasuhte, mikä
 vallitsi ennen viimekertaista voim hinnankorotusta, niin sil-
 loin 12 pennin korotus on enin, mihin me voimme mennä. Hän
 kertoi edelleen, että ay-liike katsoo jokaisen korotuksen mer-
 kitsevän poikkeamista Liinamaan sopimuksesta. Myös asian juri-
 dinen puoli on hieman epäselvä. Linnamo esitti kaksi vaihto-
 ehtoa: joko nollakorotus tai 12 pennin korotus, mutta 66 pen-
 niä on aivan mahdoton. Mikä tahansa korotus on lisäksi var-
 sin helposti tulkittavissa Liinamaan sopimuksen vastaiseksi.

Vilponiemi oli nollalinjan kannalla, ja Kalkkinen halusi
 asian joka tapauksessa siirrettäväksi syksyyn. Helle tiedus-
 teli, mihin yleensä perustuu margariinin ja voim hintojen
 riippuvuus? Eikö siitä vain ole syntynyt tapa, mukava juhla-
 muoto, mutta ei välttämätön? Hän ehdotti siirtämistä **syksyyn**,
 ja Siltanen oli samaa mieltä. Turkka muistutti kepunkin pyr-
 kivän edelleen kaupunkiin, ja kun nyt kunnallisvaalit ovat
 lähellä, kepu tuskin nostaa suurta poliittista taistelua,
 vaikkei margariinin hintaa lainkaan muutettaisi. Linnamo oli
 varma, ettei kepu tule nostattamaan tästä nftään kriisiä. Ke-
 pulaiset ovatkin todenneet, että vientimaksuthan sen boita-
 vat. Paasio huomautti
 dutti, että se on sitten Raunio, joka tässä
 korotuksessa painaa päälle.
 Pddiie. (Raatikainen: Nujertakaa tuo
 kurja Γ)

jonka mukaan margariinin hintaa ei saa korottaa. Kello 11 alkavalle eduskuntaryhmän kokoukselle tiedotetaan ensiksi tästä päätöksestä.

8 S. (227 §.)

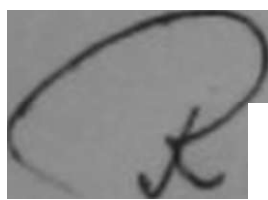
Puoluetoimikunnan seuraava kokous päätettiin pitää Ptk:n seuraava kokous
25.6. kello 10.30.

9 §. (228 §.)

Raatikainen kertoi saaneensa kutsun yksityiselle lomavierailulle Tshekkoslovakiaan, minkä hän aikoo toteuttaa kesän kuluessa. Raatikainen
Tshekkoslo-
vakiaan

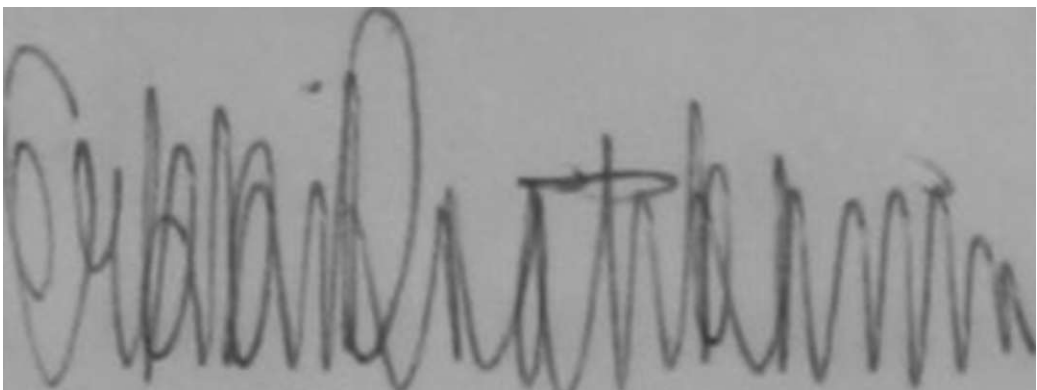
Kokous päättyi kello 10.50.

Vakuudeksi:

I Out\JJUJ

Rafael Paasio

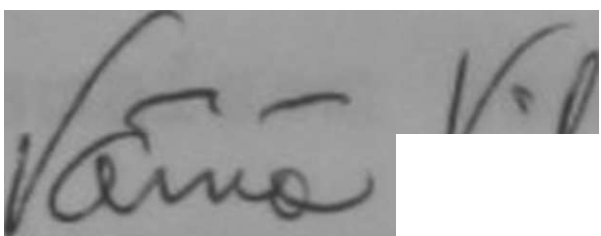
Erkki Raatikainen

Jaakko Turkka

Pöytäkirja tarkistettu.

Vilho Halme

Väinö Vilponiemi

id

Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puolue toimikunnan kokouksesta joka pidettiin puolue toimiston kokoushuoneessa kesäkuun 25 päivänä 1968 alkaen kello 10.30.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puolue toimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, Olavi Lindblom, Vilho Halme, Veikko Helle, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen ja Väinö Vilponiemi, ministerit Väinö Leskinen ja Eino Raunio, puolue toimiston toimihenkilöt Maunu Ihalainen, Ansa Kärkinen, Pentti Ketola, Pekka J. Korvenheimo, Keijo Laine, Unto Niemi ja Jaakko Turkka. Suomen Sosialidemokraattia edusti Pauli Burman ja Atte Pohjanmaa sekä Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa Eino Kalkkinen. Asiantuntijana kuultiin E.A. Wuokkoa.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 §. (229 S.)

L

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja pää- Kokouksen laillisuus
tösvaltaiseksi.

2 §. (230 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Olavi Lindblom ja Pöytäkirjan tarkistajat
Valde Nevalainen.

an
at

3 S. (231 S.)

Raatikainen alusti keskustelun puolueen kansainvälisen politiikan näkymistä. Puolueen aloitteesta keskustelujen käymiseksi pohjoismaisen sos.-dem. puolueiden kesken Pohjolan turvallisuudesta Raatikainen aluksi kertoi, että alustava yhteys otettiin Ruotsin äskeisen puoluekokouksen yhteydessä, ja tällöin todettiin sen herättävän vähiten ihastusta norjalaisessa veljespuolueessa. Raatikainen viittasi edelleen viime puoluekokouksen päätökseen Euroopan turvallisuuskonferenssin järjestämisen tapeellisuudesta ja

Poliittinen tilanne

puolueen Saksan kysymyksessä määrittelemään kantaan, joka liittyy laajempaan yhteyteen, koko Euroopan turvallisuuskysymykseen.

Olisiko puolueen nyt aiheutta ottaa Euroopan turvallisuuskysymys ja nimenomaan Euroopan turvallisuuskonferenssin järjestäminen esille kansainvälisessä sosialidemokraattisessa liikkeessä eli Sosialistisen Internationaalin neuvostossa, kysyi Raatikainen jatkaen kysymyksellä: Olisiko siis puolueen nyt syytä ryhtyä toimenpiteisiin tätä koskevan puoluekokouspäätöksen toteuttamiseksi? Hän korosti, että myös kansainvälisten suhteiden alalla aloitteellisuus tulisi saada puolueelle. Sen myönteiset seuraukset nähtiin jo Saksan julkilausuman jälkeisessä keskustapuolueen meidän kantaamme myötäilevissä puheenvuorossa, jopa niin, että kepun puheenjohtaja on käyttänyt täsmälleen samoja sanontoja omissa puheissaan.

Paasio piti aiheellisena lähestyä kysymystä hyvin varovasti, koska se ei vielä ole laisinkaan kypsä toteutettavaksi. Sopivalta tuntuisi ottaa se ensin esille sos.-dem. perhepiirissä, elokuussa Internationaalissa. Hän arveli, että kepu tuskin turvallisuuskonferenssiin nähden asettuu poikkiteloin. Paasion mielestä olisi poimittava tiettyjä pulmakysymyksiä esille, ja Saksan kysymys on silloin ensimmäisiä. Siinä olisi harjoitettava painostusta voittajavaltoja kohtaan, jotta tämä kysymys järjestettäisiin. Berliinin viimeaikaiset tapahtumat (DDR:n passija viisumimääräykset) ovat tältä kannalta tarpeeton, haitallinen teko, joka ei edistä DDR:n asiaa.

Lindblom hyväksyi Paasion argumentit ja piti puheenjohtajan tapaa esitellä asia kaikki keskeiset näkökohdat käsittävänä. Hän kertoi Sakean esittämän sos.-dem. puolueen puoluekokouksen yhteydessä keskustelleensa Itävallan Pittermannin kanssa, ja tämä oli pitänyt tärkeänä Sosialistisen Internationaalin sääntöjen muuttamista siten, että neuvoston kokouksiin voitaisiin kutsua tark-

kailijajäseniä myös perinteellisen piirin ulkopuolelta.

Lindblom kertoi saaneensa tiedon, että SI:n neuvoston kokoukseen >©Ltuuskunta on jo nimetty, mutta hän ei kuitenkaan voi olla mukana, koska joutuu osallistumaan asuntoviranomais-ten kokoukseen Islannissa samaan aikaan, mikä on sovittu jo viime syksynä. Hän toivoi, että puheenjohtaja esiintyisi tässä asiassa itse neuvoston kokouksissa kielivaikeuksista huolimatta, sillä puhehan voidaan etukäteen kääntää, monistaa ja jakaa samalla kun se pidetään.

Burman oli samaa mieltä edellisen puhujan kanssa, mutta esitti puolestaan, että oltaisiin yhteydessä Internationaalin toimistoon, jotta neuvoston viime kokouksessa Suomen aloitteesta asetettu komitea kutsuttaisiin koolle vielä enne neuvoston elokuun kokousta.

Paasio kertoi lisäksi aikaisempaan, että puolitoista viikkoa sitten hänelle oli toimitettu NL:n keskuskomitean tekemä aloite, esitys, että sosialidemokraattiselta taholta tehtäisiin aloite Euroopan turvallisuuskonferenssin koolle kutsumiseksi ja jo ensi maaliskuussa. Paasio kertoi tehneensä sen varauksen, että aloitetta ei ole syytä tehdä harkitsemattomasti, ilman tuloksellisia näkymiä. Ja hänen käsityksensä mukaan ennakkokeskusteluista sitten riippuu lopullinen ajankohta.

Easio toisti vielä käsityksensä, että asiaa on ensin kypsyteltävä kansainvälisen sosialidemokratian keskuudessa, ja kysyi, voitaisiinko tämä aloite hyväksyä otettavaksi esille?

Raatikainen korosti selventääkseen puoluetoimikunnalle kokonaiskuvaa, että nyt alkaa hahmottua aikaisemmista erilisistä toimenpiteistä kokonaisuus, joka <n tärkeä ulkopoliittisen aloitteellisuuden käsiin saamiseksi.

P u o l u e **toimikunta** hyväksyi puheenjohtajan ja puoluesihteerin **esityksen**, että puolueen edustajat ottavat Internationaalissa esille kysymyksen Euroopan turvallisuuskonferenssin järjestämisestä ja nimenomaan Suomessa.

Raatikainen tiedusteli valtioneuvoston paikalla olevilta jäseniltä, **nimenomaan** Leskiseltä, atomivoimalakysymyksen tämänhetkistä vaihetta.

T-Wm>n vitasi toteamalla siitä varsin vähän kesijjstelun ministerivaliokunnassa. Tilanne muuttuu päivittäin. Ruotsi ei kauppapoliittisista syistä tule kysymykseen eikä taloudellisestikaan ole edullisin.

Englanti harjoittaa voimakasta poliittista ja kauppapoliittista painostusta ja samoin venäläiset.

Maallikon on vaikea arvioida, minkä asiantuntihan arviointi on paikkansapitävää. Asiantuntijoilla näyttää olevan ennakkoluuloja ja antipatioita suuntaan ja toiseen. Ne ovat tulleet esille jopa toisen osapuolenkin luona käydyissä neuvotteluissa, mikä ei ole omiaan vakuuttamaan tarjouksen tekijöitä tehtävän ratkaisun ehdottomasta asiallisuudesta.

Hallituksen on Leskisen mukaan edettävä hitaasti ja harkiten, eikä tule mennä hetken mielijohteen tuomaan ratkaisuun. On monta seikkaa, ei vain turvallisuusmääräyksissä vaan myös teknillisissä kysymyksissä, joita vielä on perusteellisemmin

~ b i k a i n e ü tiedusteli, onko kukaan ehtinyt keskustella **Presidentti Kekkosen kanssa hänen** matkansa jälkeen.

läskinen kertoi presidentin tuloiltansa valtioneuvoston istunnon jälkeen kertoilleen lyhyesti mm., että Saksan kysymyksessä oli ollut samantapainen keskustelu kuin puoluevaltuuskunnan vierailun yhteydessä. Kalajuttujen lisäksi atomivoimalasta ei liene ollut puhetta.

Raatikainen korosti presidentin matkalla käymien keskustelujen sisältöä koskevien arviointien luottamuksellisuutta.

Sähköveturien ostoa koskeneen keskustelun jälkeen Hel-le totesi tyhjentävästi, että ”ratkaisu on siis odotettavissa lähivuosina”.

Lindblom viittasi NL:n Saksan kysymyksessä omaksumaan kantaan ja kertoi asuntokysymyksen merkeissä NL:oon tekemälleen matkalla näkyneistä ”nyansseista” isäntien ja DDR:n suhteista. Yllättäen mukaan ilmestyneet kaksi DDR:n edustajaa oli ensin yritetty merkitä YK:n sihteeristön kutsumiksi, mutta Lindblomin huomautettua komitean puheenjohtajan velvoittamana, ettei hän voi hyväksyä tällaisin merkinnöin varustettua osanottajaluetteloa, se tältä osin nopeasti monistettiin uudelleen varustettuna maininnalla, että DDR:n edustajat osallistuivat vierailuun isäntien - so. Ukrainan - kutsumana.

Vilponiemi huomautti sähköveturiasian olevan arempi kysymys ihmisten mielissä.

Nevalainen esitti kaksi kysymystä: Eikö kotimaisen ydinpolttoaineen käyttöä ole harkittu, Pohjois-Karjalastahan siitä kai on löydetty? Eikö sähköveturikysymys ole pian jotenkin ratkaistava?

Raunio totesi, että hallitus ei nykyisellään eduskunnan päätöksen mukaisesti voi tilata sähkövetureita muualta kuin kotimaasta, eikä ole lainkaan varmaa, että tämä päätös muuttuisi, vaikka hallitus toisikin muunlaisen esityksen eduskuntaan. Kotimainen veturi kyllä on täysin Ruotsissa käytettävän Asean mallin veroinen.

Paasio ilmoitti käsityksensä, että veturikysymys ei ole laisinkaan ajankohtainen, sillä >4sllä Valmetin valmistamalla kevyellä veturilla tullaan toimeen vuoteen 19^0

asti.

MI

Atomivoimala on polttava kysymys, jossa ratkaisu olisi nopeasti tehtävä, ja se tulisi tehdä joko puhtaasti teknilnsin perustein tai sitten jätettävä tekemättä ja palattava perinteellisten voimalaitosten linjalle. - Mutta hallitus han tekee viisaita ja valtakunnan etujen mukaisia päätöksiä.//

Raatikainen kertoi henkilökohtaisesta lomamatkakutsusta NL:oon. Paasio myös huomautti saaneensa samanlaisen kutsun kuten myös DDR:ään, mutta ei vain ole löytynyt sopivaa ajankohtaa.

4 §. (232 §.)

Vapauden kirjapaino

Mikkelin puolueväen suunnitelmat Vapauden kirjapainon ostamiseksi esitteli E.A. Wuokko kertoen Mikkelin piiristä piirin puheenjohtajan Monolan ja piirisihteerin Airaksen käyneen hänen ja taloudenhoitajan puheilla kertomassa piirin halusta ostaa Kansan Työn kirjapainon Mikkelistä saatuaan kuulla, että ko. kirjapainon koneita ollaan siirtämässä Lappeenrantaan. Wuokko puolsi hanketta korostaen, että luonnollisesti myös tämän oston jälkeen jää edelleen voimaan aikaisempi puoluetoimikunnan päätös, ettei Mikkelisiin ilman puoluetoimikunnan suostumusta perusteta uutta sanomalehteä.

Ketola myös kannatti **suostumuksen** antamista mikkeliiläisten ostoaikeille. Kärkinen **palautti** mieleen, miten **aikoinaan** kävi mikkeliiläisten **kirjakauppahankkeille**. **Kirjakauppaoikeudet** hankittiin, **mutta yksityisten** puolueen jäsenten nimiin, ja niin ko. kauppa tänä päivänä on eräiden sosialidemokratien yksityisomaisuutta _{e n} silloisten Vapaus-lehden johtajien jäsenten (Haapasalo ym.) omaisuutta. Onko tässä samaa vaaraa? ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^

Puoluetoimikunta päätti pitää suotavana ko. kirjapainon siirtoa Mikkelin sosialidemokraattisen piirijärjestön omistukseen.

5 5. (233 §.)

Nevakiven-Karvosen anomus 1.000 markan avustuksesta Muurmanskin legioonan aseveli-illan kustannuksiin hyväksyttiin.

Nevakiven-Karvosen anomus

6 §. (234 §.)

Uno Koskisen kirjeen kertoi taloudenhoitaja toimittaneensa tiedoksi ao. piirijärjestölle. Puoluetoimikunta hyväksyi toimenpiteen.

U. Koskisen kirje

7 §. (235 §.)

Liittolan Ty:n anomus työväentalon korjausasiassa hylättiin piiritoimikunnan suosituksen mukaisesti.

Liittolan

8 §. (236 §.)

Uimaharjun Ty:n anomus avustuksen saamiseksi velkojen korkojen maksua varten hyväksyttiin sen jälkeen, kun Lindblom oli ihmetellyt taloudenhoitajan edelliseen anomukseen nähden ristiriitaista kantaa ja kun Nevalainen oli todistanut, että Liittolan työväentalo sijaitsee kuolevalla seudulla, kun taas Uimaharjulla on tulevaisuutta, sen tontti on hyvällä paikalla ja milloin vain myytävissä.

Uimaharjun

9 §. (237 §.)

Himangan Ty:n kiinteistön myyntianomus hyväksyttiin.

Himangan Ty

10 §. (238 §.)

Kasvatustyöntekijäin Sos.-dem. Yhdistyksen anomus matka-avustuksesta, jota Inkeri Airola jo aikaisemmin oli henkilökohtaisesti hakenut, hylättiin.

Kasvatus-työnt. Sd.
Yhd.

il S. (239 5.)

Eräiden toimittajain työsuhteen vakinaistaminen Taloudenhoitaja esitti kolmen naistoimitsijan ja kahden mieostoimitsijan by puoluetoimikunta kehotti hankkimaan asianomaisen jaikeen sista piirijärjestön lausunnot ja pani asian pöydälle.

12 §. (240 §.)

Vaali- Kunnallisvaalibudjetti (liitteet nsot 131 ja 132), jonka taloudenhoitaja esitteli, hyväksyttiin ehdotuksen mukaisena.

13 S. (241 S.)

Vaalitiedotustoiminta Puolueen kunnallisvaaleja koskevaa tiedotustoimintaa se- losti Turkka käyden ensimmäiseksi läpi painettavan vaalimate- riaalin, jota on suunniteltu seuraavasti:

- ulkomainoksia 84 x 62 cm, 70.000 kpl, jotka valmistu- vat Paasipainosta ensimmäisenä juhannuksen jälkeisenä arkipäivänä, postitus piiriin,
- kuntakohtainen lentolehtinen, 3 x A5, jonka kanteen tulee ulkomainoksen kuva ja toiselle puolelle yhteinen teksti, toiselle taasen kunnallinen vaaliohjelma, ku- vitus kahdenlainen, maaseutu- ja kaupunkikuntiin erik- seen vaaliteemoihin liittyviä kuvia, painos 550.000 kpl, valmistuu Paasipainosta heinäkuun alussa, leika- taan KK:ssa ja postitetaan jakoluettelon mukaan suo- raan piireihin,
- nuorisoilehtinen, 4-sivuinen, kaksivärinen, painos 300000 kpl, joka on painettu puolue toimiston offsetil la, valmistuu lopullisesti heinäkuussa, ja tämä on tar koitettu lähetettäväksi mm. kaikille ensi kertaa äänes i И . - > Vi e varustettuna nuorisoehdokkaan allekirjoittamal la lähetekirjelmällä, ...л36Я^C” -
- И Onko Alina unohdettu” -lehtinen vanhuksille, 370.000

- kpl, valmistuu elokuun alussa,
- mainostikkuja, 200.000 kpl, jotka jo on postitettu piireille, mutta jaetaan vasta elokuusta alkaen,
 - tarramerkkejä kahta eri mallia, joista toinen suunniteltu nuorisoa silmällä pitäen, 200.000 kpl, Mainosrengas hoitaa,
 - SDP-lehtinen elo-syyskuun vaihteessa, sisältö keskittyy vaalien neljän yleisteeman ympärille: työllisyys - asuntokysymys - verotus - sosiaaliturva, painos 20.000 kpl ja jakelu yhdysmiehille ja puolueorganisaatioon perusjärjestöjä myöten.

Toiseksi Turkka käsitteli puolueen yleistä sanomalehti-ilmoittelua (liite n:o 133), joka toimistovalioikunnan esityksen mukaan pääasiassa kohdistuisi 59 paikallislehteen Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Satakunnan, Etelä-Hämeen, Pohjois-Hämeen, Kymenlaakson ja Pohjois-Karjalan alueilla 4 x 100 mm ilmoituksena kussakin sekä kaksi 1/4 sivun ilmoituskertaa Helsingin Sanomissa ja Hufvudstadsbladetissa, ensimmäinen välittömästi ehdokasnumeroiden tultua kiinnilyödyiksi ja toinen 4.-5. lokakuuta vaalien alla.

Puolueen radioajan, jota vielä on jäljellä 60 minuuttia, käyttöä rajoittaa puolueohjelmien 2 kuukauden karanteeniaika 6.8. alkaen sekä ehdokkaiden karantfcéni, joka on 1 kuukausi 6.9 alkaen. Radioajan viimeisin käyttömahdollisuus olisi siis 5.8., joka on maanantai. Koska sunnuntaina 4.8. on Alavudella maakuntajuhla, jossa Pauli Burman puhuu, olen varannut tälle päivälle sallitun koko puolueohjelmien radioajan eli 30 minuuttia, kertoi Turkka. Tämä 30 minuuttia on suunniteltu käytettäväksi siten, että 10 minuuttia varataan Alavuden tilaisuudelle ja 20 minuuttia erityisohjelmalle, joka koostuisi puolueen asiantuntija-elinten kokouksesta, joidenkin ministerien puheenvuoroista sekä piiri- ja kunnallisjärjestön vaalivalmisteluista. Tämä erikois-

v, i'fpttaisiin heinäkuun lopussa.
ohjelma nauhoitettaisiin

Yleisradion varsinaiset vaaliohjelmat (liite n:o 13*, käsittävät kymmenen poliittista **keskustelua**, joihin **tarvitaan** yhteensä 14 edustajaa. Edustus näihin ohjelmiin nimetään puo-
. . . O CPT iälkeen. **kun Yleisradio** on lähettänyt yksiluetoimistossa sen jälkeen,
tyiskohtaiset ohjelmätiedot.

Eräänä **tiedotusluonteisena** vaalimateriaalina on vielä mainittava **avainriipukset**, 13.500 kpl, jotka on tarkoitettu yhdysmiessverkoston jäsenille.

Burman avasi keskustelun jätään erityisen tärkeänä, että hallitus aikaansaisi joitakin temppuja vielä ennen vaaleja. Hän muistutti viime vaalien huonoon kokemukseen viitaten siitä, ettei vaalilehtisten kuvamateriaalia ole syytä hankkia kansainväleistä toimistoista, joiden palveluja jossain toisessa maassa tai miksei Suomessakin voi käyttää äärimmäisin oikeistopuoluekin.

Helle korosti, että pitäjälehtiin ei kannata mainoksia sijoittaa, sillä niissä tulee kyllä riittävästi olemaan henkilömainoksia. Sen sijaan tulisi harkita, eikö paremminkin olisi keskityttävä mainonnassa suurimpiin viikkolehtiimme, kuten Viikkosanomat, Suomen Kuvalehti, Apu ja Hymy.

Raunio selosti erästä toimenpidettä, jota voitaneen pitää Burmanin vaatimana temppuna, nimittäin harkittavana olevaa perhe-eläkelakia alkusyksystä. Hän kertoi myös rakennustoiminnan odotettavissa olevasta elpymisestä syksyn alkaessa. Turkka toivoi tiivistä tietoa rakennuslainoista ym.

Paasio korosti, että eduskuntavaalien jälkeen on yksi suurin yhteiskuntamme haittatekijä ollut työttömyys, jonka piene-
misellä tulisi olemaan koko yhteiskunnan hyvinvointia lisäävä
tekijä. Lindblom ihmetteli T-lehtien uneliaisuutta, kun ne olivat julkaisseet hänen .
nanen asuntojen työllisyysvarauksia koskevan

selostuksensa huonosti. Lindblom palautti mieleen, että konkreettisten hallituksen toimenpiteitten esittely ei ole ollut tyydyttävä. Esimerkkinä tulosten aikaansaamisesta hän mainitsi, *että* olemme pitkään puhuneet vuokra-asuntotuotannon lisäämisestä, sen kaksinkertaistamisesta ja nyt se on aikaansaatu, mutta onko siitä kylliksi lehdistössä kerrottu. Hän korosti, että hallituksessa on vielä ennen vaaleja jotain kyettävä aikaansaamaan tonttipolitiikassa. Siitä on saatava esitys eduskunnalle syksyllä. Siltanen oli ehdottomasti sitä mieltä, että budjetti olisi saatava eduskunnalle heti sen koontuessa syksyllä. Ei saa paeta mahdollisia vaikeita ratkaisuja vaalien taakse. Raunio kertoi teollisesta rakentamisesta ja sen lainoituksen porrastamisesta siten, että elo-, syys-, lokakuussa rakentamisen aloittavat yrittäjät saavat lainansa 5 %:n korolla, marras-, joulukuussa aloittavat 6 %:n korolla ja tammikuun jälkeen 7 %:n korolla. Tämän porrastuksen Raunio otaksui voimakkaasti kannustavan teollista rakentamista loppukesästä ja alkusyksystä alkaen, sillä mikäli joku lainanhakija ei kykenekään aloittamaan ilmoittamanaan ajankohdana, niin laina annetaan sellaiselle, joka aloittaa työt heti.

Lindblom kannatti Turkan toivomusta tietojen saamisesta toteutumassa olevista ja suunnitelluista toimenpiteistä rakennustoiminnan ja sen lainoituksen suhteen. Hän tiedusteli, missä määrin puoluetoimisto on ollut yhteydessä ammatillisiin keskusjärjestöihin vaalivalmisteluissa. Helle tiedusteli, kuka nimeää puolueen edustajat Yleisradion vaalikeskusteluihin.

Raatikainen vastasi Helteelle radion osalta, että siinä keskitys on tarpeen, katsoen edustajien nimeämisen kuuluvan puoluetoimistolle. Hänen mielestään eduskuntaryhmän suorittama nimeäminen olisi koomillista ainakin kunnallisvaalien ollessa kysymyksessä. Yleisesti hän totesi ryhmän edustajien tulleen kyl-

n, nanoksella esille, osittain juuri siitä syys-
lä voimakkaalla panoksen*
tä että ryhmän taholla on ollut suurta kiinnostusta näihin
edustustehtäviin. Lindblomin ay-tiedustelun johdosta hän
totesi, ettei ay-väen kanssa ole keskusteltu.

Vilponiemi kertoi havaintonaan kansalaisten yleisestä
mielialasta, että puolueaktiivien keskuudessa se on muuttu-
nut myönteiseksi, mutta ulkolaidoilla on vielä presidentin-
vaaleihin perustuvaa nurjamielisyyttä, joka pitäisi saada
poistumaan tehokkaammalla tiedotustoiminnalla. Nevalainen
kannatti Raatikaista keskustelijoiden nimeämiskysymyksessä.
Turkka tiedusteli, minkä kannan puoluetoimikunta omaksuu leh-
timainonnan suhteen, kun Halme ja eräät muutkin ovat esittä-
neet ehdotuksesta poikenneita mielipiteitä.

Paasio kannatti Halmeen esittämiä näkökantoja, ja Raa-
tikainen kertoi asiasta toimistossa keskusteltaessa mieli-
piteiden hajaantuneen, mutta lopulta päädytyn Turkan selos-
tamaan esitykseen.

Puoluetoimikunta päätti hyväksyä suunnitelmat tiedotus-
toiminnasta muilta osin, mutta kehotti puoluetoimistoa vielä
harkitsemaan lehti-ilmoittelua.

14 §. (242 S.)

Puolue-
neuvoston
kokous

Puolueneuvoston koolle kutsuminen ennen kunnallisvaaleja
Ajankohdaksi päätettiin syyskuun 12 päivä kello 11. Burman
tiedusteli, onko puoluetoimikunta valmis kutsumaan lehdis-
tön parvekkeelle, mutta puoluetoimikunta ei vielä tällä ker-
taa määritellyt kantaansa tähän kysymykseen.

15 5. (243 §.)

Asunto- ja
tonttipol.
ohjelmat

Puolueen asuntopoliittinen (liite n:o 135) ja tonttipol-
liittinen (liite n:o 1,6) kunnallisvaaohjelma. Ohjelmat esit-
teli Raatikainen käsitellen lyhyesti kunnallisasiainjaoston

niihin tekemiä muutoksia. Ohjelmat hyväksyttiin ehdotusten muk-isina, vaikkakin Halme kaipasi joitakin stilistisiä kor-jauksia, ja esitetään ohjelmat puolueeneuvostolle. Ne julkis-tetaan T-lehdissä ensi viikonvaihteessa eli 20.-30.6.

Lindblom suositteli tässä yhteydessä, että toimisto hankkisi työryhmien jäsenille Asuntoreformiyhdistyksen erit-täin hyödyllisen ja tarpeellisen julkaisun "Asuntopolitiikka Euroopassa", ja näin päätettiin tehdä.

16 §. (244 §.)

Puolueen osuuskauppapoliittisen ohjelman (liite n:o Osuuskauppa-
137) esitteli Nevalainen. Lindblom mainitsi yleishavain-poliittinen
tonaan, että osuuskauppaliikkeen militanttisuus on vähen-ohjelma
tynyt, ja liian helposti alistutaan muiden keskusliikkei-den esityksiin ja sopimuksiin. Johtajavaltaisuudessa on hänen havaintojensa mukaan jo aivan liikaa perää. Burman halusi, että osuuskauppaliike näyttäisi työpaikkademokra-tian osalta esimerkkiä. Halme oli hyvin tyytymätön ohjel-maluonnokseen kaivaten "enemmän radikaalisuutta". Hän to-tesi luonnoksen vain kirjaavan nykytilanteen, on kuin lu-kisi historiaa, eteenpäin viitoittavia tavoitteita ei juu-ri löydy. (Välihuuto: Ihmekös tuo, kun o-liikkeen edusta-jat ovat olleet ohjelmaa laatimassa.)

Puoluetoimikunta pani ohjelman pöydälle.

17 §. (245 §.)

Rintamamiesveteraanien Liiton sosialidemokraattisten Rintamamies-
veteraanien jäsenten kirje sisälsi esityksen neuvotteluyhteydestä puo-Liitto luetoimikunnan jäsenten kanssa. Raatikainen kertoi näiden ottaneen häneen yhteyttä ja otaksui Nevalaisella olevan asiasta tietoa ja kiinnostusta jatkokeskusteluihin. Neva-, lainen kiisti tämän sanomalla, ettei hänellä mitään eri-

tylsii yhteyksiä Ole. Halme korosti neuvotteluyhteyden edellyttävän täysin sitoumuksista vapaata keskustelua.

Puoluetoimikunta valtuutti toimiston edustajan käymään keskusteluja yhdessä niiden toimikunnan jäsenten kanssa, joilla siihen on tilaisuus.

18 §. (246 §.)

Tervehdys-
sähkeitä

Kaksi tervehdyssähköttä päätettiin lähettää. Ensinnäkin USA:n Sosialistisen Puolueen puoluekokoukseen Chicagossa 4.-7.7. ja Madagaskarin Sosialidemokraattisen Puolueen puoluekokoukseen Tananarivessä 27.-31.8.

19 §. (247 §.)

T-lehtien
viikkoliite

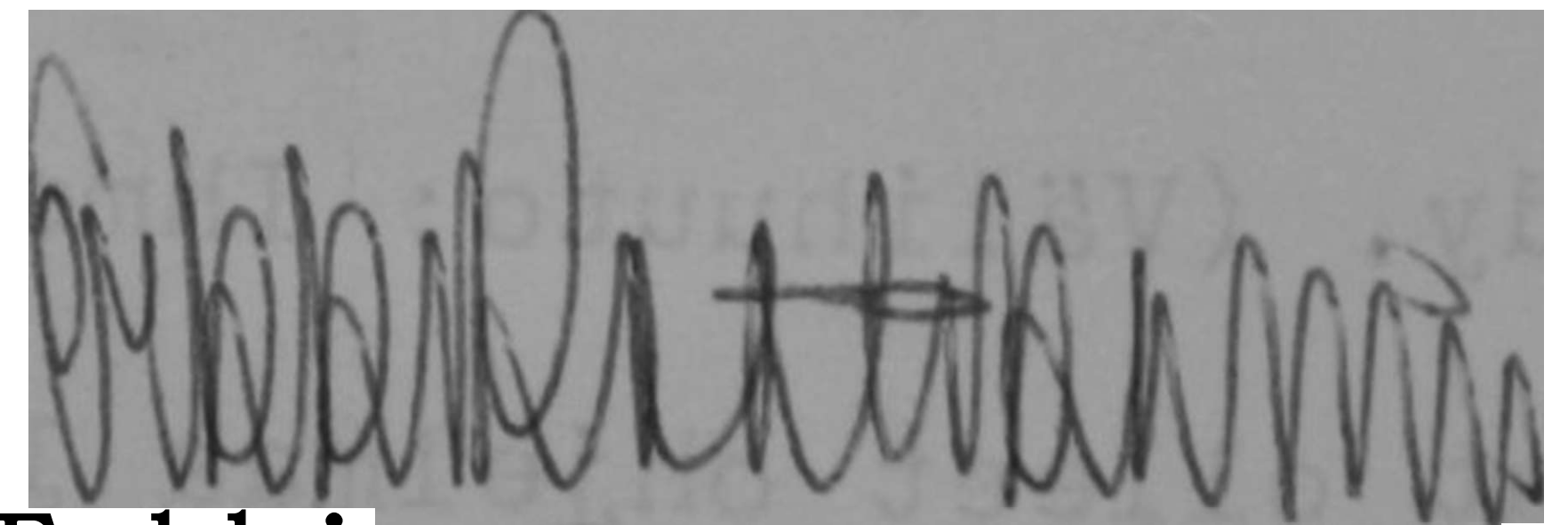
Raatikainen informoi puoluetoimikuntaa T-lehtien viikkoliite-suunnitelmasta.

Seuraava kokous päätettiin pitää 23.7. kello 10.30 alkaen.

Kokous päättyi kello 13.45.

Vakuudeksi

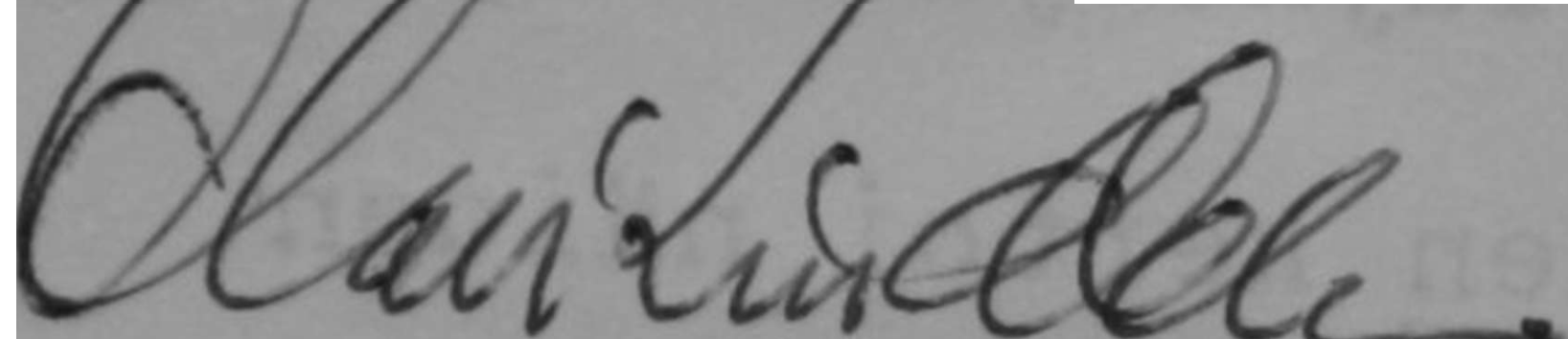
Rafael p a a s i o

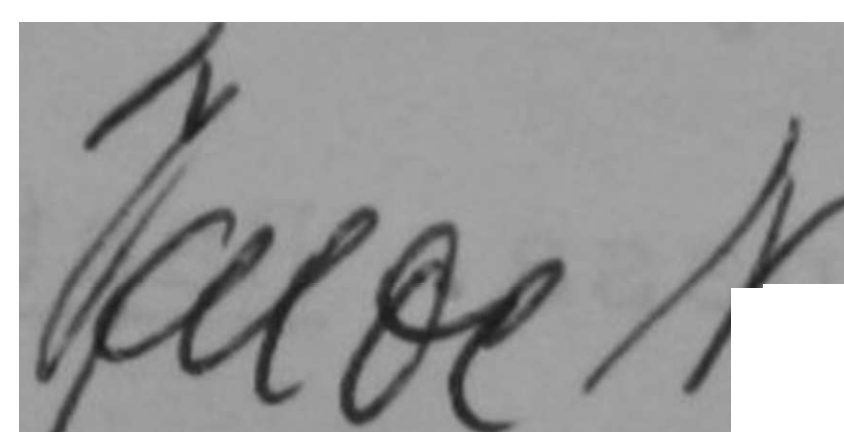
Erkki R a a t i k a i n e n

- f a t J J L z C u u A i ^
| a a k k o T u r k k a

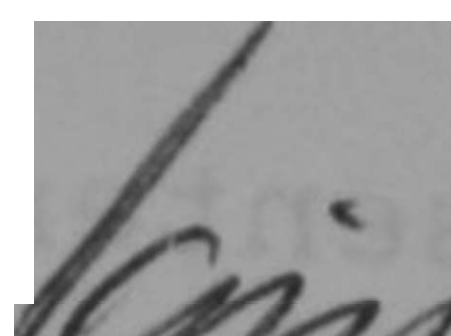
Pöytäkirja tarkistettu.

Olavi Lindblom

Vaide Nevalainen' {

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen puoluetolimikunnan joka pidettiin puoluetolimiston kokoushuoneessa heinäkuun 23 päivänä 1968 alkaen kello 10.30.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puoluetolimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, K.-A. Fagerholm, Veikko Helle, Olavi Lindblom, Valde Nevalainen, Sylvi Silta-nen, Paavo Tiilikainen ja Väinö Vilponiemi, pääministeri Mauno Koivisto, ministerit Jussi Linnamo, Väinö Leskinen ja Eino Raunio, päämi-nisterin sihteeri Seppo Lindblom, puoluetolimis-ton toimihenkilöt Anssi Kärkinen, Reino Kanerva, Paavo Lipponen, Jaakko Turkka ja Yrjö J. Virta-nen. Suomen Sosialidemokraattia edusti Sulo Man-ninen. Asiantuntijana kuultiin Lars Lindemania.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 §. (248 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

2 §. (249 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Veikko Helle ja Paavo Tiilikainen.

3 §. (250 §.)

- Puoluetolimikunta vahvisti aikaisemman päätöksensä mukaisesti kokouksen ajankohdaksi 6. - 9.6.1969. Samalla päätettiin, että kokous on avoin julkisen sanan edusta-jille.

- Puoluetolimikunta päätti olla tekemättä muutosesi-tystä periaateohjelmaan

4 §. (251 §.)

Raatikainen Poliittinen tilanne
Sikin, joka on
kertoi tavanneensa varapäämini

kotuksen luoja, **Tshekkoslovakian** Kommunisti-
 maan talousuudistuksen j. Я М Н. К
 sen Puolueen laeoi ^ - -- . Mlyflahri
 ||

KP:n sihteeri Pehon sekä **uudelleen** elvytetyn kansanrinta-
 man pääsihteeri Erbanin, joka oli tarkoitettu isännäksi
 alun perii, mutta jota **Raatikainen** ei ollut hyväksynyt,
 vaan katsoi olevansa TKP:n vieraana.

Raatikainen kertoi ensin **keskusteluistaan Erbanin**
 kanssa, joka aikaisemmin oli sos.-dem. puolueen varapu-
 heenjohtaja. Tämä oli kertonut mm. keskusteluista sosia-
 lidemokraattisen puolueen uudelleen perustamisesta ja päi-
 vää aikaisemmin pidetystä Böömin sos.-dem. puolueen 90-vuo-
 tisjuhlasta. Raatikaisen Tshekkoslovakiassa ollessa oli
 Erban käynyt Itävallassa antamassa Sosialistisen Interna-
 tionaalin edustajille Pittermanille ja Kreiskylle selos-
 tuksen Tshekkoslovakian sosialidemokraattien asemasta ja
 oli palattuaan kertonut hillinneensä länsimaisia kannan-
 otoista. jUuKjjrg J'

Raatikainen kertoi kumouksen, jota nimitystä siellä
 käytettiin puhuttaessa puolueen sisäisestä kumouksesta,
 taustasta, että Slovakian kommunistinen puolue on ollut se
 tukiryhmä, jota kautta tuo junttaus on ollut mahdollista.
 Lisäksi tukena ovat olleet ekonomistit ja armeija, jota il-
 man tällainen kehitys tuskin lainkaan olisi mahdollista,
 RaatiKomen korosti. Hänen mennessään olivat esikuntahar-
 joitukset Juuri Päättäneet, J a niiden vahvuudeksi ilmoitet-
 tu kaksi rykmenttiä oli on **ilmeisesti runsaasti alakanttiin** me-

nSVä lilciraääräine
 n **ilmaisu** todellisesta määrästä. Raatikai-
 neΠ kertoi lCUVaaVana

Alanteelle, että kun viikonloppuna
 neuvostosotilaat olivat- i.,

kaupungeissa lomilla, niin tshek-
 koslovakialaiset panssari f **ajoiivat** muodostelmassa **Prahan**
 läpi **kaiketi jonkim** . m }

moraalista tukea kansalaisille

antaakseen. Hän kertoi edelleen, että juuri ennen hänen käyntiään oli mm. 2000 sanaa” julkaistu ja Prahan kansanmiliisi oli lähettänyt Neuvostoliittoon kirjeen maan fascismikehityksestä. Nykyinen jännitys oli silloin alkamassa, hän kertoi. Suomen radio ja televisio on ollut hyvin informoitu Lieko-rouvan avulla Raatikaisen mielestä, sillä tällä kirjeenvaihtajalla on suorat yhteydet maan uudistusjohtoon.

Raatikainen totesi, että neuvostoliittolaisten huoli vaikuttaa aidolta ja jotain perusteita siihen on, sillä jopa fascistisia mielipiteitä voi kuulla Tshekkoslovakiassa. Hän arvioi itse dubcekiläisten kyllä pitävän tilanteen kässissään. Raatikainen kertoi, että piirikokoukset on yhtä lukuunottamatta pidetty ja dubcekiläisillä on kertomansa mukaan selvä enemmistö takanaan. Yhteenvetona hän sanoi, että dubcekiläiset hallitsevat tilanteen, ei tapahdu vastavallankumousta eikä ulkopoliitikassa tapahdu muutosta.

Helle tiedusteli, olivatko väitetyt asekätköt silloin esillä, johon Raatikainen antoi kieltävän vastauksen.

Atomivoimalan tilausasia[^] Leskinen selosti puolue-toimikunnalle huomenna valtioneuvostolle esitettävää päätöstä lopettaa välittömästi neuvottelut atomivoimalatarjouksista ja Imatran Voimalle annetaan tehtäväksi laatia suunnitelmat voimatalouden hoitamisesta vuoteen 1975 tavanomaisten voimalaitosten avulla. Leskinen luki perusteluiksi otteita muistios-
ta, josta kävi ilmi, ettei missään vaiheessa ole tarjousten perusteella luvattu tilata voimalaa. Hän mainitsi Neuvostoliiton nyt **epävirallisesti** tekemästä erittäin edullisesta tarjouksesta, joka ylittää kaikki aikaisemmat, mutta sitä ei voida hyväksyä Imatran Voiman tarjouksiin liittyväksi. Hän käsitteli **mvös Ruotsissa** tänä aikana tapahtunutta kehitystä.

niavi Lindblom arvioi ^{unillun} ~~kuullun~~ **ratkaisun** ainoaksi mahdolliseksi" mistä hänen arvionsa mukaan seuraa jälkikeskustelua kansainvälisestikin. Nevalaisen tiedusteltua mahdollisuuksia tuoda sähkövoimaa Ruotsista ~~Koivisto~~ ilmoitti Imat-
Voiman tehneen 150 megawatin ^{A A} ~~tuonti~~ ^xvarauksen Ruotsista pohjoisen kautta. Hän totesi, ettei **ratkaisu** lisää hallituksen ansioita, mutta huomautti **tilanteen** muodostuneen sellaiseksi, että jos ei voida tilata **sieltä**, mistä Imatran Voima sitä on petannut, niin ei sitten muualtakaan **tällä** kertaa. Fagerholmin tiedusteltua, **eikö** Englanti tuota polttoainetta, Leskinen vastasi **kertomalla**, että Neuvostoliiton taholta on jyrkän kielteisesti **suhtauduttu** polttoaineen tuontiin muualta tai omaan **valmistukseen**. Keskustelun päätyttyä puoluetoimikunta totesi **kuulleensa** asiasta **selostuksen**.

i i å j f l ^ B f l i A

Leskinen antoi selostuksen petrokemiallisen teollisuuden ja Rautaruukin ohutlevytuotannon aloittamisnäköymistä. Raunio viittasi TUK:n kirjelmään urheilumäärärahoista ilmoittaen olevansa tässä asiassa **kiistassa** Virolaisen **kanssa**, koska urheiluneuvoston yksimielinen esitys sisälsi **ke-**
pulle suuremman määrärahan kuin muille. (Nevalainen **huomautti** väliin, ettei neuvosto ollut yksimielinen, vaan teki esityksen äänin 12-5.) Koivisto tiedusteli, sopisiko niin, että hän saisi aikaa perehtyä TUK:n kirjelmään ja että laadittaisiin muistio myös nuorisomäärärahoista, ja hänen mielestään myös osuuskauppaohjelma kaipaisi vielä perehtymistä. **Puoluetoimikunta** päätti palata uudelleen näihin asioihin. (Koivisto ja Leskinen poistuivat.)

[^] - [^] [^] l o m antoi selostuksen asuntolainavarausten käsittelystä todeten, [^] [^] ^{e t t a k u n} Eväällä jätettiin 250 **mii-**

joonan varaussummasta noin 10 miljoonaa jakamatta ja vain noin 25 miljoonaa raukesi primääliluottojen puuttuessa, niin nyt jaettiin 35 miljoonaa markkaa uusia varauksia. Lainavaraukset merkitsevät kaikkiaan noin 16.500 kerrostaloasunnon rakentamista, kun vastaava määrä vuotta aikaisemmin oli 10.000, hän sanoi. Rahoitus on nyt paremmassa vaiheessa kuin pitkään aikaan, Lindblom korosti. Raunio totesi listalla olevan Kymen piirin kirjeen johdosta, että kodinperustamislainoja ei tule laisinkaan budjettiin. (Raunio poistui)

§ ?i° s£us_SNK:n_ ja_SONKin_edustajien vierailusta Neuvos-
(Vierailun aikana yhteisesti laadittu julkilausuma liitteenä n:o 138) Vilponiemi kertoi matkasta etukäteen ilmoitetun, että kysymys ei ole virallisista valtuuskunnista, vaan niistä matkalla keskustellaan ja että keskusteluis-
sa käsiteltäisiin tulevaisuutta eikä menneisyyttä eikä myöskään ideologisia kysymyksiä. Vierailun kuluessa oli kaikkial-
4
la esitetty kolme kysymystä, Vilponiemi kertoi. Ensinnäkin IUäfcn osuus festivaaleissa, meidän osallistumisemme festivaaleihin sekä yhteistyömuodot Suomessa. Hän huomautti, että kyseessä oli kahden järjestön vierailu, joten aivan kommunikeraan sisältyvä ei ole SNK:n aikaisemmissä päätöksissä nimenomaisesti hyväksyttyä. Vilponiemi piti kuitenkin arvokkaana sitä, että meidän vierailijoiden kesken päästiin yksimielisiin kannanottoihin. **Yhteistyökysymyksessä** hän arvioi isännillä olleen pitemmälle menneen kannanoton, ja tätä hän myös piti vaikeimpana kysymyksenä yhteisen kannan löytämisessä omassa keskuudessa. Vilponiemi korosti, että missään vaiheessa heitä ei painostettu mitenkään ja kaikki yhdessä tehdyt huomautukset julkilausumaan otettiin huomioon. Hän totesi vielä vastaanoton olleen korkealla tasolla ja kertoi

Momsomolin uuden ^{c-?hteerin}sihteerin tehneen erittäin edustavan ja -dKttH sympaattisen vaikutuksen, ^{тк-я е п}ru Puoluetoimikunta merkitsi selostuksen kuulluksi.

Selostus vierailusta_DDR:ään. Kärkinen selosti osallistumistaan ”Pohjois-Euroopan ja Itämeren valtioiden parlamentaarikkojen ja muiden julkisuuden henkilöiden tapaamiseen Rostockissa” heinäkuun 5-16 päivinä. Vierailusta Kärkinen toi esille kaksi tärkeää asiaa. Ensinnäkin **kommunikean** (liite n:o 139), jonka laatimiseen hän osallistui suomalaisena edustajana, sekä toiseksi SED:n edustajien yhteydenotto.

SED:stä osastopäällikkö Winkel ja sihteeri Knoller ottivat yhteyttä erittäin korrektisti, ja Kärkinen kertoi korostaneensa kolmea seikkaa perusteluna varovaisuudelle puoluetason yhteyksien avaamisessa. Ensinnäkin toistaiseksi ei vielä ole informoitu muita sos.-dem. puolueita yhteyksistä Neuvostoliittoon. Toiseksi Saksassa on edelleen jännittynyt tilanne ja kolmanneksi kysymys DDR:n tunnustamisesta on edelleen Suomessa arkaluontoinen.

Olavi Lindblomilla ei ollut huomauttamista Kärkisen selostuksen suhteen, mutta hän omista havainnoistaan totesi yhteyksien itäsaksalaisiin olevan kaikkein ikävimpiä. Hän kiinnitti huomiota television ruotsinkielisessä ohjelmassa lähetettyyn Saksan ohjelmaan sen toispuolisuuden johdosta, koska siinä Raatikaisen, Olavi Saarisen ja Sorvalin haastatteluja edelsi vain DDR:n edustajan lausunto. Tosin ^{l l e n}ee niin, että Liittotasavallan edustustoltakin lausuntoa oli pyydetty, mutta siihen ei suostuttu.

5 §. (252 §.)

Puolueen osuuskauppapoliittinen ohjelma (liite n:o 1^0) lähetettiin Yrlö π TM_{vj} 4-
-rtasen esityksestä painettavak-

si, mutta se päätettiin vielä oikovedosvaiheessa tarkistaa toimikunnassa ennen lopullista painamista.

6 §. (253 §.)

- Kodinperustamislainojen ottaminen valtion tulo- ja menoarvioon (liitteet n:o 141 ja 142), jonka puoluetoimikunta päätti puoltolauseella varustettuna lähettää eduskuntaryhmälle.

Kymen piiri-
järjestön
kirjeet

- Television 2-kanavan rakentaminen Kymen läänin alueelle (liitteet n:o 143 ja 144) päätettiin lähettää Yleisradion hallintoneuvoston sos.-dem. ryhmän jäsenille huomioon otettavaksi.

- Työntekijäin eläkelain parantaminen (liitteet n:o 145 ja 146) päätettiin lähettää puolueen eläkepoliittisen toimikunnan jäsenille.

7 §. (254 §.)

Vaaliliittoanomukset Jepualta ja Oravaisista (liitteet n:o 147 ja 148) hylättiin molemmat. Keskustelussa todettiin molemmissa tapauksissa paikallisten yhdistysten olevan heikkoja, ja Lindeman perusteli niitä toteamalla, että ilman vaaliliittoja vasemmiston käy huonosti. Erityisesti Oravaisten kohdalla ihmeteltiin perusteluksi mainittua vasemmistoenemmistön saavuttamista, koska nykyiset voimasuhteet ovat 6-11.

Vaaliliit-
toanomuk-
sia

i

8 §. (255 §.)

Sos.-dem. maaseututoimikunnan kirje (liite n:o 149) merkittiin tiedoksi puoluetoimikunnalle.

>2
Sd. Maaseu-
tutoimikun-
nan kirje

9 §. (256 §.)

TUK:n kirjelmän käsittelyä päätettiin jatkaa seuraavassa kokouksessa. Kärkinen kuitenkin esitti harkittavaksi Raatikaisen (joka joutui poistumaan) muistiinpanojen

TUK:n kir-
jelmä

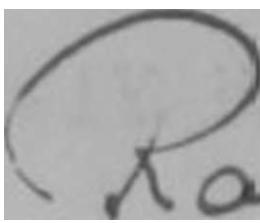

pohjalta, että järjestettäisiin keskustelutilaisuus kirjelmässä esitetyistä asioista TUK:n ja TUL:n sos.-dem. jäser-ten sekä puoluetoimikunnan edustajien kesken. Lisäksi kes-kustelu SDP:n ja SKP:n kesken yleisestä urheilupolitiikasta.

Seuraava kokous päätettiin pitää 13.8.68 kello 10.30.

Kokous päättyi kello 12.50.

V a k u u d e k . s i :

Rafael P a a s i o

Erkki R a a t i k a i n e n

^aktao^ Tuäcka^

Pöytäkirja tarkistettu.

% tiUtu, i ilt i ^y^{cuu}* JLLI^JUlut&j^u
Veikko Helle Paavo Tiilikainen

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puoluetoimiston kokoushuoneessa elokuun 1} päivänä 1968 alkaen kello 10.30.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puoluetoimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Olavi Lindblom, Erkki Raatikainen, Vilho Halme, Veikko Helle, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen, Paavo Tiilikainen, Pentti Viita ja Väinö Vilponiemi, pääministeri Mauno Koivisto, ministerit Väinö Leskinen, Jussi Linnamo, Eino Raunio ja Antero Väyrynen, pääministerin sihteeri Seppo Lindblom, puoluetoimiston toimihenkilöt Pentti Ketola, Pekka J. Korvenheimo, Keijo Laine, Unto Niemi, Jaakko Turkka, Yrjö J. Virtanen. Suomen Sosialidemokraattia edusti Pauli Burman ja Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa Eino Kalkkinen. Asian tuntijana kuultiin Lars Lindemania Ruotsalaisen Työväenliiton edustajana.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 §. (257 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen
laillisuus

2 §. (258 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Sylvi Siltanen ja Pentti Viita.

Pöytäkirjan
tarkistajat

3 §. (259 §.)

Otettiin käsiteltäväksi puolueen osuuskauppapoliittinen ohjelma. Yrjö J. Virtanen selosti edellisen kokouksen jälkeen syntynyttä tilannetta. Tällä välin on ilmenyt, että myös Ruotsalainen Työväenliitto on liittokokouksensa velvoitteen mukaisesti laatinut itselleen osuuskauppahjelman, (liitteet n:o 150-152) ja nyt Virtanen tiedusteli, miten kahden eri ohjelman olemassaoloon suhtaudutaan.

Osuuskaup-
papol. oh-

jelma

Viita huomautti Ruotsalaisen Työväenliiton ohjelmaan sisältyvän ristiriitaisuuksia ja lapsuksia, mutta piti kuitenkin suotavana ohjelmien yhteensovittamista. Päätettiin, että 0-jaoston laatima ohjelma puutteistaan huolimatta julkaistaan "luonnoksena osuuskauppaohjelmaksi", mutta ennen puoluekokouksesityksen kiinnilyömistä sovitetaan molemmat ohjelmat yhdeksi esitykseksi.

4 §. (260 §.)

SKP:n 50-vuotisjuhlaistunto

Esiteltiin kutsu SKP:n 50-vuotisjuhlaistuntoon 24.8.68

" ЙЗЯ · С Т

(liite n:o 153). Koivisto tiedusteli, onko valtiovalta koskaan esittänyt virallista tervehdystä edes juhlakokoukselle? (Lindblom saapui) Paasio totesi, että hallitus voinee sallia ministeriensä osallistua kokoukseen, paitsi Aleniuksen, joka ei ole SKP:n jäsen. Puoluetoimikunta päätti aikaisemman suhtautumisensa mukaisesti, ettei puolue lähetä edustajia muiden puolueiden puoluekokouksiin.

~~Raatikainen~~ kertoi toisesta tähän liittyvästä asiasta, että samalla kun ko. kokoukseen tulee paljon ulkomaiden kommunistipuolueiden edustajia, niin eräiden taholta on puskaradion kautta ilmoitettu halusta keskusteluihin -idän kanssamme. Hän totesi, että toisia tapaamisia haluamme välttää, mutta toisista voisi olla hyötyä. Korven, - i l m o i t U , 6 t t ä H ö < ^ h DDR:n kaupallisesta edustustosta on esittänyt tapaamista ja heillä on valmis toivomuslista, keitä he baluavat tavata, hän kertoi. Näihin kuuluisivat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, puoluesih-

P U O L U e n e U V O S t O n
L r i ; Puheenjohtaja, P u n t l l a J a K u u s i .
ii2äblom **esitti** kantanaan, e t t e i ° le sopivaa tavata toisten puolueiden vieraii-*_d <
nen i r p ^ f < - , Ja vielä_vähemmän salaa. Raatikainen kertoi Tshekkoslovakiasta «
tulevan Erbanin, josta hän oli maininnut matkaraoorti
aportissaan Ja joka haluaisi informoi-

da. NKP:n valtuuskunnan mukana tulee Beljakov ja kumpikin on ilmoittanut jäävänsä maahan vielä kokouksen jälkeen. Korvenheimo myös huomautti konsuli Hönichin ilmoittaneen, että tapaaminen voitaisiin järjestää kokousajan ulkopuolella. Nevalainen oli sitä mieltä, että koska Erban on Raatikaisen vanha tuttu, niin hän voisi näissä merkeissä tavata. Koivisto ilmoitti, että tulee myös hallitusten jäseniä, joille hän oli ajatellut tarjota cocktailit.

Puoluetoimikunta totesi käydyn keskustelun tiedoksi tekemättä asiasta päätöksiä.

5 §. (261 §.)

Koivisto viittasi tehtyyn voipäätökseen ja voivarastojen kasvunäkymiin, joiden mukaan voivarastot alentuvat vuoden loppuun mennessä 9 miljoonaan kiloon. Nevalaisen tiedusteltua viljavarastoista Linnamo kertoi Suomelan suuren maatalouskomitean saaneen kehotuksen kiirehtiä luopumiskorvausjärjestelmän luomisesta. Nevalainen tarkasteli Muuramon komitean töitä tarkoituksenmukaisen maatilayksikön kehittämiseksi todeten, ettei sen komitean töillä tulla ratkaisemaan maamme maatalousongelmia.

Poliittinen tilanne

Koivisto huomautti, että muista asioista erityisesti a-voimala on julkisuudessa ollut esillä ja ikävänlaisen kirjoittelun kohteena. Paasio kertoi ulkoasiainvaliokunnan koontuvan ensi maanantaina, jolloin tästäkin asiasta annetaan lausunto, joka tuskin jää sinne. Nythän lehdistö on vaatinut täyttää selvyyttä valiokunnalle ja otaksuu kai saavansa sieltä tiedot käyttöönsä, hän sanoi. Paasio sanoi vaikutelmanaan, että oppositio Helsingin Sanomia myöten halusi, että hallituksen olisi tässä asiassa pitänyt tehdä Neuvostoliiton vastainen päätös ja näin he tekisivät meidän kauttamme

ulkopolitiikkaa. Koivisto totesi, että lisätietoja voitane, antaa, ilman että siitä vahinkoa aiheutuu ja on sitten har- kittava, mihin rajaan asti sitä voidaan antaa aiheuttamatta lisävahinkoa.

Raunio mainitsi muusta teollisuudesta, että Mikron, a toteollisuuden ja Rautaruukin kohdalla näyttää olevan maho. lisuuksia. Hän kertoi, että huomisisa lehdissä tarjotaan Mikroa myytäväksi ja ellei yksityinen teollisuus sitä osta, niin se annettaneen Valmetin kokoonpanotehtaaksi. Llndblön toi esiin sen, että atomivoimala-asiassa on kaksi puolta, s<- kä kunnallisvaaleihin liittyvä julkisuus että a-voimalan myö- hemmän hankinnan turvaaminen. Yrjö J. Virtanen korosti jär- jestöväen toivomuksena ministereille, että ministerien tuli- si puheitaan pyrkiä saamaan muuallekin kuin omiin lehtiin ja ujuttaa puheen sekaan kunnallisvaaliteemoja, kuten Väyrynen äskettäin otti esille tonttipolitiikan. Lindeman palasi a-volmalaratkaisuun ja sen Loviisanseudulla aiheuttamaan Pettymykseen ja _{h ä n} toivoi lievitykseksi vapaavarasto-oikeuk- sien myöntämistä. (Ministerit poistuivat.)

1 Ä a l t a ² ! ^ h a h m 0 t t e l i a l k a i - keskustelujen poh-
^ T - J a l t a , S t t a S o ^ Hstisen Internationaalin neuvoston kokouk-
::::: p « * ^ T M ^ , k o s k a m m .
aikarajoitus on edelle*, -, P a r l i a m e n t i n P u h e -
, P i v o l m a s - Ensinnäkin puheenjohtajan
puheenvuoro yleisistä limoin»
Moskov, Anjoistamme ja itse hän aikoi käyttää
Moskovan kommuniqueaa sein-*«
kouksessa ovat P a a , ^ envuoron. Edustajina ko-
Lindblomin ш и / l'. harinen ja Burman
-konfer^renssi / maininta Raatia- > riittäisikö turvalli-
^ * < * ° s t l o l e v a n e / ä n f c ” Puheenvuorossa ja
arkeintä se ett-a .
^ allisuuskonferenssi keskust , t U o d a a n e s l i n f e u r ”
Tshekkoslovakian . e S l T M aikaansaamiseksi ja mm.
tapahtumatkin vaatiivat rauhoittumista ennen

tällaisen konferenssin toteutumista. Raatikainen kertoi, että turvallisuuskonferenssi tulee esille Moskovan julki-
lausumaa referoitaessa, mutta hän ajatteli siinä yhteydes-
sä esittävänsä myös sen, että asia perustuu puoluekokous-
päätökseemme ja että olemme siis aloitteentekijöitä siinä
asiassa. Lähi-itää koskeva kanta lienee vaikea kysymys, hän
arveli. Lindblom suositteli Paasiolle puheenvuoroa, joka
valmistettaisiin huolella ja jaettaisiin myös paperilla eri
kielillä.

6 §. (262 §.)

Ilmoitusasiat:

- Piirisihteerien neuvottelukokous 14.8.
- Sos.-dem. Sanomalehtimiesliiton kiitos, liite n:o

Ilmoitus-
asiat

154.

7 §. (263 §.)

Puoluetoimikunta hyväksyi Asilan Työväenyhdistys
ry:n anomuksen saada myydä Mikkelin maalaiskunnan Nuutti-
2
lanmäen kylässä sijaitsevan ja omistamansa noin 3000 m
tontin ja sillä olevan puolivalmiin työväentalon 2.000
(kahdentuhannen) markan kauppahinnasta.

Asilan Ty

8 §. (264 §.)

Puoluetoimikunta hyväksyi Tammelan Teuron Työväenyh-
distyksen ja **Työväentalomuseovaltuuskunnan** esityksen, et-
tä Teuron Työväenyhdistys saisi myydä **omistamansa** Salomök-
ki nimisen toimitalon **Työväentalomuseovaltuuskunnalle**
350 (kolmensadanviidenkymmenen) markan kauppahinnasta.

Tammelan
Teuron Ty

9 §. (265 §.)

Puoluetoimikunta hyväksyi Joutsenon Sos.-dem. Työväen-
yhdistyksen anomuksen kiinnitetyn haltijavelkakirjan myön-
tämisestä Toimela -nimiseen tilaan Joutsenon pitäjän Jout-
senon kylässä sanotun yhdistyksen Lappeenrannan Sästön-

Joutsenon
Sos.-dem.

T^

kilta saaman 5.000 (viidentuhannen) markan lainan vakuudeksi.

10 §. (266 §.)

Taloudenhoitaja esitteli Iittalan Työväenyhdistyksen kirjeen yhteistalohankkeeseen osallistumisesta. Burman toivoi, että tutkittaisiin periaatteellisesti uusien järjestötalojen mahdollisuuksia ja niiden aikaansaamista järjestöjen yhteistoimin. Hän muistutti, että Harjavallan Työn mukana tällaisessa hankkeessa, johon osallistuu myös kunta ja esitti, että taloudenhoitaja paikan päällä tutustuisi molempiin hankkeisiin. Vilponiemi kannatti periaatteellisen kannan määrittämistä. Ketola kertoi, että tänä syksynä on tarkoitus piireittäin selvittää, mitkä työväentalot kannattaisi säilyttää ja mikä olisi tulevaisuuden linja. Hän kertoi, että on perusteilla yhtiö suurhuvitalorenkaan luomiseksi tähän maahan ja talojen yhteyteen ajatellaan myös kokoustiloja Järjestöille. Nevalainen ei halunnut vastustaa toimikunnan asettamista, mutta huomautti periaatteena aikaisemminkin olleen sen, että olemme mukana siinä toiminnassa, josta on hyötyä. Tämän toimikunnan tulisi Nevalaisen mielestä ennen kaikkea selvittää, *enen tehtävä demokraattisessa yhteiskunnassa on Järjestötoimintatilat, Jotta demokraattinen järjestelmä voi

° T – kannatt – esitystä toimikunnan
 settamisesta pohtimaan työväentalojen **säilyttämistä**, yh-

Suhtautumista ja ^ – – s –

t
 tilojen järjestämisessä.

Puoluetoimikunta **päät**ti, **että** tai ,

byy lähemmin l. tal. taloudenhoitaja pereh-
 iittalan suunnitelmiin.

11 § (267 §)

Kymen piirin anomus aluetoimitsijan palkkaamisesta. Puoluetoimikunta totesi, ettei anomusta tämän vuoden osalta ole mahdollista hyväksyä, mutta päätti palata siihen uudelleen ensi vuonna.

Kymen Piir-
in alue-
tolmitsi.-ja
kysymys

12 §. (268 §.)

Puoluetoimikunta päätti anoa Sisäasiainministeriöltä bruttoarvoltaan 700.000 (seitsemänsataatuhatta) markan suurarpajaislupaa ajalle 10.4.1969 - 13.7.1969. Arvan hinta on yksi (1) markka ja arpajaisten tuotto käytetään puolueen perus- ja piirijärjestöjen toiminnan tukemiseen. Arpoja myydään koko maan alueella.

Suurarpa-
jaiset

Pöytäkirjan tämä pykälä luettiin ja hyväksyttiin heti

13 §. (269 §.)

Tasavallan presidentin vaalitapaa käsittelevään työryhmään puoluetoimikunta nimesi puheenjohtajaksi L.A. Puntilan ja jäseniksi Antero Jyrängin, Vilho Halmeen, Lars D. Erikssonin, Leo Uotilan ja yhden eduskuntaryhmän jäsenen sekä sihteeriksi Pekka J. Korvenheimon. Toimikunnalle annettiin tehtäväksi tutkia presidentin vaalitavan muuttamista ja jättää mietintönsä marraskuun loppuun mennessä.

Presidentin
vaalitapaa
käsittelevä
työryhmä

14 §. (270 §.)

Esiteltiin Työväen Urheiluseurojen Keskusliiton kirje (liite n:o 155). Raatikainen esitti järjestettäväksi keskustelun puoluetoimikunnan, TUK:n ja TULin sos.-dem. ryhmän edustajien kesken, jolloin keskustelun pohjana olisi TUK:n kirjeen urheilupoliittinen osa "TUK ja sosiali-demokraattinen puolue". Burman kertoi Martinin ryhmän olevan hyvin aktiivisen ja eilen illalla heillä oli ollut neuvottelu kommunistien kanssa, mukana mm. Lennart Kivi, Paavo Aitio, Ossi Sjöman, tavoitteena yhteistoiminta TPSLin ohi

TUK:n kirje

T

TUL:n seurojen liittämiseksi erikoisliittoihin ja **toisena** vaiheena, jota tosin ei julkistettu, ennen valtakunnanliittoa SVUL:n **nykyjohdon** halvaannuttaminen paremman neuvotteluaseman aikaansaamiseksi vasemmistolle. Nevalain[^] esitti asian antamista puolueen urheilujaoston hoidettavaksi tehtävänä järjestää tuo Raatikaisen esittämä koke ja jos katsotaan tarpeelliseksi, valmistella laajemmankokouksen järjestämistä. Puoluetoimikunta hyväksyi Nevalaisen esityksen.

15 §. (271 §.)

Veljespuolueiden
kokouksia

Englannin Työväenpuolueen **kokoukseen** 30.9. - 4.10.66 nimettiin puolueen edustajaksi Unto **Niemi** ja Itävallan Sosialistisen Puolueen kongressiin 2.-4.10.68 nimettiin Pekka J. Korvenheimo.

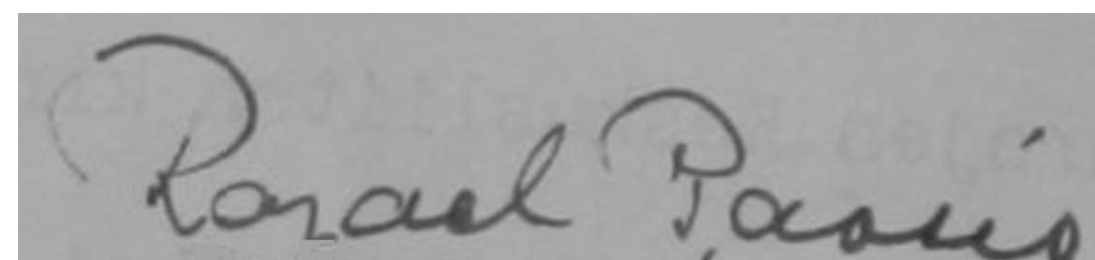
16 §. (272 §.)

SAJ:n edustajakokous

Suomen Ammattijärjestön edustajainkokouksessa 28.-29.9.68 puoluetta edustaa Olavi Lindblom. Kutsu liitteenä n:o 156. 'VV'

Seuraava kokous päätettiin pitää 29.8. kello 10.30. Kokous päättyi kello 12.50.

V a k u

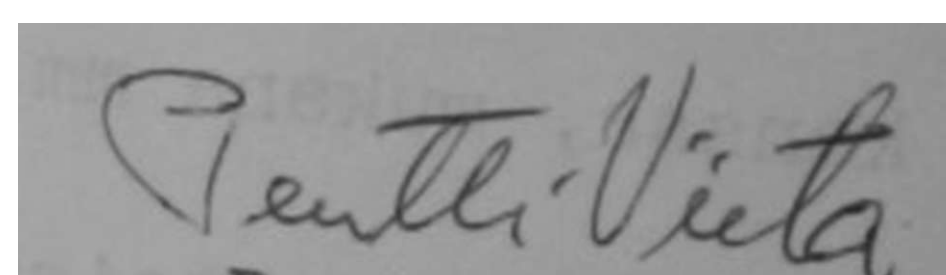
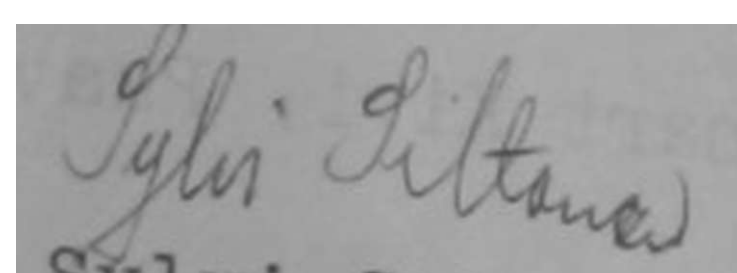
Rafael

P a a s i o

Erkki Raatikainen

Jaakko Turkka

Pöytäkirja tarkistettu.

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puoluetoimiston kokoushuoneessa elokuun 29 päivänä 1968 alkaen kello 14.00.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puoluetoimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, Vilho Halme, Veikko Helle, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen, Paavo Tiilikainen, Pentti Viita ja Väinö Vilponiemi, ministerit Väinö Leskinen ja Antero Väyrynen, puoluetoimiston toimihenkilöt Pentti Ketola, Pekka J. Korvenheimo, Keijo Laine, Paavo Lipponen, Unto Niemi ja Jaakko Turkka.

Suomen Sosialidemokraattia edusti Pauli Burman ja Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa Eino Kalkkinen.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 §. (273 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja pää- Kokouksen
laillisuus
tösvaltaiseksi.

2 §. (274 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Vilho Halme ja Väinö Vilponiemi

Pöytäkir-
jan tar-
kistajat

3 §. (275 §.)

Ilmoitusasiat.

Ilm. asiat

- Muurmannin Suomalaisen Legioonan kiitos (liitteet n:o 157 ja 158)

- Ulkomainosten levitys maaseudulla ilmoitettiin aikavaksi 22.9.

4 §. (276 §.)

Keuruun kunnan Pohjoisjärven kylässä olevan Veikkola
RN:o 15¹⁴ nimisen kiinteistön myyntiasia päätettiin ottaa

Kiinteistö-
kauppa
Keuruulla

puolueneuvoston kokouksen esityslistalle.

Turun Työväenyhdistyksen 80-vuotisjuhla ja terveh-
ys-
ten vastaanotto 8.9.1968.

]

TUK:n kirje Työväen Urheiluseurojen Keskusliiton tekemän esit-
sen (liite n:o 159) mukaisesti puolue-toimikunta nimesi
TUK:n uuden pääsihteerin, hum.kand. Pertti Hyvösen puo-
lueen urheilujaoston sihteeriksi.

SDP:n vaa-
liliitto
Porissa

Sos.-dem. Puolueen **vaaliliitto** Porissa. Raatikainen
selosti tilanteen, joka on **syntynyt** vaaliliiton **asiamie-**
hen osoittautuessa samalla **keskusvaalilautakunnan** varajä-
seneksi. Laine kertoi, että lain **mukaan** vaaliliitto näyt-
täisi peruuntuvan tai tulevan **hylätyksi**. Neuvotteluissa
SKDL:n edustajat ovat ilmoittaneet **hyväksyvänsä** ja kokoo-
muksen edustajat ilmoittavat **tänään**. Pyrkimyksenä on saa-
da yksimielinen hyväksymispäätös, **jolloin virkasyyte** teo-
riassa saattaa seurata.

Puolue-toimikunta kehotti **järjestöosastoa** tekemään
sen, mitä tehtävissä **on**, **jotta myös** Porissa olisi sosia-
lidemokraattisia ehdokkaita **kunnallisvaaleissa**.

Hurukselan
Ty:n, Pyyti-
vaaran Ty:n
ja Kristii-
nankaup.
ruots. ty:n
erillisvaa-
liliitot

Kolme erillisvaaliliittoa. Raatikainen esitteli Huruk-
selan Ty:n muodostaman oman **vaaliliiton**, joka on erillinen
Kymen kunnalli-
erillisvaalii-
muutosta, Pyytivaaran Ty:n
iiton SKDL:n
s 5 a
piiristä

mieltä, f. reiden ka
mieitä, että henkilö J' Rg r a n e e
t o o n , 6.1 V 0 1 »Ha p u o l u e e n J a s e n
- TUlikainen totesi, että

johonkin tällaiseen kai on mentävä. Raatikainen huomautti, että kun Kymessä tämä erillinen sosialidemokraattinen vaaliliitto on lähinnä Kymen kunnanhallituksen jäsen Lehtosen aikaansaannosta, niin Kontiolahdella Pyytivaaran yhdistys on ajautunut Eino Romppasen sovittamattoman ristiriidan myötä vaaliliittoon paikallisten SKDL:n edustajien kanssa. Nevalaisen mielestä erottaminen pitäisi siirtää vaalien jälkeen ja nyt olisi pyydettävä lausunnot. Viita toi esiin Tervolan tapauksen, jossa hänen tietämänsä mukaan yksi sosialidemokraattinen valtuutettu lienee mennyt SKDL:n vaaliliittoon ja tämän voisi tarkistaa Lapin piiristä. Hän kannatti selitysten pyytämistä. Vilponiemi kannatti varsin selviä ratkaisuja, mikä olisi myös valitsijoita ajatellen tärkeää.

Puoluetoimikunta päätti pyytää kaikilta kolmelta yhdistykseltä puolueen sääntöjen 5 ja 6 § §:ssä mainitun selvityksen erillisvaaliliittojen muodostamisesta.

9 §. (281 §.)

- Eino Romppasen osallistuminen kokoukseen. Raatikainen esitti, että kirjeellä ilmoitettaisiin Romppaselle, Puolueneuvoston kö- kous ettei puoluetoimikunta pidä mahdollisena hänen osallistumistaan kokoukseen tuon erillisvaaliliiton jälkeen, jonka järjestökäsittely on kesken. Paasion mielestä näin toimittaessa mentäisiin tapahtumien edelle. Puoluetoimikunta päätti, että Nevalainen vie piiritoimikunnalle ja Romppaselle henkilökohtaisesti terveiset, että niin kauan kuin asia on avoinna, olisi muodotonta hänen osallistua puolueneuvoston kokoukseen.

- Kokouksen **julkilausumat.** Puoluetoimikunta piti omasta puolestaan **suotavana, että puolueneuvosto antaisi ajankohtaiset julkilausumat.**

Puolueko-
koukseen
liittyviä
asioita

- Puoluekokousveroksi määrättiin Ketolan esityksestä I
2 markkaa.
I' iäl
JI
- Jäsenäänestys puoluekokousedustajien valitsema H l
si päätettiin pitää 2.-3.3.1969.

11 §. (283 §.)

Yrittäjain
Liiton kir-
je

Yrittäjain liiton kirje (liite n:o 160) yrittä-Kim
eläketurvasta päätettiin lähettää eläkepoliittiselle Jain
toimikunnalle.

12 §. (284 §.)

Virtain
-J*S
klr
je

Esiteltiin Virtain Sos.-dem. Kunnallisjärjestön kirje
-
(liite n:o 161), joka käsittelee puolueen edustajien toi-
mintaa erilaisissa yhteiskunnan päättävissä elimissä eri-
tyisesti toivoen kenttäväkeä tukevaa toimintaa vaalivuo-
sina, päätettiin lähettää tiedoksi sosialidemokraattisille
ministereille.

§. (285 §.)

nen-tilanne

22.8. Minen esitteli puolueen johtohenkilöiden 23.8.
antaman lausunnon Tshekkoslovakian tilanteesta (liite n:o
162) ja luonnoksen puoluetoimikunnan ja ryhmän yhteiseksi
julkilausumaksi (liite n:o 163).

Mine n kertoi hallituksen tunti sitten alentaneen
neljällä prosenttiyksiköllä eli kolmanneksella vientimak-
suja. mikä luonnollisesti vaikuttaa vientiteollisuutta
edistävästi. Tämä olisi kai oi-»
sa Julkilausumassa, in, otettava huomioon laadittavas-
Päädytään. Vilponiemi kysyi
onko Puolueneuvostolla

enää aiheutta antaa lausumia,
S e U a i n e n a n n e t a a
aikomuksista antaa h, n? Helle kertoi eduskuntaryhmän
huomisesta ryhmäkokouksesta lausunto
julkisuuteen. Paasio oli s l t t B
sita mieltä, ettei puoluetoimi-

kunta nyt antaisi mitään lausumaa ja eduskuntaryhmä voisi antaa tätä luonnosta lyhyemmän. Paasio kertoi myös ulkoasiainvaliokunnan kokouksesta aamupäivällä, jossa Karjalaisen katsaus sisälsi sen, mitä sanomalehdistäkin on voitu lukea. Lisäksi SKDL:n taholta eli Hertta Kuusinen antoi selostuksen heidän omien kanaviensa kautta tulleista tiedoista, suoraan täällä käyneiltä NKP:n edustajilta ja suoraan Tshekkoslovakian puolueelta, joiden perusteella he ovat kannanottonsa muodostaneet, hän kertoi. Paasio korosti edelleen, että olisi haettava nyt vielä jotain lausua Tshekkoslovakian tapahtumista. Leskinen yhtyi tähän puheenjohtajan kantaan, ettei nyt mitään lausuttaisi.

Niemi otaksui, että puoluetoimikunnalta odotettaisiin tällä hetkellä lausumaa. Nevalainen esitti, että puoluetoimikunta vain kirjaisi ja hyväksyisi viime perjantaina annetun johtohenkilöiden lausuman ja ryhmä voisi antaa omansa. Tiilikainen oli samaa mieltä siinä, ettei sitä kai enää niin odoteta. Hän totesi, että Raatikaisen puhe aikanaan tulkittiin puolueen kannaksi ja sehän tuli nopeastikin. Raatikainen selosti lausumien valmistelutaustaa ja kertoi, että tänään on myös SKDL:n liittotoimikunta koolla ja varmaankin antanee Tshekkoslovakiasta lausunnon. Siltanen ei pitänyt vahingollisena, että puoluetoimikunta yhtyy siihen, mitä ryhmä kuitenkin tulee lausumaan. Hänen mielestään yhteinen lausuma olisi kyllä aiheellinen ja tarpeellinen. Lisäksi tulisi saavutuksia sisäpolitiikan alalla nykyistä paremmin ja laajemmin esitellä julkisuudessa.

Halme mainitsi ymmärtävänsä toimiston aktiivisuuden tässä asiassa impulssien saamiseksi järjestötyöhön korostaen kuitenkin, että on vältettävä puoluetoimikunnan lausu-

mien inflaatiota. Halmeen mielestä uusi lausunto Tshekk_{os}i₀ vakiasta ei enää saisi vastakaikua. Mahdollinen lausunto tuli hänen mielestään keskittää kunnallisvaalivalmisteluihin. Vilponiemi ei ollut Halmeen kanssa samaa mieltä, että puoluetoimikunnan lausumat olisivat kärsineet inflaation, ja hänen mielestään voitaisiin luonnoksen pohjalta lähteä liikkeelle.

Väyrynen esitti, että yhteinen lausunto kyllä voitaisiin antaa, ja hän piti luonnoksen kolmannen kappaleen ensimmäistä ja toista lausetta tarpeettomina.

Puoluetoimikunta hyväksyi 23.8. annetun tiedotteen sisällön ja antoi puheenjohtajalle, puoluesihteerille, eduskuntaryhmän puheenjohtajalle ja Korvenheimolle tehtäväksi huomenna valmistaa luonnoksen pohjalta yhteisen lausunnon, jossa Väyrysen huomautus otettaisiin huomioon.

Päätöksen jälkeen keskusteltiin Tshekkoslovakian miehitykseen johtaneista tapahtumista Neuvostoliitossa, jolloin tuotiin esille, että Kirilenkolla olisi ollut ratkaiseva vaikutus päätöksen syntyyn. Toisaalta on kerrottu mm. puolustusministeri Gret^vskon olleen miehitystä vastaan ja mm Kosygin, Breshnev ja Podgorni eivät olisi olleet paikalla päätöstä tehtäessä.

Seuraava kokous päätettiin pitää 11.₉ kello 10.30.

Kokous päättyi kello 16.30.

V a k u u d e k s 1л :

Q

.-Ttrt

Erkki i Pa a w f t
R a a t i k a i n e n

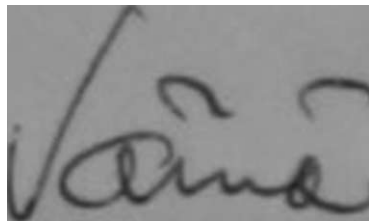
Γ ii

aakko Turka

i

- 225 -

Pöytäkirja tarkistettu

Vilho Halme **n**

Väinö Vilponiemi